

54.822

GERSON
IMMEDIATE
CHIEFS IN

Ḥayyūṣ
de-ḥayyūṣ ḥayyūṣ

ḥayyūṣ ḥayyūṣ

ḥayyūṣ

for more

ḥayyūṣ

ḥayyūṣ

ḥayyūṣ

RESERVE

119

Δ 521822

382

35

616

am 1492

5.05

~~119~~

124

Sermones

aurei funebres cunctos ali/
os excellentes noniter inuenti.

Manuscript N 197.

Handwritten text in a cursive script, likely a title or heading, located at the top of the page. The text is faint and difficult to decipher.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Sermo primus

¶ Sermones ad mortuos
recitandi feliciter incipiunt. Et
primo sermones particulares.

Dilectus frater
humilis in
exaltatione
sua. Iaco. i.
ca. Scribit
math. xviij.
¶ Quod si se humili
at exaltabitur. Et hoc confir
mat beatus Iacobus in verbo
proposito ad commendationem hu
ius fratris. In quo quidem verbo
tria notantur. ¶ Primo est
nexus immensus dilectionis cum
fratre. ¶ Secundo est stat
perfecte religionis: cum addit hu
milis. ¶ Tertium est fructus eter
ne fructificationis cum subiungit in
exaltatione sua. ¶ Primo quoniam
ad primum ubi notatur nexus
dilectionis cum fratre. Est
scilicet quod fratres magis se dili
gant quam alij propter tres rationes
secundum philosophum. viij. Ethicorum. Primo
propter maiorem conformitatem
nature. Secundo propter maiorem
conformitatem nutriture. Tercio
propter maiorem conformita
tem iuncture. Quod ab eodem
patre et matre et de eodem san
guine. Quod simul nutriti et secundum
eosdem mores. Quod simul diuini
us conuersarii magis. Et quod

magis filii: ideo magis se di
ligant. Omne enim animal diligit
simile sibi. Eccle. xiiij. Secundum
predicta fratres spirituales se
debent magis diligere. Quod habent
maiorē conformitatem professionis
nutritionis et conuersationis.
Et ideo ad modum fratrum
cardinalium debent se habere.
¶ Primo mutuam dilectionem.
¶ Secundo mutuam subuersionem
¶ Tertio mutuam compassionem
¶ Primo debent inter se ha
bere mutuam dilectionem. Unde
Eccle. xxi. Tria sunt que probata
sunt coram deo et hominibus
scilicet concordia fratrum: Amorum primorum: uir
et mulier bene sibi consentientes.
Si ergo fratres carna
les se diligunt: multo magis
spirituales. Unde beatus Francis
ciscus dicebat Si mater nu
trit et diligit filium suum carna
liter, multo magis debet dilige
re et nutrire fratrem suum
spirituales. ¶ Secundo fratres de
bent inter se habere mutuam
subuersionem. Iuxta illud pro
uer. xiiij. Frater qui iungat a
ffrē quasi ciuitas firma. Sicut
quasi ciuitas firma non potest expu
gnari ab hostibus nisi cum diffi
cultate et uolentia magna sic
nec frater qui iungatur a fratre

Pro religioso

re per consilijs per orōnis
presidijs et cōsolatiōes. Un̄
ap̄lus. Fratres si p̄occupa-
tus fuerit frater i aliquo de-
licto vos qui spirituales es-
tis in spiritu et leuitate in-
struite illū. Gal. v. 2. Eccl. iij.
De soli: qz si ceciderit nō h̄s
subleuātē se: et si dormierit
simul mutuo fouebuntur.
Tria autē sunt emolumenta
bone societatis. Primus est
emolumētū victorie de quo
Eccl. iij. Si q̄s preualuerit
cōtraynum: duo resistent ei.
hoc bñ fuit figuratū. i. Ro. i.
Solia q̄ prop̄ hoc pplm dei
inuitabat ad singulare cer-
tamē. Secūdn̄ est ad bonus
exercitatio. Ferrū em̄ ferro
acuitur: et hō exacuit faciem
amici sui. Prouer. vi. Ad bo-
nus cōfortādo sc̄s. Tertiū est
in tribulatiōe cōsolatio: vel
in consilijs directio. vñ Pro-
uerbio. xxi. Unguētis et va-
rijs odoribus delectat̄ cor.
Tertio dico q̄ fratres debēt
habere mutuā cōpassionēz
figurā huius habem⁹ in io-
seph. Gen. xliij. Qui cū vidis-
set fratrem suū peregrinantē
et tantū cōmota sunt eius vi-
scera super fratre suo. sic d̄z
esse de fratrib⁹ sp̄nalibus

Un̄ sic debēt se habere: sicut
corpis membra. Si em̄ pati-
tur vnū membrū cōpatiunt̄
oia membra. Paul. ad Cori.
iij. Et dicit br̄s fr̄ciscus i
legēda siue regula. Qd̄ si q̄s
eorū in ifirmitate ceciderit
alijs fratres debēt ei seruire
sicut vellent sibi seruire. Se-
cūdo dico q̄ in x̄bo proposi-
to notatur status p̄fecte re-
ligionis: cū d̄z frater h̄nilis
idest frater minor. Circa qd̄
notādū q̄ iste frater fuit hu-
milis in trib⁹. Primo corde
ps Cor contritū et humilia-
tus deus nō despiciēs. ¶ Se-
cūdo fuit h̄nilis ore i respō-
sione. de quo prouer. xij. c.
Respōsio mollis frāgit irā.
¶ Tertio fuit h̄nilis in ope-
ratione. vilia officia nō recu-
sans. iuxta illud Eccl. iij.
Quāto maior es. h̄nilia te i
om̄ibus. ¶ Tertio dico q̄ in
x̄bo proposito notatur frui-
tus eterne cōsolationis: cū
d̄z in exaltatiōe sua. Qui em̄
se humiliat exaltabitur. Lu-
ce. Est em̄ de h̄nilitate sicut
de balantia: que quāto ma-
gis descēdit ex vna parte: tā-
to magis ascēdit ex alia. Ro-
gemus ergo dominum etc.
¶ Pro religioso. Sermo. ij.

Cursus consummavi. Fides sua ui. ij. Thi. iij. c. Dñs noster affimilat uitā pſentē cuidā viagio. vñ ait. Johā. xvi. ca. Exiui a patre ⁊ veni in mundū iterū relinquo mundū ⁊ vado ad patrē. Si pōt nūc dicere iste frater cuius ala exiit a pāe i hñc mñdū: sed modo recessit a mūdo ⁊ iuit ad patrē suū. s. tps. Et ideo merito dici pōt de ipso xpo ppositū. In q quidē xpo duo notātur: ad cōmendationē eius. Primū est peregrinatio vite pñtis vel cōsummatio itineris cū pmittit. Cursum cōsummaui. Scdō est impletio exhibite pmissionis: cū addit fidem seruauit. ¶ Primo dico q in xpo pposito notat peregrinatio vite pñtis cum dñ. Cursus cōsummaui. Ubi est sciēdū. teste Augustino: q vitā nra est qdā cursus: quē iste bon⁹ frater impleuit triplr. ¶ Primo velociter. Scdō prudēter. Tertio laudabilē. ¶ Primo dico q iste hūilis frater impleuit cursum suū velo

citer. tuz quia satis iuuenis decessit. tum qz quilibet velociter currit ad mortē. Uñ Job. ix. Dies mei velociores fuerūt cursore. Cursor enī quādoqz quiescit et dormit sed cursor ad mortē nūc q̄scit. Et ideo sine intermissione debemus bñfacere. iuxta illud. Sal. vi. Dñs. tēpus habemus operemur bonus. Et oēs marinari dñ tps. p̄ficiū ⁊ prosperū hñt nūc tps expectant. ¶ Scdō dico q iste frater impleuit cursū suū prudēter. Quia sicut bon⁹ cursor tria facit. ¶ Primo seipsum exonerat. Scdō iuxta dedinat. Tertio offēdicula vitat. Sic fecit iste frater. Nam onera diuitiarū deponit. iuxta illud Iob. xij. Deponētes omne pōdus curramus ad ppositū nobis certamen. Mercator enī quando scit pecuniā cito capsurā q̄ citius potest ipm expēdit. Scdō cucurrit prudēter qz lutum vitauit. i. delicias: q̄ coinquāt iuxta illud. i. Cor. x. Ego sic curro non quasi in incertum. s. castigo. corpus meū et in seruitutē redigo. ¶ Tertio cucurrit prudēter qz vitauit offēdicula supbie

et buritla cordis per obediē
riā iuxta illud ps. Unā man
datorū tuor cucurri cū dila
tasti cor meū. i. molestasti. ij
Cor. ij. Cū q in agone cōtē
dit ab oib⁹ se abstinet. Tertio
dico q iste frater cucurrit lau
dabiliter: qz pseueravit vsq
q in finem. Nihil em pdest
laborari nisi pseueret. et ad
hoc possunt adduci tria exē
pla. Prīmū est nauigantiū
Si qz optime nauigasset p
totū suū viagiū: et qñ etiam
iuxta portū deficeret nō eēt
laudandus. Unā Amb. Lau
da nauigantis felicitatē. scilz
cū peruenerit ad portū ali
ter em totū perdit laborem
suū sine utilitate. Scdm exē
plum est pugnātium. Si qz
em optime pugnaret i pñci
pio et i medio: sed in fine suc
cūberet laudē de pñlio non
haberet. Unā Paul. Cori. ix.
Dz q corona non dat agoni
zantibus sed victori. Tertii
exemplū ponitur de currēti
bus ad brauiū. Pau. Cori. ix.
Oēs qde currunt: sed vn⁹ ac
cipit brauiū: qz non optime
currēs: sed perseuerās acci
pit brauiū: sic ergo currite
vt cōprehēdat. Iste igit fra
ter nō solū bene cucurrit in

pñcipio et in medio: sed per
seueravit vsq in finē. Nā in
fine vite sue bene ostēdit q
optimū brauiū et coronā ac
cipiet. Signa em magne de
uotionis ostēdit: q arguunt
ipm esse de nñero saluando
rñ. Unā bñ pōt de ipō dicit il
lud math. x. Qui aut pseue
rauerit vsq in finē: hic salu
erit. ¶ Scdo pñcipaliter dis
cebatur q in verbo proposi
to notat ad impletio exhibi
te pmissiōis cum dz. fidem
seruari. vbi est sciēdū q tri
bus supiorib⁹ est fides suā
da scz imperatori regi et pre
lato. Imperatori dz seruari
fides sicut vniuersali domio
hanc fidē debēt seruare deo
oēs hoies: quia sunt ei⁹ ser
ui duplici rōne. Primo rōne
creationis. vñ in ps. Ipse fe
cit nos et nō ipsi nos. Scdo
recreationis. vñ dz cuilibet
xpiano. Quid petis ad eccle
siam dei? Respōdet in eius
psona fidem: et abrenuncio
dyabolo et pōpis eius. vnde
fides ei frangit q postea cō
sentit dyabolo. Regi dz ter
uari fides: propter ei⁹ digni
tatē hanc debēt seruare oēs
hoies cū multa reuerētia et
et honore. Petrus i canonica

Régē honorate. s. corde ore
et opere. Tertio debent religio-
si fides seruare p̄latis ra-
tione professiōis in qua pro-
mittunt seruare obediētiā
paupertatē et castitatē. hāc
triplicem fidē seruauit iste
frater vsq; in finem. Et ideo
bene merito potuit audire
et debuit illud. Mat. xxiij.
Euge serue bone et fidelis.
qz in pauca fuisti fidelis: in-
tra in gaudiū dñi tui. Ad qd
gaudiū introducat nos cris-
tus dei filius. Amen.

¶ Pro medico. Sermo. iij.

Lonora me-
dicū ppter
necessitatē
eccē. xxiiij.
ca. fm. Tul-
lius honor
ē exhibitio
reuerētie in testimoniū virtutis.
Et qz hic dñs arte medicus
fuit virtuosus. Ideo ē et fuit
dign⁹ honorari: ppter ea bñ
sibi cōuenit virtuti propositus
in q̄ verbo duo no. ¶ Primū ē
qd exhibendū. Quod p̄mitit
honora medicū. ¶ Scd⁹ est
qd recolēdū. Cū addit ppter
necessitatē p̄rio ergo ostēdi-
tur qd exhibēdū. Cū dicit ho-
nora medicū sup. propt̄ vir-

tutes. est autē triplex virtus
scz naturalis: intellectualis
et moralis per quas ē hono-
rād⁹. Triplex autē honor de-
bet psonis diuersis. ¶ P̄rio
q̄busdā. qz genitores. Scd⁹
q̄busdā: qz doctores. Tertio
quibusdā: qz maiores. vlt̄
chariores. ¶ Primo debet
honor genitorib⁹ De q̄. Ero.
honoza patrē tuū et matrē
tuā. Isti honorādi sūt: qz dāt
vitā: alimentū: et documen-
tū. vt dicitur. viij. Ethicorū. Ista
dāt medicū infirmis. Dāt em̄
vitā: cū morbos expellunt:
dāt nutrimentū per dietā.
et documentū cum a nocīis
abstinere iformant. merito
hūmōi sunt honorādi. Juxta
illud Roma. iij. cui honorem
honorē. Scd⁹ debet honor
doctorib⁹ ppter hoc ē iste
medic⁹ honorādus. et hoc qz
habuit vtilē sciētā in specu-
lādo p̄ricularē in practicādo
diligētiā studiij in applicādo
vñ merito est honorandus.
Juxta illud Eccē. xxiiij. Gloria
et honore coronasti eū. Ter-
tio debet honor chariorib⁹
Juxta illud ps. Nimis hono-
rati sunt amici tui de⁹. Pro-
pter tria omnia diliguntur vt
habetur. viij. Ethicorū. Vel
q. iij.

propter honestatem vel propter
utile vel propter delectabile
propter hec tria debet medici
honorari. Sit enim cōter ho
neste persone. Sunt viles: qz
vitā administrāt qua nihil ē
meli⁹. Juxta illd. math. xvi.
Quā cōmutationē dabit hō
p aia sua. Tercio sunt de
lectabiles ad vidēdū inter
oēs alios dñi infirmitas du
rat: 13 nō sic cū salarium sol
ui dñ. Cū tñ dign⁹ sit operas
rius mercede sua. Qz vere
igratus est q non reddit: vt
ait Seneca. Cogitem⁹ sibi vi
cez reddere spūaliter. Scā
ergo et salubris ē cogitatio
pro defuncto exo. vt a pctis
sol. Rogemus ergo dñm.

Pro doctore. Ser. iij.

Bi est, lrat⁹
vbi nba les
s pōderās
vbi doctor
puulor. Isa
xxiiij. In n
bo pposito
duo no. Prio notat siue que
rit locus hois decedētis cū
p mittit vbi ē. Scdo declara
tur status hois sapiētis cū
dñ litterat⁹. Nba legis pōde
rans et doctor paruulorum.
Primo. qñ ad pñi est sciē.

q triplex est locus defector
rñ et viuoz siue triplex. vbi
¶ Primū vbi est floridum et
gloriosum. et istd est supremū
qd est beatorñ. ¶ Scdo vbi
est miserum et erūnosum: et
istud est mediū qd est mise
roz. ¶ Tertiū vbi ē horridū
et dolorosū: et istud ē infimū
qd est punitor. Prio dico q
primū vbi est supremū qd ē
brōrñ. De q baruch. iij. c. Di
sce vbi sapia vbi prudentia
vbi sit lōgiturnitas vite. vbi
sit lumē oclor et pax. i q qdē
nbo qttuor cōditiones hui⁹
loa ponunt. Prima cōditio
est phēnitas q nō terminat
cū dñ. Vbi sit diuturnitas vi
te. Scda cōditio ē sanitas: q
non ifirmat ibi vbi sit nrtus
Tercia cōditio est serenitas
q nō obscurat. ibi. vbi sit lus
men oculor. Quarta est se
curitas que nō pturbat. cū
dñ. vbi sit pax. ¶ Prima igit
cōditio paradisi ē phēnitas
q non terminat. cū dñ. Disce
vbi sit lōgiturnitas vite. de
quo pōt exponit illd. mat. x
hec est vita eternayt cogno
scant te solū et verū deus et
q misisti. Jesū xp̄z Vbi tres
ponūtur cōditiones. ¶ Prio
ma est vita. ¶ Scda est ifimē

gas. ¶ Tertia est felicitas vi-
ta ē optima peditio: qđ p eas
habet ēē: qđ idē ē qđ bonuz
z cū en cōuertit. viuere eniz
viuēribus est esse. ij. de aia
Nec ergo est optima peditio
Ideo dicit saluator. Math.
xvi. Quā esm pmutatōez da-
bit hō p aia suā: id est p vita
qđ p aiam hī. q. d. nullam.
¶ Scda cōditio optima pa-
radisi est qđ vita illa est eter-
na. Nullū em bonū finituz ē
pfectū: qz semp est cū xp̄ieta-
te ne perdat ppter qđ dī Pro-
uer. xv. Secura mens quasi
iuge puiuiū qđ ē cū delecta-
tiōe p̄tinua. ¶ Tertia condi-
tio optia paradisi est qđ est
pfecta sm ariūto. i. Ethicorū
pfectū est duplex. Unū ē
cui nihil deficit de his qđ de-
bet hīe. Et isto mō est perfe-
ctus hō qđ hz oia que dī hīe
Sed non habet oia qđ possēt
haberi: vt pote sūmā sapiē-
tiā: fortitudinē: altitudinē:
pulchritudinē z h̄mōi. Alio
modo dī pfectus simplr cui
sibi nihil pōt addi: z tale so-
lus de⁹ est de quo dicit An-
selmus. qđ deus ē quo mai⁹
cogitari nō pōt. ij. hoc notat
in x̄bo pposito cū dī: vt co-
gnoscat te solū deū. sm eniz

Aug. visio est tota merces. z
hoc nō excludit fruētiā
¶ Scdo dico qđ in x̄bo ppo-
sito ponit sanitas qđ nō infir-
mat cū dī x̄tus. durate eniz
x̄tute naturali in suo statu
hō nō infirmat. S3 tūc infir-
mat qñ morbo virtutē supe-
rat naturalē: z id dixerūt di-
scipuli x̄po. Si dormit salu⁹
erit. Jo. x. Quasi dicat signū
est qđ virt⁹ naturalis superat
morbo qđ dormire non finit
Erit ergo ibi sanitas qđ non
infirmat. vñ Apoc. vi. Et ab-
sterget de⁹ oēs lachrymā ab
oculis eorū z mors non erit
ultra neqđ dolor erit ultra qđ
prima abierūt. z Cant. i. Jā
hyems trāsit. i. ois afflictio.
¶ Tercio ponit trāq̄litas qđ
non p̄turbat ibi vbi sit pat.
De quo ps. In pace in idip̄s
dormiā z req̄scā. Zeni. xvi.
Dormietis z nō erit qđ exte-
reat: z ideo dicit dñs Lauda
hierlm dñm: lauda deū tuū
syon. Qm pfor. ser. por. tua.
bñ. si. tui in tel Qui po. si. tu.
pa. ¶ Quarto ponit serenit-
tas qđ nō obscurat cū dī. Ubi
fit lumē oculorū. De quo dī
Apoca. xxi. Ciuitas illa non
eger sole neqđ luna: qz agit il
luminat illā. z Math. xviij.

Fulgebunt iusti sicut sol ita
 q̄ unusq̄sq̄ faciet sibi lumē
 S̄ cōm vbi est locus misero-
 riū medius et laboriosus: sc̄z
 iste mūdus. de quo s̄ Jaco-
 bi. iij. Ubi incōstātia et om̄e
 opus prauum huius aures
 vbi sunt tres male cōditio-
 nes. ¶ Prima mala cōditio
 est periculum in prelijs: cui
 dicitur cōtentio. De quo di-
 cit̄ Isa. quinquagesimo octa-
 uo capitulo. Ecce ad lites et
 contēriones ieiunatis: per-
 cutitis pugno impie. ¶ Se-
 cunda mala conditio est in-
 cōstātia in miserijs. De quo
 habet̄ Jacobi primo capitu-
 lo. Vir duplex aīo inconstās
 est in omnibus vīs suis. Et
 Job. xiiij. cap. Homo natus
 de muliere: breui viuens tē-
 pore: repletur multis mise-
 rijs qui quasi flos egredit̄
 et cōteritur et fugit velut um-
 bra: nūq̄ in eodem statu
 permanet. ecce incōstantia.
 ¶ Tertia mala conditio est
 flagitium in vitijs: cui dicit̄
 et om̄e opus prauū ps. Nō
 est qui faciat bonum: nō est
 vsq̄ ad vnum. Sed omnes
 declinare. simul inutiles fa-
 cti sunt ¶ Tertiu vbi est lo-
 cū infimus et punitōz de quo

Job decimo capitulo. Dimite
 te me vt plangam paululus
 dolorem meum antequam
 vadam. et non reuertar ad
 terram tenebrosam et oper-
 tam mortis caligine vbi um-
 bra mortis et nullus ordo: sed
 sempiternus horror inhabi-
 tat. Istud vbi dicitur habe-
 re quattuor malas cōditōes
 ¶ Prima est calamitas que
 nō reuelatur: cui dicitur ad
 terrā miserie de quo psalm.
 In miserijs nō subsistam.
 ¶ Secunda mala cōditio est
 obscuritas que non illustra-
 tur: cui additur tenebrarū.
 De quo ps. Posuerunt me
 in lacu inferiori in tenebros-
 sis et in umbra mortis. ¶ Ter-
 tia mala conditio est confus-
 io que nō declaratur: cui di-
 citur: et nullus ordo sed sem-
 piternus horror inhabitat.
 De q̄ Job. viii. Qui oderunt
 me: induerunt confusione.
 ¶ Secundo sequitur in ver-
 bo pposito status hominis
 sapientis cum subiungitur
 Ubi est litteratus: vbi nō ba-
 legis ponderās: vbi doctor
 paruulorum. Et notandum
 q̄ hic ponūtur tres nobiles
 condiciones huius domini
 p̄clarissimi. ¶ Primo descri-

bietur huius sapientie illustratio cum dicitur ubi est litteratus. ¶ Secundo ponitur sapientie examinatio cum addit verba legis ponderans. ¶ Tertio ponitur sapientie communicatio: cum subiungitur ubi doctor parvulorum. ¶ Primo ergo ponitur sapientie illustratio: cum dicitur, ubi est litteratus. Non enim potest contra eum dici ab emulis et detractoribus id quod dicebant iudei tanquam emuli christi. Quomodo hi qui litteras sciunt, Iohannis. i. cum non didicerint.

Quia diu in studio fuit, diu exercitavit, leges vel artes sunt sibi adepti: quod usus etiam cuncta docet. ¶ Secundo ponitur scientie examinatio: cum dicitur, verba legis ponderans. Non fuit iste de illis, quibus dicit beatus Ambrosius: quodam sunt qui verba legis tenent et sensus legis ignorat: contra quos ait Latho, Legere et non intelligere est negligere: propterea quod dicit christus, Mathe. xiii. Qui legit intelligat. Dicitur enim extra de regulis iuris. Certum est quod is committit in legem qui verba legis amplectens contra legis nititur

voluntatem. Non sic faciebat iste dominus quia legem ponderabat ne forte pro veritate diceret falsitatem: et pro equitate iudicaret iniquitatem. ¶ Tertio ponitur sapientie communicatio: cum subditur ubi est doctor parvulorum id est director simplicium et parvulorum iuxta illud Ecclesiastici quarto capitulo. In iudicando esto pupillis misericors: ut pater et pro viro mater illorum. Sed heu quia iuxta illud Iseie primo Aliqui sunt qui pupillos non iudicant: et causa vidue non ingreditur ad eos. Non sic fecit Traianus imperator: qui cum pararet se ad exercitum omnia alia dimittens causas vidue expedivit propter quod postea precibus beati Gregorii a penis eterne damnationis ereptus est. Rogemus ergo dominum.

¶ Pro mercatore
Sermo quintus.

Simile erit regnum celorum homini negotiatori: querenti bonas margaritas, ma-

thei. xij. Hoc enim regnum
cui dominatur rex regum: et
dominus domi nantiū ven-
dit xps bono negociatori. A
lis fuit iste mercator: ut di-
citur in xpo pposito in quo
duo notant. Primū est con-
gruitas operationis cū pre-
mittit simile est regnū celo-
rū hōi negociatori. ¶ Scdm
est sedulitas opatōis cū ad-
diē q̄rētī bōas margaritas.
¶ Primo quātū ad primū
sciendū est q̄ bonus merca-
tor est q̄ res venales vlt mer-
ces. ¶ Primo cognoscit sub-
riliter. ¶ Secūdo nūerat sa-
gaciter. ¶ Tertio ponderat
equaliter. ¶ Quarto cōmu-
tat utiliter. ¶ Primo dico q̄
ille est bonus mercator qui
res venales cognoscit subri-
liter. Quidā em̄ ppter dese-
ctū cognoscēdi mercatiōes
decipiūtur frequēter: ut ille
qui emit vītrū p lapide pre-
cioso. Tales spūaliter sūt q̄
mūdanozū falsitates nō co-
gnoscētes ea emitt charissie
De q̄ Aug. O vita quātos de-
cepisti: quātos excecasti. qui
te videt nō te cognoscit qui
te cognoscit non te diligit. q̄
te diligit tu eū decipis. Istō
est negociū ī tenebris ābus

lās fm ps. Quidā ē filis ha-
mo: qui ferrus abscondit sub
esca qz sub apparenti conso-
latione mortē dat. De quo
Job. Ducit in bonis dies su-
os: t̄ in pūcto ad inferna de-
scēdit. ¶ Scdo ē bonū mer-
cator q̄ numerat sagaciter.
hoc aut facit spūalis merca-
tor qm cōsiderat vite breui-
tatē t̄ dierū paucitates. De
quo Job. x. Paucitas dierū
meoz finiet breui. Unde fa-
ctus est mercator q̄ sibi di-
es multos pmittit: cū qm
decipiat t̄ habeat paucos: si-
cut fecit ille diues q̄ dicebat
Anima mea habes mltā bo-
na cōgregata in ānos plurī-
mos: epulare te q̄desce come-
de t̄ bibe. Cui dictū est: stul-
te hac nocte aiām tuā repe-
tent ad te. s. demones: q̄ aut
pgregasti cui erunt. ¶ Ter-
tio est bonū mercator q̄ pon-
derat equaliter qd̄ quidem
facit spūalis mercator: pon-
derat em̄ mūdanas inuenit
vanitatē. vñ. Eccl. i. Vanitas
vanitatis t̄ oīa vanitas. De-
us autē merita: et demerita
pōderat equaliter: qd̄ bñ fi-
guratiū fuit. Apocal. iij. vbi
d̄r. Ecce equus niger q̄ sede-
bat sup illū nomē illi mors:

Sermo quinto.

et infernus sequebatur eum: et habebat staterem in manu sua. Equus niger mortem terribilem et obscuram significat. Deus autem sedet super eum per potentiam: iuxta illud Sapient. xvi. Tu domine qui vite et mortis habes potestatem. hic habes staterem in manu: quia unicuique reddit iuxta opera sua bonis gloriam et malis penam. ¶ Quarto dico quod est bonus mercator qui multiplicat vel commutat utiliter. De quo Matth. xij. dicitur quod homo quidam proficiscens vocavit duos filios suos et tradidit illis bona sua: et uni dedit quinque talenta. alij vero duo. alij vero unum. Et secundum. Tu autem. Negocium mihi domine venio et peregre profectus es. post multum vero tempore posuitur cum eis rationem reuerteretur: et accedens qui quinque talenta acceperat obtulit alia quinque talenta dicens. Domine quinque talenta tradidisti mihi: ecce alia quinque supperlucratus sum. Qui vero duo acceperat obtulit alia duo. Qui vero unum ait. Domine scio quia homo durus es: meris ubique seminasti et colligisti ubi non seminasti: et timens abij et abscondi talentum tuum in terra. Homo peregre proficiscens est dominus iesus christus: qui

gras servis suis distribuit ut inde lucraretur. Quinque talenta secundum Gregorium sunt quinque sensus corporis. Dedit enim nobis visum ut pauperes videamus et misereamur audiendo comparimur: et sic de alijs. Duo autem talenta intellectum et operationem significant ut quod intelligimus et scimus agamus. Qui autem addit ad scientiam addit et laborem. Eccl. ij. Ubi etiam dicit Gregorius. quod hi sunt qui cum intelligendo et operando alijs predicant quasi duplicatum de negotio lucrum reportant. Talentum autem in terram absconditum est acceptum ingenium in terrenis actibus implicare lucrum spirituale non querere. Longe a terrenis cogitationibus nuncquid levare. Tales mercedem non merentur sed penam. Hic canit exemplum abbatis panutij et mercatoris qui decem saccos leguminum portabat patribus. ¶ Secundo dico quod in verbo proposito notatur sedulitas operationis cum subiungitur additur querenti bonas margaritas: ubi est sciendum quod regnum celorum tripliciter acquiritur. ¶ Primum donatione. Unde Lu. xij. Nolite timere pusillus grex: quia com-

Pro mercatore:

placuit patri meo dare vo-
bis regnū. Scdo dimicatio
nem. Luc. xix. Homo quidā
nobilis abiit in regionē lon-
ginquā accipere sibi regnū
¶ Tertio ēptide Math. xiii.
Simile est regnū celozū the-
sauro abscondito i agro quē
qui inuenit homo abscondit
et pre gaudio illi vadit et ve-
dit vniuersa q̄ h̄z et emit ag-
gillus. Sic acquisiuit iste pru-
dēs mercator p̄ elemosinas
et alia bona opa regnū celo-
rū. Rogemus ergo dñm.

¶ Pro mercatore sermo. vi.

Illas em̄ et
neceſſe ha-
beo exire et
videre illas
Luce. xiii.
Vir iste ex
pte cōmen-
dari pōt̄et ex pte redargui
Laudari em̄ pōt̄: qz rē vtilēz
emit: sed redargui pōt̄et qz
debitū ordinē nō ſeruauit.
Sapientes em̄ mercatores
pri⁹ volūt videre res q̄ eme-
re: cui⁹ p̄trariſi iſte fecit. Lo-
quēdo ſp̄nāl̄it̄ nō ſine cauſa
ratiōabili fecit maxime: q̄a
iſta p̄bola emptiōez regni
celoz ſignificat ſm̄ beatum
Greg. Un̄ ſp̄nāl̄iter loquen-

do mercator regni eterni ſit
prius q̄ videatur res merca-
ta. ſm̄ Augu. Regnū celozū
emit paupertate. Et Mat.
v. Beati pauperes: quonias
ipſorum eſt regnū celozū di-
car̄ q̄ iſte ſapiens mercator
Uillā em̄ regni celeſt̄: et ne-
ceſſe habeo exire et videre il-
lā. Ubi tria notant. Primū ē
negociatiōis mercatio fru-
ctuoſa: cū p̄mittitur. Uillaz
em̄. Scdm̄ eſt decedēt̄ adi-
tio erſinoſa: cū addit̄ habeo
exire. Tertiuū eſt recipientis
retributio: v̄l poſſeſſio glo-
rioſa: cū ſubiūgit̄ videre illā
¶ Primo q̄ritur ad primū eſt
ſciendū q̄ triplex eſt merca-
tio. Prima eſt caute exercē-
da. Scda eſt cordialit̄ fugiē-
da. Tertia eſt virilit̄r ap̄le-
ctenda. ¶ Prima mercatio eſt
caute exercenda: et hec eſt
qui inter vendentes et emē-
tes res vite neceſſarias pri-
ue exercetur: et hec eſt cau-
te exercēda p̄pt̄ m̄lta crimi-
na que poſſūt in ipſa icide-
re. vñ Eccleſiaſti. xxi. Sicut
paul⁹ in medio cōpaginis la-
pidū fugit ſic inter mediūz
emprōis et venditōis hō an-
guſtiabit̄ peccatis. et Criso-
ſto. Difficile eſt intervendē

Sermo. vi.

rium et emetiam comertia non
interuenire potest: ideo caute et
fideliter est exercenda. ¶ Se-
cunda mercatio est cordialis
fugienda: et hec est mercatio
peccatorum. Falsa enim et decepto-
ria est in omnibus partibus suis.
Ois enim mercatio fit aut in
numero: aut in potestate: aut in
mensura. Sic est de mercatio-
ne peccatorum: peccator enim omnibus
istis modis decipitur. ¶ Pri-
mo decipit eum dyabolus in
numero: annos plurimos pro-
mittendo: vel proponendo: eum
enim multi sperent diu viuere
subito moriuntur: sicut patet
Luc. xij. De diuite dicente.
Aia mea habes multa bona
congregata in annos pluri-
mos. Epulare: reqesce come-
de et bibe. et dictum est ei. Stul-
te hac nocte morieris: et re-
peret a te animas tuas: scilicet demo-
nes. Que autem congregasti
cuius eris: illorum qui parum
faciunt pro te. De talibus potest ex-
poni illud Ecc. viij. Qui emit
non ledest: quia scilicet deceptus est.
Solutus enim deus scit numerum
annorum nostrorum. Unde Job
xlii. Numerus mensium apud
te est loquutus ad deum propter
istam incertitudinem. ideo dicitur
Ecc. ix. Ne tardes conuerti

ad deum et ne differas de die
in diem. ¶ Secundo decipit caro
in mensura. Oñdit enim spumam
loco vini: sicut falsus taber-
narius mansi leuans mensuran-
do. Nam scilicet Bernardus. Caro ubi
quod querit refectionem: et inuenit
defectionem. Quis enim posset
numerare quot peccata pa-
risit delitie: et postea penas.
Ideo dicit Apostolus. xij. Quartum se
glorificauit et in delitijs fuit
in infido: tantum date illi tor-
menti et luctum. Exemplum in
diuite epulone qui epulabatur
quotidie splendide: qui postea
petiit guttam aque nec potuit
iterare. De talibus bene po-
test exponi illud Prover. ij.
Malus est dicit omnis epulor
malum pene in presenti: postea in
futuro: ideo malum bis dicit
vel ponitur. ¶ Tertio dico quod
mundus decipit in potestate
honorum. Nam in honoribus
ostendit magnam potestatem stabili-
tatem magnam consolationem et stabi-
litate. et emens inuenit magnam
vanitatem vacuitatem et anxietatem:
frequenter enim paru durat
vnde postquam rex alexander co-
ronatus fuit tertio die mortu-
us fuit de potestate autem hono-
ris legitur quod cum quidam coronari
deberet posuit coronam pre-

Pro mercatore

oculis dicens. O pannus quāto labore et quātis sollicitudinibus es plenus: quem si quis inuenit humi iacentem re eleuare nō deberet a terra. Tales significantur per regē Baldesar qui vidit manum scribentē imperite: mane pōdus techel Numerus phares diuisio. Tertia mercatio est viriliter amplectenda: et hec ē mercatio regni celi: quā emitur et datur tribus modis ut in primo dicto patet. Secundo ostēditur decedēis cōditio onerosa cum dicitur. Et necesse habeo exire et c.

Pro sene. Sermo. vii.

Abraham mortuus est in senectute bona Gene. ij. Scribitur Apoca. xiiij. Beati mortui qui in dñō moriuntur. Ille autē qui moritur in bona senectute in dñō morietur. Talis fuit abrahā ut dicitur in xpo proposito. Possunt etiā hec verba de hoc dñō exponi: quo quidem xpo tria notantur. Primo est dignitas personalis cōditionis: cum dicitur Abraham. Secūdu est ca-

lamitas humane resolutionis cū additur mortuus est. Tertiū est cōmoditas necessarie cōsolatōis cū subleuatur in senectute bona. Primo circa primū est sciendū quod senectus est bona. Primo quā est vallata amicorum obsequiis. Secūdo quā est dotata diuitiarum p̄fidijs. Tercio quā ē ornata discretiōis cōsilijs vel suffragijs. Quarto quā ē firmata auxilijs. Quinto quā est dotata virtutū gratijs vel p̄uilegijs. Primo dico quod senectus est bona quā est vallata amicorum obsequijs. Vñ quā hō non pōt se in senectute iuuare: tunc amicos iuuantes est: tunc est bona senectus: p̄pter bñ dicitur. viij. Ethic. Quod oēs hoīes egent amicis. Diuites paupib⁹ egent: quod eorum opa faciāt. Pauperes diuitib⁹ qui eis subueniāt. Senes iuuenib⁹ quod eis seruiant. Iuuenis senib⁹ quod eos instruant. Multa enim incōmoda circōueniūt senes: ut ait Seneca. et idō indigēt amicis quod eis seruiāt et ministrēt. Secūdo est bona senectus quā est dotata diuitiarum p̄fidijs. Multa enim sunt necessaria seni propter multas infirmitates et

Pro fene.

diuersas necessitates. Unde
propter hoc debet innenes la
borare libenter. Si enim Eccl.
xv. Qui in iuuetute non con
gregasti quoniam in senectute in
uenies. Iohannes sapiens mittit nos
ad formicam dicens. O piger
disce sapienter. Tercio re
quiritur ab bona senectute quod
sit ornata discretiois consilijs si
ue suffragijs. Quod maledictus est
puer centum annorum. Isa. Omnes
enim eum derident et confundunt
cum parentibus et amicis. In anti
quis enim debet esse sapientia ut
scribit Job. xij. Quarto est
bona senectus quando est firmata
virium auxilijs: ut homo ad
huc se possit iuuare: et non pro
quolibet seruitio auxilium
petere. Ideo dicitur Eccl. vi. Re
mento creator tui antequam ve
niat dies de quibus dicat non
mihi placet: antequam tenebre
scent videntes per foramina. id est
oculi et obscurascant filie car
nis. id est aures etc. De talibus me
lius est mori quam viuere. secundum ei
dem Aristoteli. Topi. Quedam insula
est in qua homines inuenerunt quod est
eis magna gloria quod a filiis oc
cidantur. Unde volentes crudeliter
agere transferunt eos ad alium
locum ubi citius moriuntur.
Quinto dico quod est bona se

nectus quando est dotatus virtutibus
gratis quando recogitat an
nos suos in amaritudine anime
sue iuxta illud. ps. Recogita
bo tibi omnes annos meos in
amaritudine anime mee. Talis
vero est senibus est bonus mori.
qui scilicet moriuntur deum adhuc se
possunt iuuare. Dux habent ne
cessaria. Antequam amici displice
ant vita ipsorum. Dum adhuc
sunt in seculo et dominus cognoscit
bonum de talibus dicit Seneca. Cum
est vita grata: tunc est mors
optima conditio. et Eccl. xli.
Mors boni est iudicium
tuum homini indigenti: quia dicitur
Eccl. iii. Et quod minoras viris
bus: qui se iuuare non possunt
defecto etate. id est consumpto pro
pter longam etatem: et cui cura
est de omnibus quia caret amicis
et incredulus: quia perdit sapien
tiam: et ideo meminisse credit nec
quod ad corporalia: nec quod ad
spiritualia. Nota ergo quod
mors est bona in senectute
bona antequam homo veniat ad se
nectatem malam: et in senectute
mala ne viuatur homo cum pena
sic mortuus est iste vadeo homo
Secundo dico quod in verbo propo
sito notatur calamitas huma
ne resolutionis cum additur
mortuus est. Ubi est sciendum quod

Pro domina.

multe sunt pene a quibus boni senes liberantur per mortem. Sunt enim senes in labore dolore et timore. Ab his omnibus liberantur per mortem. Nam omnia facit cum labore. Vivunt cum multo dolore. sunt etiam in multo timore. Ab his omnibus liberantur per mortem. ¶ Primo a laboribus. Unde Apocalypsis xiiij. Amodo enim iam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis. intra illud psalmus. In pace in idipsum dormiam et requiescam. Inter alia mala que senes patiuntur est quod non possunt dormire post mortem autem dormiunt et requiescunt sine labore. ¶ Secundo liberantur a doloribus. Unde Apocalypsis viij. Absterget deus omnem lachrymam ab oculis eorum sunt enim senes lachrymosi: et mors non erit ultra quam est cum summo dolore. Neque luctus neque dolor aliquis erit ultra: sed erit gaudium sempiternum. Unde Gregorius. Que autem lingua dicere vel quod intellectus capere sufficit illa supne civitatis quanta sunt gaudia angelorum choris inter esse cum beatissimis spiritibus glorie conditionis assistere: partem dei vultum cernere in circumscriptione lumine

videre nullo mortis meru affici incorruptiois munere perpetuo letari. ¶ Tertio liberatur per mortem a timoribus. Juxta illud psalmus. Non timebis a timore nocturno qui est futurus. A sagitta volante in die qui est timor hostium. A negotio perambulante in tenebris: qui est timor proditum. Ab incursu videntur offendenti et demonio meridiano id est aperte tentanti timore demonum. Et ideo bene dicitur de talibus illud Leviticus. xxvi. Dormietis et non erit qui exterreat. Non gemitus ergo dominum nostrum iesum christum.

¶ Pro domina. Sermon viij.

Sapiens mulier edificavit domum suam. Proverbiorum xiiij. Differentiam assignat salomon inter mulierem sapientem et fatuam: quia sapiens edificat domum suam: stulta vero destruit. Unde statim adiungit. Insipiens vero constructionem destruet manibus. sic et etiam quantum ad domum spiritualem. Notandum est quod hec domina cuius corpus iacent ante nos fuit mulier sapiens quo ad deum et quo ad mundum. Et ideo bene sibi

Sermo. vii.

cōuenit propositum in quo
duo notant ad cōmendatio
nē ipsū. Primū est discretio
luminosa. cū pmitit sapiēs
mulier. Scdm est operatio
virtuosa: cū addit: edificauit
domū suā. Prō circa pmiū
est sci. qd hęc dñā fuit sapiēs
ppter tria que sūm Zulliū re
quiruntur in qlibet prudēte.
Vbi ait qd persona prudēs.
Prō p̄sentia ordiat: qd hoc
faceret frequēter operādo
errare. sicut si qd seminare
i hyeme. Nā oīa tps habent
Ecclē. iij. Scdo futura pui
det. qd aliter nō posset dñā
et pericula euitare. Vñ Pro
uerb. iij. Quidus em̄ iacula
fuerint q̄ preudentur. Terc
tio preteritorū recordatur.
Qui em̄ de preterito non re
cordat ingrat⁹ est. Vñ Sene
ca. Bñficiorū nunq̄ dē quis
obliuisci. hęc tria fecit ista
domia ideo merito fuit pru
dēs. Nā vitā suā ad dilectio
nē proximi cōtinue ordina
bat eundo cōtinue ad eccle
siam. ad predicationes cum
oportunitas aderat et ordō
instando cū primis etiā dul
citer et pacifice cōuersando
Futura infēni pericula cog
itans pctā q̄tum poterat

deuitabat Preterita etiā be
neficia sepe ad memoriā re
ducebat. Pctā etiā p̄terita
recogitās cōfitebat sepe et
p̄siam de ipsis agebat Et id
propt̄ predicta bene p̄or de
ip̄a exponi illud Ecclē. xiiij.
Bñs vir q̄ in sapiētia mora
bit ne penā futurā habeat.
Et qui in iusticia meditabit̄
vt iusta opa faciat. Et in sen
su cogitabit. circūspectionē
dei de p̄teritis cogitādo: et
pniaz agēdo et bñficia reco
lendo. Ip̄e em̄ oīa p̄spicit: et
oīs recordat. Quid em̄ est ar
tifex omnē habens virtutē:
oīa p̄spiciēs sapiēter. Scdo
dico qd hęc dñā cōmendatur
ab opatione virtuosa: cū d̄r
edificauit domū suā. vbi est
sciendū qd ip̄a triplicē domū
edificauit: Q̄ Primo domū
tp̄alis siue materialis sub
stātie. Q̄ Scdo domū cōscie
p̄rie. Q̄ Tercio domū cele
stis patrie. Q̄ Primo dico qd
ip̄a edificauit domū tp̄alis
siue materialis substātie de
qua Pau. ad cor. xi. Nunqd
non habetis domos ad mā
ducandū et bibēdū. De qua
potest exponi illud Job. iij.
Parētes monuerūt Sar
ram honorare socerū: dilige

re viri: regere familiam conseruare domum et irreprehensibilem se in omnibus custodire. Quibus ponitur hic documentum pulcherrimum. Primum est honor parentum virorum: quia qui honorat parentes viri honorat filium. vñ. Ecclesiastici. Honor filii est honor patris. Et dedecus filii pater sine honore filiter est de matre. Secundum documentum est dilectio viri. Lati. Dilectus meus mihi et ego illi. Tertium est regimen familie ne permittat facere quod non decet. i. Thimothaei. ii. Si quis suorum et maxime domesticorum curam non habet infidelis est et infidelior deterior. Argue, obsecra. In crepa. ii. Thimothaei. iii. Documentum est conseruatio domus cum ei mulieres stent domum: viri ad exteriora procedant: debent uxores domum sollicite conseruare iuxta illud Catholici. Rem tuam custodi. Quintum est conseruatio honestatis. scilicet ut taliter se habeant quod a proximis reprehendi non possint. i. Thimothaei. v. Quando de viduis. precipue ut irreprehensibiles sint. Secundo edificauit domum conscientie proprie per opera virtuosa et sancta de qua potest exponi illud psalmi. Domus tuam domine decet

sanctitudo in longitudinem dierum. Pauli. ii. Cor. vi. Templum dei quod estis vos. Magni enim dominum decet pulchram et mundam habere domum. Unum Ambrosii in sermone de aduentu. Ecce si quis seniore in domo sua recipere debuisset ab omnibus inmundis rebus ipsam mundasset, et quod necessaria essent secundum suam possibilitatem preparasset: quod si mortalis homo facit suscepturus mortalem quanto magis creatura mundare se debet ut suo creatori non displiceat. In hac domo ipsa posuit fidei fundamentum Spei. Caritatis et pietatis operimentum. Caritas enim operit multitudinem peccatorum. i. Petri. iii. Edificauit domum celestis patrie de qua psalmi. Beati qui habitant in domo tua domine: in secula seculorum laudabunt te. et Iohannis. xvi. In domo patris mei mansiones multe sunt: quia secundum diuersitates meritorum et gradus est diuersitas premiorum. Qui enim plura bona facit maiorem gloriam habebit. Deus enim est iustus qui reddit unicuique iuxta opera sua. Romani. ii. Rogemus ergo dominum nostrum Iesum Christum Pro domina. Sermon. vii.

Date ei & fru
ctu manuum
suarum lau
dent eam in
portis opa
ei. Prouer.
vi. fm Apo

stolum ad Ro. xij. Qui non la
borat manducare non debet
et a contrario sensu arguitur
q̄ qui laborat de suo la
bore comedere. Qd̄ p̄firmat
idē Pau. i. cor. ix. Quis inq̄t
plātat vineā & de fructibus
ei non edit p̄pterea de hac
dñā pōt expōi verbū p̄posi.
i quo tria notant̄. ¶ Primū
est liberalitas tribuētis. qd̄
notat cū p̄mittit̄ date ei vos
angeli. scilicet. Scd̄ est ido
neitas p̄merētis cum addit̄
de fructu ma. sua. Tertius ē
honorabilitas decedētis cū
sequit̄. Et lau. eā in por. opa
eius. ¶ P̄rio dico q̄ in verbo
proposito notat liberalitas
tribuētis ibi. s. date ei. vbi ē
sciēdū q̄ deus dat tribuētis
bus & bona faciētib⁹. ¶ Pri
mo rationabiliter. ideo d̄.
Mat. xij. Date et dabit vo
bis vna eū man⁹ auat aliā.
¶ Scd̄o dat liberaliter. vñ
Mat. xix. Centuplū accipie
tis & vitā eternā possidebit̄

Natura eū hoīs liberalis
est plus dare q̄ accipere d̄.
iij. Eth̄i. Et ideo dicit Luce
vi. Mensurā bonā et confe
crā et coagitatā et supfluen
tē dabūt i signū v̄m. ¶ Ter
tio dat irreuocabiliter. Und̄
ma. v. Venite bñdicti p̄is
mei percipite regnū qd̄ vo
bis paratū est a cōstitutiōe
mūdi. Esuriui eū et dedist̄
mihi māducare. Et ibi iſra.
Et ibūt hī in suppliciū eter
nū: iusti autē in vitā eternā
Qz igitur hec dñā libēter de
dit paupib⁹ amore dei. meri
to de⁹ dabit ei rōnabiliē re
gnū eternū. ¶ Scd̄o ponit̄
in v̄bo proposito idoneitas
p̄merētis. ibi de fru. ma. su.
Si accipit̄ accipit coturni
cem: a dñō recipit portionē
Sic d̄ esse de quolibet hoīe
Qz si q̄s fructuose laborat
de p̄prio labore gaudere
Triplex aut̄ est fruct⁹ quem
ista dñā acq̄siuit. Prim⁹ est
fructus p̄nie. De quo mat.
iij. Facite vobis fructus di
gnos p̄nie. Ubi Greg. Tāto
eū q̄s d̄ se alacriter absti
nere quāto se meminit̄ illū
circa p̄petrasse Scd̄s ē fruct⁹
iusticie. Qñ sc̄s q̄s non indi
gens p̄nia facit opa iusta de

quo Iaco. iij. Fructus iusticie
facientibus pacem: qz beati
pedes euangelizantiu pace
Tertius est fructus glie de
quo sap. iij. Bonoz laborum
gloriosus est fructus hunc tri
plicem fructum habuit ista dñā
qz et de pctis prias fecit sibi
impositā. Et multa bona sup
addidit. Et eternā gloriā p
meruit. ¶ Tercio notatur i
xbo pposito honorabilitas
decedēis cū subitigitur. Et
laudent eam in portis opa
ei. Circa qd ē sciē. qz hec dñā
¶ Prio laudat a xpo. Unde
prouer. vi. Vir eius lauda
uit eam. i. xps. cui se despōsa
uit pverū amorē. ¶ Secūdo
laudatur a primo. iuxta il
lud ps. Laus eius in ecclia
sanctor. ¶ Tercio laudat a
bonis operibus iuxta illud
ecc. ix. In manu artificis ope
ra laudabitur. et p cōsequē
magister et artifex. Nā pro
uerbiū est q op^m magrū co
mēdat. Legitur de brā heli
sabeth regina q studuit im
plere sex opa pietat. Un in
camera sua parauit lanam
p vestitu pauperū. Eos pas
cebat et potabat. Infirmos
visitabat et captiuos mortu
os associabat: vt posset i ex

tremo reddere rōnē. Roge.
¶ Pro puella. Sermo. x.

On ē mor
tua puella
sed dormit.
Mathe. ix.
Dñs noster
loquitur hic si
militudina

rie sicut multotiens loque
batur. Unde sensus nbi est
qz sicut facile est alios dor
mētes excitare sic erat sibi
facile puellā mortuā suscita
re. Et hoc ē quod dicitur in xbo
pposito in quo loquido. spi
ritualiter tria notāt. Priūm
ē priuatio culpe cum pmit
titur. Non est mortua. Se
cūdū est adeptio siue decor
gratie: cum additur puella.
Tertius est possessio glorie
cū subitigitur: sed dormit. Pri
mo dico qz in xbo pposito
notatur priuatio culpe cum
dicitur Non est mortua. Ubi est
sciē. qz triplex est mors. scilz
Nature culpē. et gehēne. Pri
ma mors est nature q tria
se habet. Prio est inuitabi
lis. Boē. ij. de cōsolatiōe me
tro. viij. Quid o supbi colla
mortali iugo frustra leuare
gestiūt. q. d. frustra hoc faci
tis licz remotos fama p po

Sermo. x.

pulos meas liguas explic
i. magnificet. Et lz magna ti
tul' fugiat clar' dom' mors
tñ spernit altrā gloriā Inuol
uit hñile pariter z celsus ca
puc equatq' sūmus infima
vñ l'heb. ix. Statutū est hoī
b' semel mori. Decretū autē
regis nō lz imutare l'bestier
ix. ps. Quis est hō qui viuet
z nō videbit mortē? q. d. nul
lus pprio em filio nō pepcit
de' quanto magis nec alijs.
Scdo est terribilis. Un. viij.
Ethi. d' vltimū terribilium
mors. i. terrentiū prop' hoc
bñ figurata est p bestia que
h'z dentes ferreos. Da. iij.
Comedēs et cōminuens: qz
null' pōt resistere ei. Tercio
ē inuestigabilis. vñ Eccl. ix.
Nemo nouit finē suū. ps.
Preocupauere me laq' mor
tis. i. añ p'visionē occupa
uere me ideo semp debem'
eē parati. iuxta illd. ma. xij
Ideo z vos estote parati: qz
q' hora nō purat' filius hoīs
veniet. Sero senectute. Na
ne iuuctute. Scda mors est
mors culpe. Sicut em mors
corpalis separat aīam a cor
pore ita mors spūalis culpe
sepat aīaz a deo. vñ. i. Jo. iij.
Qui nō diligit me m'net in

morte. qz a deo est per pctm
oīno separ'. q' Tercia mors
ē mors gehēne. De q' habet i
ps. Mors depascet eos. Si
cut ei herba comesta iteruz
nascit' ita dānaroz pena pri
nue renouat. Trāsbunt ab
aqs nūm ad calozē nūm z
ecōuerso Jo. xij. Scdo di
co q' in xpo pposito notat
pulchritudo siue decor grē
cū d' puella. q' a puritate d'
vñ sciendū est q' ad hāc puri
tatē tria requirunt. s. Men
tis mūdicia. Carnis pudici
tia et conuersatiōis gratia.
Prio requirit ad puritates
mēt' mūdicia. de q' d' iudit.
xij. Nō vereat bona puella
igredi ad dñz meū puella q'
est mūda in corde z cōscien
tia necesse est esse mūda in
carne qz imūditia corpis p
cedit ab imūditia mētis.
mat. xv De corde exeūt cogi
tatiōes male adulteria: fal
sa testiona ita q' cōsciētia
z cor est causa oīs mali opīs
Un' ubi est mūdicia cordis ē
mūdicia operis vel corpis.
Et ideo dicit beata lucia Pa
schasio minanti sibi q' ad lu
panaria faceret eā duci. Nñ
q' coīquinatur corp' nisi de
cōfessu mētis. Et tales non

b. iij

Pro paruulo.

oportet timere intrare corā
deo qz secure possit. Scdo
requirit carnis puditia sine
qua nullus in illā requiē in-
trabit siue sit infiducia xgi-
nalis: siue matrimonialis: si-
ue vidual. Nam vt dr. Sap.
Nihil coinquinatū intrabit
in illā requiē. Talis sic mun-
da fuit. Rebecha de qua dr:
Gn. xxiiij. Erat rebecca puel-
la decora nimis xgo qz pul-
cherrima: et incognita viro.
Tertio dz esse puella puer-
sationis honeste: qz consistit in
xibis et in gestis: et actibz pu-
diciis. Un dicit virgo. Lucia
pascasio. Corripunt bonos
mores colloquia mala vl va-
na. Un de hac pot exponi il-
lud. iij. Reg. i. Erat ab isaac
sunamitis puella pulchra ni-
mis et sequit. Rex aut nō co-
gnouit eā. Tertio dico q in
xbo proposito notatur ade-
ptio glie cuz dr. Dormit. vbi
est sciēdū q glia eterna con-
parat somno ppt tria. s. qz
prio somnus est labor ter-
minariuus. Sic est etiā glia
sempiterna. Und apoca. xl.
Amodo em iam dicit spūs:
vt reqe. a la. suis. Scdo som-
nus est naturaliter recreati-
uus. vñ Joh. xvi. Si dormit

saluus erit. Cuz em natura
quiescit roborat et recreat:
et recreata melius pot dor-
mire morbo resistere. sic fa-
cit qes eterna. vñ Apoc. xxi.
Absterget de oēm lacrimas
ab oculis eorū. Tertio som-
nus ē turbationis sedatiu:
sic etna glia. Leuit. xvi. Dor-
mieris et nō erit q exterre-
at Rogem ergo do. no. ie. c.

¶ Pro paruulo. Sermo. xi.

Si diligeres
me gauder-
etis vtrūqz
qz vado ad
patrē. Joh.
xiiij. s. apo-
stolum. ad
Rom. xij. Oportet gaudere
cū gaudētibz. Et qz iste puer
gaudet ideo qui em dilexerit
debet gaudere cū ipso. Et b
est qd dicit in xbo pposito
in quidē verbo duo notant.
prio pposito debite ogra-
tulationis cum pmittit. Si
diligeres me Scdo euidentia
lucide rationis ibi qz va-
do ad patrē. Circa que no-
ta. q ppter quattuor cōsue-
uerūt hoies gaudere de cas-
roz absentia. scz cū elegant
ab eis. ¶ Primo p acqrens-
da diuitiarū copia. ¶ Scdo

Sermo.xi.

pro acquirenda honorificia.
¶ Tertio pro acquirenda sapi-
entia. ¶ Quarto pro sanitate
habenda. propter quattuor
debemus sapienter ferre absen-
tia paruulorum. Et primo pro ac-
quirenda diuitiarum copia. Nam
vadunt ad obtinendum imensas
diuitias. Non enim est finis
thesaurorum illorum. Unde baruch
iij. O israel quod magna est gloria
domini dei tui et ingens locus pos-
sessionis eius. Preterea ille est
diues qui est contentus: et ille est
pauper qui non est contentus. unde Se-
ne. Que est magna paupertas:
auaricia. Que sunt magne di-
uitie: Non desiderare diuitias.
Sed illi qui sunt in paradi-
so sunt contenti et nihil plus deside-
ratur ergo sunt diuites. unde ps.
Satiabor cum appuerit glo-
ria tua. Mat. xxi. Omnia mihi
tradita sunt a patre meo ¶ Se-
cundo debemus eis gaudere pro-
pter acquisitiones maximas
honoris: sunt enim filii dei et
heredes. Magnus honor est esse
domicellum imperatoris: maior
est esse filius: et multo magis
est esse filius dei altissimi. Si
enim filius et heres patris dei
Gal. iij. Unde ps. Gloria et ho-
nore coronasti eum. ¶ Tertio
debemus eis gaudere propter

acquisitiones magne sapientie
Unde Greg. Et quid est quod
non videant qui vident omnia vi-
dent. In ipso enim tanquam in spe-
culo omnia vident aperte. unde
Mat. xi. Confitebor tibi domine
rex celi et terre: quia abscondisti
hec a sapientibus et prudentibus et reuel-
lasti ea paruulis ¶ Quarto est eis
congaudendum: quia acquiritur
perpetua sanitatem et
vitam. Unde Apoca. xxi. Et ab-
sterget deus omnem lacrimam
ab oculis eorum: et mors non
erit ultra neque luctus: neque da-
mor neque dolor erit ultra: quod
prima abierit. Et ideo dicit
ps. Conuertere domine auias
meas in requiem tuam: quia dominus benefe-
cit mihi. Quia eripuit auiam
meam de morte: oculos a la-
chrymis: pedes meos a la-
psu. Non ergo de talibus dolendum
est de recessu: nec plorandum
nisi temperate. quod tunc scilicet natu-
ra requirit rationabiliter.
Exemplo beate agnetis que
dixit parentibus suis flentibus
videte ne me quasi mortuum
lugeatis: sed cogaude me
cum et congratulamini: quia
cum his omnibus lucidas
sedes accepi. Rogemus do-
minum.

¶ Pro paruulo. Sermo. xij.

Pro paruulo.

Venite paru-
los venire
ad me. Ta-
hū ei est. re-
gnū celozū
Mat. xix.
fz q scribit
Ecl. xiiij. Qē aīal diligit sile
sibi. Dñs aut n̄r est hūilis: z
iō hūiles diligit sicut ipe di-
cit. Mat. xi. vbi ait. Discite
a me qz mitis suz hūil. cor-
de. Qz ergo paruuli sunt hu-
miles et ei sibi similes: ideo
libenter recipit eos: vt d̄r in
verbo proposito cum ait di-
scipul. Venite paruulos zc.
In quo quidē verbo tria no-
tan̄. Primo inducitur amo-
rio tristitie rōnabilis cū pre-
mittitur finire. q. d. nolite p-
hibere. Scdo ponit dilectio
innocētie desiderabilis: cū
addit: paruulos venire ad
me: q. a. s. diligo eos. Tertio
subiūgit collatio grē ineffa-
bilis: cū subinfer: talis enī
est regnū celoz. ¶ Primo. q̄
tum ad primū. debem⁹ per-
mittere deū facere ppter tria
¶ Prio ppter rōnes ptatis
Scdo ppter rōnē bonitatis
Tertio ppter rōnē veritatis.
¶ Prio debem⁹ ipm permit-
tere facere rōe ptatis v̄l au-

crozitat̄is. Involūrate ei ei⁹
yniuerſa sunt posstrat̄ non
est qui possit volūtati eius
resistere. Vñ ps. Omīa que
cūq; voluit dñs fecit in celo
z i terra: ita accidit eis q̄ vo-
lūt ei resistere sicut boui cō-
tra stimuluſ calcitrāt: quia
vno stimulo recipit duos. vñ
ait paul⁹ 2c. ix. Durū est tibi
cōtra stimuluſ calcitrare.
¶ Secdo debemus dimit-
tere facere deū ratione bo-
nitatis: quia semper facit
quod melius est. Vñ facit si-
cut bonus medicus qui me-
lius nouit quid expediat in-
firmo q̄ ipe infirmus v̄l ali⁹
vnde Aristot. v. Ethic. dicit q̄
infirmus magis debet obe-
dire medico q̄ patri: ita est
de deo. vñ Aug. Si diuina de-
mētia vsq; qd̄ pertingit: qd̄
minime dubitādū est crede-
re mihi o homo qz ita recuz
agit vt agi oportet. Et id̄ d̄r
Prouerbi. iij. Noli phibere
benefacere eū q̄ pōt z tulpe
bñfac. ¶ Tertio debem⁹ ipm
dimittere facere rōne v̄ita-
tis z equitatis. Ipse em̄ nō
potest errare. Ideo d̄r Ecl.
v. Nō iudices contra iudicē
fm̄ em̄ qd̄ iustū est iudicat.
Eccus em̄ nō debet videntē

dirigeret: qz si cec' ceco duca
 rñ prestat ambo in foueā ca
 dñt. **M**ath. xv. **¶** Scdo dico
 q in xpo pposito notat di
 lectio innocēcie imutabilis
 cñ dñ parvulos. vbi est scien
 dum q innocēcia parvulor
 ostēdit in tribus. **¶** Prio in
 mūdicia affectiōis. ideo di
 cit dñs. **M**ath. xxiij. **M**ali
 tia puuli est: tales sūt digni
 regno celoz assistere. Unde
 prouer. xxiij. Qui diligit cor
 dis mūdiciā ppē grāz labio
 rus: habebit amici regē. Et
Math. viij. Beati mūdo cor
 de: qm ipsi deum videbunt.
¶ Scdo dico q ē in eis mun
 dicia vñ innocēcia puerfariōis
 iō dicit dñs. **M**at. xxiij. Nisi
 puerf fuerit: et efficiamini fi
 ci: puuli innocētes sup. nō in
 erabuz i regno celoz qz nlla
 malicia ibi pōt regnare. vñ
 ps. Innocētes et recti adhe
 serunt mihi. Audiui q qdā
 iuuenis frat mior valde bo
 nus in fine dixit istud xpus
 cōtra fratres expectātes fi
 nē ei. **M**de aut ppē innocētiā
 suscepisti etc. **¶** Tercio i pue
 ris dñ esse innocētia incorru
 ptiōis: qz sequitur agnum
 quocūqz ierit: vt dñ apocal.
 xiiij. Et de talib' cātat. eccles

sa. Quocūqz pergis xgines
 cōsequitur atqz laudib' etc.
Ibo dicit dñs prouer. ix. Si
 qz est puulus veniat ad me
¶ Tercio dico q in xpo ppo
 sito notat retributio glorio
 sa cñ dñ: Talis em est regnuz
 celoz. Ubi est scienduz q re
 gnū celoz est talis triplici
 iure. Primo iure acquisitiō
 nis. Scdo iure hereditarie
 possessiōis. Tercio iure libe
 ralis donatiōis. **¶** Primo di
 co q regnū celoz est puulo
 rum iure acquisitiōis. Nam
 p sacra baptismi et institus
 rione diuina hoc acqsiuere.
 Omis em qui baptizatus fue
 rit salu' erit. **M**ath. xlii. De
 cretū aut regis nō lz preteri
 re vt dñ **I**ester. i. Sed possz
 aliqs dicere multi sūt bap
 tizati q regnū celoz nō intrāt
 Dicendū est q nō intrāt: qā
 prestāt impedimentū: et red
 dunt se indignos: tales non
 sūt parvuli. **¶** Scdo regnuz
 celoz est puulor iure herēdi
 tarie possessiōis. Filij enim
 patrē debēt hereditare. vñ
 Gala. vi. Si fili' et heres per
 deus. Isti aut sunt filij dei p
 adoptionē vel p adoptiōis
 grāz. vñ Jo. i. Dedit eis patrē
 tes filios dei fieri. his q cre.

in no. ei? S; si fili? et heres
Ro. ij. ¶ Tercio regnū celoz
est puuloz iure liberalis do
nationis. Nā cū de? sit sūme
liberalis 7 potēs: dat illd oi
bus dignis. Hec em est pro
prietas liberalis: vt dicitur. iij.
Etiā. Ibi aut digni sunt. vñd
dicit eis. Lu. xij. Nolite timere
pusillus grex: qā cōplacuit
patri vñd dare vobis regnū
Qd nobis concedat fili? dei.
¶ Petrus, Sermo. xij.

Et? quide? seruabatur
in carcere. Qñ aut fie
bat sine in
termissiōe
ab ecclēsia
ad deū p eo. Act. xij. Sicut
reges terreni hñt suos car
ceres ad puniēdum malefa
ctores p seruāda iusticia sic
etiā rex celestis q est iudex
iust? 7 rectū iudiciū ei? vt ha
bet in psal. Habet suos car
ceres in quibus pōit ipecca
tores. Et iō de carcere pur
gatorij spūaliē loquēdo pōt
intelligi verbū ppositū. In
quo qdem sbo pñt tria no
tari. Primi est huius psōe
noīalis ppetas: cū pmittit
petr? S; est penalis acer

bitas cū addit: suabat i car
cere. Tercio est fraternalis
charitas: cū subiungit. Qñ
asit fiebat ab ecclēia sine in
termissione ad deū pro eo.
¶ Prio dico q in sbo pposit
to notat noīalis ppetas cū
dicit petr?. Ubi est sciendū
q bñ puenit huic in eo q pe
trus vocat. Ubi est sciendū
q petr? primo interpretatur
agnoscēs qz ipe cognouit di
uinitatē in xpo. Scdo inter
pretatur pfiteēs: qz xpm fuit
cōfessus libere dicēs. tu es
xps fili? dei viui. Tercio in
terpretatur dissoluens: qz ipe
habuit potatē soluēdi. mat.
xvi. Quodcūq; em solueris
sup terrā: erit solutū 7 in ce
lis. Hās em ppetates has
buit iste dñs. Nam prio sua
petā cognouit. Iniriū em sa
lut? est cognitio petri. vñ ps.
l. Iniquitatē meam ego cogno
sco. Scdo petā volendo fuit
plene pfessus iuxta illd ps.
Dixi pfitebor aduersus me:
non aduersus primū me ex
cusando iniusticiā non iusti
ciā meā: nō alienā: dñō. i. sa
cerdoti. q t? locus dei in hac
pte. Tercio fuit vel erit dis
soluēs in purgatorio p satis
factionē pdignā: iuxta illud

Sermo. xiiij.

Esa. iij. Solue vincta colli tui
captiua filia syon: quod sit p pe
nas pctis debitas: id est Ec
de. ix. Quocumque pot manus
tua opare istant: quia nec op
nec ro est apud infernos quod tu p
peras. ¶ Secundo dico quod in verbo
propositum notatur penalis acer
bitas cum additur seruabatur
in carcere. Ubi est sciendum quod
rex noster habet tres carceres
scilicet infernum: purgatorium. et lim
bum. Primus carcer est infernus et
est carcer reprobos: ubi nul
la est redemptio: quia voluntas ma
la non habuit finem. Unde Job. x
In persona damnatorum dicitur
Vada ad terram miserie Ecce
pena sensus tactus et tenebras
rum ubi umbra mortis. Ecce
pena visus et nullus ordo. Ec
ce pena intellectus: sed sempi
ternus horror inhabitat. Ecce
pena eterni meriti. Secundus car
cer est purgatorium: ubi sunt
anime penitentium: qui in hoc mun
do non compluerunt penitenti
am. De qua Paulus. Cor. iij
Ibi saluentur si transierint quasi
per ignem: conuenit enim cum igne
inferni: et idem est secundum Be. sed
differunt quantum ad durationes
Ibi autem qui ibi sunt differunt
ab his qui sunt in inferno: quia hi
habent bonam voluntatem et pati

entiam: illi vero contrarium. Ter
tius carcer est limbus puerorum
qui non habent penam sensus et
habet consolationem maximam intel
lectus: quia habent infusam sciam in
qua mundana felicitas confi
sit secundum philosophum. iij. eth. Enim
desiderium nature non sit fru
stratum vel frustrat ex secundo
de animarum omnes homines natura sci
re desiderant: statim remoto
corpore quod impedit: quia non
acquirunt sciam nisi mediatis
sensibus: qui nihil impediunt et
decipiunt saltim per accidens de
us infundit sciam anime. De hoc
potest exponi illud Esa. xliiij.
Vinctis enim non aperuit car
cerem. Tertio dico quod in ver
bo proposito notatur caritas
fraternalis cum subiungitur.
Oratio autem fiebat sine inter
missione ab ecclesia ad deum pro
eo. Ubi est sciendum quod sicut in
carcerati liberantur tripliciter scilicet
precibus precibus et cambio: sic illi
qui sunt in purgatorio. Pro
precibus amicorum. vii. ij. Mach.
xij. Sancta et salubris est cogi
tatio pro deum. ex. ut a pe. sol.
Secundo elemosynarum precibus. Unde
Job. Elemosyna a morte
a peccato animam liberat: et ipsa est
que facit inuenire vitam eter
nam. Tertio communicatione eu

Paulus peragratis.

charistie cū datz offert p de
fructz Joh. vi. Panis quē ego
dabo caro mea est p mundi
vira. Ro. ¶ Pau. Ser. xliij.

Paul' peragratis
superiorib' p
tribus venit
ephesus. Act
xix. Intelligē
do p partes
superiores vi
tam presentem et hunc mū
dum qui superior est respec
tu purgatorij possum' dice
re q hic paulus peragrat. i.
superioribus partibus mū
di huius. i. suo completo vi
agio venit ephesus id est ad
finē. Ephesus est finis eorū
interpretat. Un' in xpo ppo
sito duo notatur. Prīmū est
peregrinatio periculosa cū
pmitit. Paul' pagratis. scz
p'rib'. Scdm est terminatio
crūnosa cū addit venit eph
sum. ¶ Primo notat q isti
nobilis viri finis fuit. Prio
exēplar. Scdo fuit laudabi
lis. Tertio fuit utilis. ¶ Prio
dico q fuit exēplaris: qz be
ne finiuit dies suos: et dedit
nobis exempluz sūr facien
di iuxta illud. Jo. xij. Exem
plū em dedit vobis ut quē ad
modū ego feci ita et vos fa

ciat. Nā ipse pñiaz accepit et
alia sacra deuote. seruauit
em cōsiliū. Eccles vlti. finē lo
quēdi pariter audiam'. Deū
time et mādata ei' obserua.
hec est ois hō. i. ad omēs hō
mines. Secūdo dico q finis
huius dñi fuit laudabilis.
Ois em laus in fine canit sū
cut in fine horaz dr bñdica
mus dño. Si nauigātes per
totuz nauigiū pspere nauig
assent et prudēter i fine des
ficeret nō eēnt laudādi. Un'
Amb. Lauda nauigātis feli
citatē. i. cū puenerit ad por
tū. Et iō dicit apl's. i. Cor. ix.
Sic currite ut cōprehēdatis
Tertio dico q finis hui' dñi
fuit utilis: qz ad beatitudinē
terminat' est sūm q credere
possumus Nā de paruis ad
magna: de terrenis ad cele
stia venit: et d' rpalib' ad eter
na: et his nulla est cōparatio
si em ut ait. Greg. Que tōn
ta sūt q nobis pmitit'ur in
celis vilescūt aio' oia q habē
tur i terr'. Ideo de fine istoz
ruz dr. i. Cor. ij. Quoz finis
sūm opa eoz. Opa em illorū
sequunt' illos. Apo. xiiij. Vis
deam' finē maloz. Nā ille fi
nis est. Primo vituperabi
lis: qz nec pñiam accipiunt:

nec audire volūt hāc suadēs
 tes: nec alia sacra petūt nec
 volūt: nō legāt p aīa nō resti
 tūt aliena: et hoc qz malā vi
 tā egerūt. Aug. Nō est putā
 da mala mors qm bonavita
 pcessit. et idēz. Non times:
 male vivere nō times: nō p
 male mori q bñvixerit: et idē
 hac aīa uerfioe pcutit pctor
 vt mores obliuiscat sui qui
 vñ viueret oblit⁹ dei. Et iō
 dicit apłs de talib⁹. i. Cor. ij.
 Quorū finis interit⁹. Scđo ē
 talis mors misabilis: qz de
 misia tpali trāscit ad eter
 nā. Vñ Isa. lxi. Vermis eo
 rū nō moriet⁹: et ignis eorū nō
 extinguet. Qđo qrit qñō di
 cta sunt vera cum multi vi
 deant scđas habere vitā q in
 fine deficiūt. Rñdeo q ma
 gna est dñā irerideri et esse
 Et iō dicebat saluator mat.
 viij. Attēdite a falsis pphē
 q veniūt ad vos in vestimē
 tis ouīū: intrinsec⁹ aut sunt
 lupi rapaces. et Mat. vi. No
 lite fieri sicut hypocrite tris
 tes. exterminant em facies
 suas vt videāt hoīb⁹ ieiunā
 tes. Amē dico vobis: qz rece
 perūt mercedē suā Qui g bo
 nā vitā hñt nō sūt credendi
 dñari. Scđo dico q iste do

min⁹ amēdabit a retributio
 nis felicitate cū dñvēr ephe
 sus. Ubi ē sciēdū q lz nescia
 mus certitudinalr vtrū iaz
 sit i paradiso: credēdū est q
 aut ibi est: aut cito erit cū fe
 cerit qđ precepit scđa mater
 ecclia. Et dubia semp sunt
 iterprāda in meliorē partes
 et de quolibet ē bonū psumē
 dū nisi apparet contrariū.
 Possum⁹ g dicere q iste est
 cū deo. ¶ Primo ad quiescē
 dū. Scđo ad cōgaudendum
 Tertio ad possidēdum. Pri
 mo est cū deo ad quiescēdū.
 iuxta illō Luc. xi. Pueri mei
 meci sūt i cubili. Sicut em
 post labores hoies in strā
 tu quiescūt: sic post vitā pē
 tem laborātes in penitētia
 requiescūt i patria. Apo. xliij.
 Amodo est iam dicit spūs:
 vt requiescat a laborib⁹ suis.
 ¶ Secundo est cum deo ad
 cōgaudendum fm Boetius
 Null⁹ boni sine socio ē iocū
 da possessio et de⁹ vult secus
 hñe familiā cui sua bona cō
 municet. Unde ad hoc ipse
 inuitat amicos suos dicens
 Mat. i. Venite ad me omēs
 q laboratis et onerati estis et
 ego reficiāz vos. Deus facit
 fm qđ dñt facere boni amē

ei fm Arist. i. Ethicor. Ami-
cus dicitur pmittere vocare ami-
cū ad solatōes. Ad ifortuni-
um aut pigritatē esse optz.
¶ Tertio est cuz eo ad possi-
dēdū Sumus em heredes dei
coheredes aut xpi. Sumus
em filij dei et si filij et here-
des. ad Ro. xiiij. Et id qlibet
eorū pōt dicere illō prover.
vii. Odecū sūt diuitie et glia
supple heredib⁹ tribuenda.
vñ ps. Glia et diuitie i domo
ei⁹ et iusticia ei⁹ manet in se-
culū scli. Iustū est aut q bñ
operātes remuneret. Dign⁹
ē em operari⁹ mercede sua.
Mat xij. Et nūqd est bene-
fatu⁹ q spreuit illā heredita-
tem p ista? Si vt inqt Breg.
cōsideremus q et quāta sūt
q nobis pmittitur in celis
vilescit aio oia q habent in
terris. Rogemus ergo dñm
nostrum etc.

¶ Philippus. Sermo xv.

¶ Ixit dñs phi-
lippo et acces-
dens adiun-
gere ad cur-
rum istum.
Act. iij. Ista
verba pprie
cōueniunt isti dñor ratione
nominis et ratioe vocatiōis.

Ubi duo notant. Primū est
imperij diuine maiestatis
cum premititur. Dixit spiri-
tus sanctus philippo. ¶ Secū-
dum est cōuberniū supne
ciuitatis cū addit. Adiunge-
re ad currū istū. ¶ Priō qñ
ad pñū est sciēdū q philip-
pus interpretat os tube et id
bñ cōuenit huic dñō qui tu-
be pōt cōparari ppter tres
cōditiones quas habuit et
ad quas ordinata est tuba.
¶ Primo ad trāsportādū
tētoria. ¶ Secūdo ad animā-
dū ad prelia. Tertio ad cele-
brādū solēnia. ¶ Primo dico
q tuba vel officij tube fu-
it ordinata ad transportā-
dū tētoria. Vñ Nu. iij. dicit
Fac tibi duas tubas argēte-
as: qb⁹ possis cōuocare mul-
titudinē qñ mouēda sunt ca-
stra. Tētoria nostra sunt cor-
pora qbus regimur et in qui-
bus habitat ania nostra. Ista
mouēda sūt in morte et in se-
pulturā gñaliter trāsportā-
da. ps. Sepulchra eorū do-
mus illorū in eternum. Non
habem⁹ hic ciuitatē pmanē-
tem sed futurā iquirim⁹ he-
reditatē. Ad debitam ergo
trāslatiōē p debitā disposi-
tiōē nos vocat iste desict⁹

Unde potest nobis dicere il-
 lud Eccl. xxxviii. Oemento
 iudicij mei sic erit tua mihi
 hereditas hodie. Dispone er-
 go domui tue: quia morietur tu
 et non viues ij. Reg. ij. vocat
 ad aiendum ad plia. ps. Buc-
 cinate in neomentia tube in
 signi diei solenitat vestre. i.
 i festo renouationes lune. Ad
 hoc festum vocat nos iste de-
 functus per sua exempla per su-
 as elemosynas. Un de hoc
 pot exponi illud. prouet. Non
 est vir in domo sua: quia abiit
 via longissima in vita eter-
 na sacculum pecunie secum tu-
 lit. i. elemosynas et alia bo-
 na opera in die lune hinc reuer-
 surus. i. in die iudicii: quando scilicet
 erit lux lune ut lux solis. Ter-
 tio vocat ad celebrandum so-
 lenia. i. ad deum laudes. ps.
 Laudate eum in sono tube.
 Ad hoc inuitauit nos iste
 dominus in morte per dispositio-
 nem indebitam corpus iesu christi
 recipiendo Joh. vi. Qui man-
 ducat meam carnem et bibit
 meum sanguinem habet vitam eter-
 nam. Ad quam christus nos per-
 ducat qui est benedictus in se-
 cula seculorum Amen.

¶ Johannes cum, Ser. xvi.

Iohannes cum
 impleret cursum
 suum: discedens
 ab eis reuer-
 sus est hieroso-
 limam. act. xxiij.
 Dominus noster com-
 parat vitam istam cuidam viagio.
 Un ait Jo. xvi. Ego a patre et
 veni in mundum: iterum relinquo
 mundum et vado ad patrem. Ita
 possumus dicere de isto domino quod
 vocat Iohannes quod discedens
 a parentibus et amicis reuersus
 est hierosolimam ad patrem. i.
 ad vitam eternam. Et hoc est quod dicitur
 in verbo proposito quod ad idem verbo
 tria notantur. Primum est dignitas
 proprie notariotis cum promit-
 titur: Iohannes. ¶ Secundum est finis
 mundane peregrinationis cum
 addit. cum impleret cursum su-
 um. ¶ Tertium est felicitas di-
 uine visionis cum subiungit re-
 uersus hierosolimam. ¶ Primum
 quod ad primum quod notat cum dicitur
 Iohannes. Est sciendum quod Iohan-
 nes interpretatur in quo est gratia.
 Et bene puenit isto domino qui
 fuit. Primum graciosus in se ra-
 tione moralis compositionis et per-
 fectionis. Secundo fuit gratio-
 sus proximo ratione bone puer-
 sationis. Tertio fuit gra-
 tiosus deo ratione humilis

subiectionis. Primo dico q̄
fuit graciosus in se ratione
mortalis p̄positionis et p̄fe
ctionis. Fuit em̄ vir prudēs
reperat̄ curialis totus affa
bilis et benign⁹. Un̄ q̄uis s̄z
Apost. ij. Cor. xij. Sint grā
rū diuīdēs q̄ ē vn⁹ de⁹ diuī
dens singl. et put vult. Iste
h̄uit bonā q̄ ē q̄z multis gra
tijs fuit votat⁹. Un̄ bñ cōue
nit illd. Prouer. iij. Dabit ca
piti tuo augmenta gratiarū.
Secdo fuit gr̄osus p̄rio rōne
bone p̄uersationis cū ip̄o vi
uens pacifice et benigne. Id
bñ seruauit illd. Apo. i. Cor.
i. Gr̄a vob et pax stat em̄ vnū
cū alio hō em̄ pacific⁹ ē oib⁹
gr̄iosos. ps. Iusticia et pax
osculatē sūt. Qui ei est iust⁹
p̄ p̄ns ē gr̄iosus: q̄z sibi red
dit inocētā p̄mo beniuolē
riā et supioribus reuerētā.
Tertio fuit gr̄iosus dō p̄ hūi
lē subiectiōes ei⁹ p̄cepta suā
do. Un̄ pōt de ip̄o exponi il
lud. Lu. i. Gr̄a dī erat cū illo
¶ Secdo notat̄ in v̄bo p̄posi
to finis mūdānis pegrinati
onis cū addit̄. Et implet̄
cursum suū. Ubi est sciē. fm̄
Aug. q̄ vita n̄ra est q̄daz cur
sus. Un̄ iste bon⁹ homo imple
uit cursum suū triplr. P̄rio

velociter. Secdo prudenter.
Tertio laudabiliter. ¶ P̄rio
dico q̄ iste dñs impleuit cur
sum suū velociter. Et q̄z sat
iuuenis decessit. Et q̄z q̄libz
velociē currit ad mortē. Un̄
Job. ix. Dies mei velociores
fuerūt cursore. Cursor ei q̄n
q̄ q̄scit et dormit: s̄z cursor
ad mortē nunq̄ q̄scit. Et id
sine inēmissiōe obem⁹ bñ ta
cere iux illd. Sal. vi. Dū rep⁹
hēm⁹ opemur bonū ad oēs
marinarij dñi t̄ps p̄ficuti et
p̄sp̄i h̄nt n̄h̄q̄ t̄ps expectāt
Secdo dico q̄ iste dñs imple
uit cursum suū prudēter: q̄z
sic prudēs cursor tria facit. s̄
P̄rio seipm̄ exonerat. Secdo
luta decliat. Tertio offendi
cula vitat sic fecit iste bonus
hō. Nā p̄rio onera diuitiarū
deposuit. iuxta illd. Heb. xij.
Deponētes om̄e pōd⁹ curra
mus ad p̄positū nob̄ certa
men Mercator q̄n scit pecu
niā cito capturā q̄citi⁹ pōt
ip̄az expēdit. Secdo prudēs
cursor luta decliat. Sic fecit
iste bon⁹ hō Nā luti vitauit
i. delicias q̄ coīnq̄nāt. Juxta
illd. Loci. x. Ego sic curro nō
q̄si incertū: sed castigo corp⁹
meū et in futurū redigo Ter
tio prudēs cursor offendicu

la vitat: sic fecit iste bon' hō. Vitat offēdicta supbie ⁊ duricie cordis. Un. ij. Cor. ij. Dis q̄ in agone cōtēdit ab oībus se abstinet. Tercio dico q̄ iste dñs impleuit cursu suū laudabilr: qz pseueravit vsq; in finē. Nihil em̄ pdest laboranti nisi pseueret ⁊ ad hoc pnt adduci tria exēpla. Prīmū est nauigatiū. Si q̄s em̄ optie nauigasset p totu suū nauigiū qū ēēt iux portū deficeret nō ēēt laudandus. vñ Amb. Lauda nauigatis felicitatē. s. cū puenit ad portū alie em̄ totu p dit laborē sine vtilitate. Secūdū exēplū ē pugnantiū. si q̄s em̄ optie pugnaret in pncipio ⁊ in medio: s. i fine succuberet laudē de plio nō haberet. vñ. i. cor. ix. dī q̄ corona victorib' dat nō agonizantib'. Tertiū exēplū ponit de currētib' ad brauiū qz non optie currēs in pncipio sed pseuerās vsq; in finē accipit brauiū iuxta illud. i. Cor. ix. Qēs qdē currūt: s. vnus accipit brauiū sic currere vt cōprehēdatis. Iste igit dñs nō solū bñ cucurrit in pncipio ⁊ in medio: s. pseueravit vsq; in finē. Nā i fine vite sue bñ

ostēdit q̄ optimū brauiū et coronā accipiet. Signa enīz magne deuotōis oñdit: q̄ arguūt ipsu eē de numero saluādoz. Un bñ pōt de ipō dīci illud Mat. x. Qui aut pseuera. ⁊c. Rogem' ergo do. ¶ Andreas. Sermo. xvij.

Nus ex duobus q̄ secuti sūt dñm: erat andreas frāt symonis petri Jo. i. fm q̄ scribit Eccl. xxij. Magna gloria est sequi dñm suū: et qz ad imitatiōez bñ andree b dñs andreas secut' ē xpm. Dign' ē magna glia. Et iō tā rōne seqle q̄ nois bñ sibi cōuenit vñ ppositū in q̄ triano. Prīmū ē distinctio singlaris cū pmitit vñ ex duob' Scdō ē imitatio exēploz euz addit. Qui secuti sūt dñm. Tertiū ē discretio notab' vñ designatio psonalis cū sub iungit: erat andreas. Prō q̄tū ad pmiū sci. ē q̄ bñs andreas ⁊ iste dñs secuti sunt dñs. ¶ Prō sicut seru' dñm p viā obediētie ⁊ hūilitatis. ¶ Scdō sicut filius patrē p viā similitudinis ⁊ pformitatis

Tertio sicut discipulus ma-
gistrum per viam obedientie.
Quarto sicut agnus pa-
storis per viam innocentie et puri-
tatis. **P**rimo dico quod beatus
Andreas et iste dominus securus est
christus sicut servus domini per viam obe-
dientie et humilitatis. ubi est
scilicet quod quadruplex est servitus.
Prima servitus est naturalis.
Secunda servitus est regalis.
Tertia servitus est mercedis.
Quarta servitus est charitatis.
Prima servitus est naturalis.
Sicut enim naturaliter necessa-
rium est equis quod per homines diri-
gantur quia natura non deficit in
necessariis. ita carere debet pru-
dentia necessarium est quod per pru-
dentes regantur sicut sunt bar-
bari et homines siluestres. Se-
cunda servitus est legalis quam le-
ges statuunt et hoc eorum quod ca-
piunt in bello quod dicuntur servi
a suado. leges enim homines statu-
runt ut homines animentur ad de-
fensionem patrie sue potius quam
servos fieri. Tertia servitus est
eorum quod principaliter mercedem ex-
pectant per suum servitium. De his
Jo. iii. Mercenarius autem vi-
det lupum venientem et fugit. quia
mercenarius est. Quarta ser-
vitus est principaliter eorum qui
ex amore serviunt. persequenter

ex retributione et de hoc dicit
dominus Mat. xxiii. Fidelis ser-
vus et prudens quem constituit
dominus super familiam suam. Talis
fuit iste dominus quia ex amor domini
co servavit. et ei servus est
voluntate. ideo potest de ipso ex-
poni illud Gen. xxi. Preces-
dat dominus servum suum et non ego
servus autem qui non facit volun-
tatem domini sui vapulabit Lu.
xii. Iste fecit voluntatem domini
sui. ei precepta iter alios be-
ne servando. Et ideo bene sibi
potest dici illud quod sequitur. Eu-
ge serve bone per dilectionem. et
fidelis quia super pauca fuisti fi-
delis. super multa te constitui. Lu.
xix. Secundo servus est christus si-
cut filius patrem per viam simi-
litudinis et conformitatis. Unde
potest de ipso dici illud Eccl. xxx.
Mortuus est pater eius et quasi
non est mortuus. simile enim relictis
quod post se sed in quo in humili-
tate. De qua mat. xi. Discite
a me quia mitis sum et humilis
corde. Dicitur secundum Arist. viii.
ethicorum. tenet medium inter
duo extrema. scilicet iracundiam qui
excedit irascendo quibus non oportet
et qui oportet. et irascibile. qui
non irascitur quando oportet et quibus
oportet. Dicitur autem irascitur
quibus oportet. Non enim irasci quis

Sermo xviii.

bus oportet stultū est: ut dicitur ibidē humilis autē tūc mediū inter supbiā q̄ apperit ho- nores sine sufficiētia: et deiectionē que nō curat facere. vñ virtutes et sufficiētia ho- norant. Un̄ hūilis nō appe- tit honores idebitos: et vult honorare virtutes. Sed tūc ē instātia de scriis et virtuosīs q̄ recusabāt honores. Ad qd̄ dicendū q̄ nullus est q̄ defe- ctus aliquos non hēat. Un̄ attēdendo ad defectus re- cusabāt honores attēdēdo ad virtutes non recusabant. Un̄ xps ponēs exēplū hui⁹ Johā. xii. Vos vocatis me magister et dñe et bñ dicitis suz etem postq̄ lauit pedes discipuloy dās exēplū humi- litatis. Jo. xii. Tercio secū- est oñs sicut discipulus ma- gistrū p viā obediētie. Que- rit phis. ix. Ethī. cui magis est obediēdus magistro vel patri. Et dicit q̄ magistro et duci et medico magis ē obe- diēdū q̄ patri in his q̄ spe- ctāt ad ipsos. Et p̄rio poste- rior dicit q̄ oīs adiscētē crede- re hoc fecit iste dñs: qz cre- didit affecte in xpm. vñ bene impleuit illud. mathei. vii. Magister sequar te q̄cūq̄

ieris. Quarto secū- est xps sicut agnus pastore per viā puritatis et inocētie: et maxi- me in fine purificās se p cō- fessionē et sacroz susceprio- nē que hnt purificare hoīs psciēciā. vñ iher. xv. nō- suz p̄fusus te pastore sequis Rogemus ergo dñm etc.

Jacob. Sermo. xviii.

Jacob abiit iter qd̄ ce- perat. et fue- rit ei obui⁹ am angeli dei. Ge. xxxii. Jacob i lin- gua hebrea idē est qd̄ iaco- bus in lingua latina. Ideo ista vba bñ pnt conuenire illi dño qui iacobus vocaba- tur in quib⁹ vbis tria notā- tur. Primū est noīatio vel p- sonalitas designata cū pmit- tit iacobus. Scdm est pere- grinatio terminata cū addi- tur abiit iter qd̄ cepat. Ter- tiū est retributio inchoata cū subiūgit. Et fuerūt ei ob- ui⁹ angeli dei. Primo q̄tuz ad primū est sciēdū q̄ iaco- bus interpretat supplātor. Tria aut sunt q̄ supplātare debemus. s. mundus carnē et

demonia q̄ s̄m Boe. diuersa
mouēt p̄lia. ¶ P̄rio mūdus
nos allicit p̄ terrenas p̄cupi
scērias. Un̄ Job. xviij. Abscō
dita est terra. id est in terre
nis diuitijs pedica ei⁹ hanc
debemus supplantare per
elemosynas. Lu. xi. Date ele
mosynā et oīa mūda sunt vo
bis. ¶ Sc̄do caro nos alli
cit p̄ delicias sic ham⁹ piscē
p̄ escā. Nos aut̄ debem⁹ volē
tes nos decipere supplantare
per abstinētiā. iuxta illd. i.
Peti i. q̄. Charissimi obsecro
vos tanq̄ aduenas et p̄gri
nos abstinere vos a carnali
b⁹ desiderijs q̄ militāt aduer
sus aīam. ¶ Tercio dyabol⁹
nos allicit p̄ fraudulētiā vel
fraudentiā verecūdiā ma
rie i. fine ne p̄fiteamur p̄ctā
m̄a. Un̄ Bñ. q̄. Ipse insidiat̄
calcaneo tuo. i. finitq̄ per cal
caneū partē corporis ultimā
itelligit. Nos debem⁹ eū de
cipere cōfitendo p̄s Dixi p̄fi
tebor aduersū me iusticias
meas dño. Sc̄do notatur in
h̄bo p̄posito peregrinario
terminata cū additur: abiit
iter q̄ cep̄rat. Ubi est sciē
q̄ q̄ttuor sunt q̄ faciūt vias
difficiles. P̄rimo q̄ sūt mō
tuoſe. Sc̄do quando sūt lu

tuoſe. Tercio quādo sunt pe
troſe. Quarto q̄ sūt glati
oſe. P̄rio vie sūt difficiles
q̄ sūt montuoſe. Un̄ Eccl.
xv. Ascēsus arēosus i. pedi
bus veterani qui. s. est val
de difficilis et significat sup
biā. Sc̄do sūt vie difficiles
quando sūt lutuoſe. Un̄
Abacuch. iij. Uīa fecisti i. ma
ri eq̄s tuus in luto aquarū
multarū q̄ est vade difficile
et mirabile p̄pter difficulta
tē. Tercio sūt vie difficiles
q̄ sūt petroſe. Un̄ Eccl.
xvi. Uīa ipiorū cōplātata la
pidib⁹. Quarto vie sūt dif
ficiles quādo sūt glatioſe
et lubrica. Un̄ ps. Fiant vie
illoꝝ tenebre. sc̄s p̄ctōrū et lu
bricū et angelus dñi perſe
quēs eos. Ista quattuor sūt
in peregrinatione i. via hui⁹
mundi. In p̄nti eū vita s̄m
Breg. quasi in via sum⁹ qua
ad patriā pergimur. Quali
aut̄ spūs iter n̄s quasi q̄dā
larrunculi obſident vel per
mōtes supbie vel per lutū
luxurie vel p̄ petras ire: v̄
per lubricū instabilitatis et
cōstantie. Per istas vias cū
dei adiutorio transiit iste
dñs. Et si tamē aliq̄ cecidit
p̄ via maxime in finē surret

rit. ps. Implius euerfus su
 ut caderet et dñs suscepit me
 Fortitudo mea et laus mea
 dñs et factus est mihi in sa-
 lutē. Tertio no. in xbo ppo
 sito retributio inchoata cum
 subiungit. Et fuerunt ei obui-
 am angeli dei. ubi est sciē. q an-
 geli veniunt obuiā aiabus.
 Prio ad defendendū. Scdo
 ad p̄sentādū. Tertio ad ho-
 norandū. ¶ Prio dico q an-
 geliveniūt obuiā aiabus ad
 defendendū. vñ ps. Angelis
 suis deus mādauit de reue-
 custodiat te in oibz vijs
 tuis. Unū dicit cū quedā aīa
 egredere et dyabolus p̄tra
 eā multa diceret. Angeli enī
 de dyaboli p̄tate eripuerūt.
 Scdo obuiāt ad p̄sentādū.
 Unde cātat ecclesia dī. Dñe
 iesu xpe rex gl̄ie libera aīas
 eius de manu inferni et de p̄-
 fundo lacu libera eā de ore
 leonis ne absor. eā tar. ne ca-
 dat in obscurū sed signifer
 sc̄us michael rēp̄sentet eā
 in lucē sanctā quā olīm abra-
 he promisti et semini eius.
 ¶ Tertio veniunt obuiā ad
 honorādū: sicut faciūt ciues
 amico. vñ narrat bñs Bre.
 de romulo q in morte eius
 venerūt duo chori de celis q

psallētes itavt clare ab astā-
 ribus audirent eā portave-
 runt in celū. Rogemus ergo
 dñm nostrū iesum xpm.

¶ Simon.

Sermo. xix.

Simon dormi-
 mis. Mat.
 xxiij. Qz iste
 dñs simon
 fuit vocat⁹
 de miseria
 hui⁹ mundi

et penis ad celestē requiem
 Ideo sibi pueniūt xba ppo-
 sita spūaliter intellecta. In
 quibus verbis ad eius cō-
 mendationē duo notantur.
 Prim⁹ est noīs proprietas
 virtuosa: cū p̄mittit simon q
 interpretat⁹ obediēs. Scdm
 est felicitas gaudiosa cū ad-
 dit dormis. Prio q̄tū ad hū-
 mo est rēdēdū qz iste potuit
 pprie vocari simon. i. obedi-
 ens. Qz fuit obediēs. Prio
 deo eius p̄cepta seruando.
 Scdo fuit obediēs ecclesie.
 Tertio fuit obediēs rectori-
 bus mūdi. Prio dico qz iste
 fuit obediēs deo ei⁹ p̄cepta
 int̄ alios sc̄ares suādo. Unū
 dñs adolescētī p̄tenti quō
 posset ad vitā etnā ire. Res-

c. iij.

spondit si vis ad vitam ingredi
sua mandata Deut. viij. Obe
dire enim dei opus magis quam homi
bus. Secundo fuit obediens ec
clesie et eius preceptis. iuxta illud
Eccles. ij. Filij sapie ecclesia ius
torum et natio eorum obuia. Ter
tio fuit obediens rectoribus et
potestatibus. iuxta illud Ro.
xij. Filij obedite prepositis
vris. Non enim est potestas nisi a deo
et qui potestati resistit dei volun
tati resistit. Ro. xij. Secundo di
co quod in verbo proposito notatur
eius felicitas gaudiosa: cuius
additur dormis. Ubi est scien
tia quod per somnum intelligitur requies
sempiterna. Somnus enim cor
poralis est. primo laborum ter
minatiuus. Secundo dolorum mi
tigatiuus. Tertio est terrenorum
fugatiuus. ¶ Primo dico quod
somnus corporalis est laborum
terminatiuus. vnde Christus post la
boris diei dixit discipulis suis
Dormite iam et requiescere. Sic
est de vita presentis et eterna. quia
hic est multiplex labor. homo enim
nascitur ad laborem. Job. v. In
vita autem eterna erit requies
sempiterna iuxta illud Ap. xij.
Amodo enim iam dei spiritus. ut re.
la. suis. quare. quia ibi non sunt illa
propter quod laborare oportet. scilicet
fames sitis. calor. frigus. et

himori. ¶ Secundo dico quod somnus
corporalis est dolorum mitigatiuus.
Ioh. dixerunt discipuli de
lazaro. Si dormit saluus erit.
Ioh. xi. Signum est quod naturam
aut morbum non finientem dormi
re: sic est in vita eterna: quia nul
lus est dolor. Unde Apoca. xxi.
Absterget deus omnes lachrymas
ma ab oculis eorum. et mors non
erit ultra dolor neque clamor
neque luctus erit ultra. Iam enim
hiemps transiit ymber abiit et
recessit. Cant. xxx. ¶ Tertio
dico quod somnus corporalis est ter
renorum fugatiuus propter quod di
xit dominus populo iosue. Deut.
xxvi. Dabo pacem in finibus ve
stris dormietis: et non erit qui
exterreat. Sic erit in vita et
terna. scilicet quies sine terrore quia
ibi nullus erit inimicus nec ulla
discordia: et omnium unum cor et
vna voluntas Unde ps. In pace
in idipsum dormiam et requiescam.
Roge. g. ¶ Matth. Ser. xx.

¶ Igitur Iesus
hominem ma
thaeum noie
runt et ait illi. se
quere me.
et surgens
secutus est
eum. Matth. ix. Quia iste dominus
fuit sapiens et vir bonus con

filij: id sibi puenit. et puenie
bat nomen qd habuit. s. ma
theus enim donator filij inter
rat. Un i xpo pposito ad ei
comendatione de ipo spualr
exponedo tria norat. ¶ Pri
mū est ppetas nois cū pmit
tit. Uidit iesus hoīem mar
no. Scōz est electio nois: cū
addit. Et ait illi: seqre me vo
cās eū de mūdo. s. Tertū est
executio hoīs subiungit. Et
surgēs secut⁹ est eū. Primo
q̄tuz ad p̄mū ē sciēdū q̄ ma
theus interpretat donator cō
siliū: qz ipse fuit donator cō
siliū: et qz habuit q̄ttuor ac bo
nū p̄siliū requiritur. Primus
est vt sit p̄siliari⁹ sapiēs. Un
Thob. iij. Cōsiliū sēp a sapi
ente pquire. Scōz ē vt sit a
mic⁹. vñ puer. ij. Causas tuas
tracta cū amico tuo. Tertū
est vt sit bon⁹ iō dī. Eccl. xxv.
A cōsilio malo sus aīam tu
am. Quartus ē vt sciat circa
q̄ cadit cōsiliū b̄ habuit iste
dñs respectu aīe sue. Nā i fi
ne vite sue sapiēs fuit. Ama
uit aīam suā et q̄ sūt bona si
bi p̄siliuit: et q̄ agēda erāt no
uit. sūt aut mētra sūm phm. i.
Economicoz circa q̄ cadit cō
siliū. Primū est si res de qua
agit sit iusta vñ i iusta. Scōz

est de pace vñ de guerra. Ter
tiū de alimento. Quartū de
legib⁹. Quintū ē d custodia
ciuitat⁹. Primū habuit iste
et primo de iusticia acquirēs
da. Scōdo de pace cū deo fa
ciēda. Tertio de cibo euchar
istie deuote sumēdo. Quar
to de diuinis legibus seruā
dis. ¶ Quintū ē de custodia
mūdana a tērationibus et
¶ Bartholome⁹ Sermo. xxi.

Scenderūt
in cenaculū
vbi mane
bat bartha
lome⁹ Act.
i. Cenaculū
dī a cena qz

ibi cenat: et bñ figt virā eter
nam vbi cenāt scī. sicut em
hoīes post cenā cessant a la
borib⁹ et q̄escūt sic est in vita
eterna. Un apoc. xiiij. Amodo
iā dicit spūs vt req̄escāt a la
borib⁹ suis. et idē. Vñ qui ad
cenā nuptidruz agni vocatī
sūt ad hāc cenā et ad hoc ce
naculū br̄s bartholome⁹ et
alij scī aplī ascēderūt. Un
ēt hī q̄ de hoc mūdo bñ p̄fēs
si recedūt recte ascendūt. et
iō de isto dño q̄ de hoc mū
do ordiate recessit pōt expo
nī vñ p̄positū: qz saltē i spe

ascēdit. vñ dicitur ascēderūt i cenaculū vbi manebat bartholomeus. In quibus quidē vbi duo notant. Prīo ponit actus virtuosus cū pponit ascēderūt in cenaculū. ps. Ibūt de virtute i virtutē. Scōdo ponit stat⁹ gloriosus cū addit in cenaculū vbi manebat bartholomeus. Prīo est sciē. qd bartholomeus interpretat filius suspēdētis aquas. i. dei qd aq̄s pducit in nubib⁹ ⁊ suspendit bñ qd bartholomeus fuit. Prīmo filius diligēs. Scōdo filius sapiēs. Tercio filius obediēs. Talis fuit iste filius qd decessit. Prīmo fuit filius sapientie iuxta illud prouerb. Sp̄s a patris est filius sapiēs fuit autē sapiēs: qd p̄sentia ordinauit. s. aiam suā ordinauit fm qd mādāt ecclia. fuit p̄tā p̄terita recordat⁹ et de futura glia disposuit p elemosynas ⁊ pia legata facta ecclie ⁊ paupibus. Ista sunt opa sapientis fm Tullius et Senecam. Scōdo dico qd iste dñs fuit filius obediēs iuxta illud eccl̄s. iij. Filij sapientie lecclesia iustoz ⁊ narratio illoz obuiat ⁊ bene videt qd filij sapiētes sunt de cōsortio iustoz. Impossibile est enī

prudētē nō existentē boni vi. ethicoz. Qd virtus cū vitijs stare nō pōt. pōt tñ esse instructus: vel habere naturalē industriā. Sequit⁹ ⁊ narratio illoz obuiat. iuxta illud Ephe. vi. Filij obedite parētibus vestris in hīs. s. qd estis eis subiecti. s. fm corpus s̄s aut aiam ⁊ ea qd subiecti estis alijs magis debeat⁹ obedire ⁊ alijs fm ea in quib⁹ subiecti estis eis vt sunt p̄tāres iuxta illud Ro. iij. Quis aia p̄tāribus subiecta sit. Non em̄ est p̄tās nisi a deo. fm et ph̄m. ix. Eth̄i. Filij militās magis d̄s obedire regi vlt⁹ dñi qd patri dico in hīs que p̄tinēt ad eoz officia. Tercio iste fuit filius seruīens deo parētibus ⁊ amicis. Iuxta illud Eccl̄s. iij. Qui t̄iet deū honorat parētes. ⁊ qd dñs seruiet hīs qui se genuerūt: et de seruitio dei. Et ecce pōt exponi illud. Eccl̄s. iij. Qui honorat patrē. s. deū iocūda bit in filijs. De qd Barth. Pater n̄r qd es in celis scripsit cēt nomē tuū: ⁊ matrē. s. sanctā eccliam. Vita vīet. s. lōgiorē. s. eterna. De qua ps. Portio mea dñe sit in terra vīuentiū. Qd igitur iste fuit

filii sapiens suam animam ordinā
do obediens deo et alijs et ser
uiens: nō hñe dñs hereditare Ad
quā sps nos pducatur qñ bñ
dicitur in secula scōz. Amen.

¶ Barnabas. Sermo. xxij.

Egregare
michi. Bar
nabā. Act.
xij. Istud
vñ dictus
est de bea
to barnaba

apostolo potest etiam expo
ni de isto nobili sanctis an
gelis dictū a deo ut ip̄s sepa
rēt de bñ mūdo. In quo qñ des
vñ bo tria notantur: Prīmū ē
ip̄erū gratiosus: cū p̄mittit
separare. I. a mūdo. Scōs ē
p̄fortiū gratiosū: cū addit
michi. Tertiū est meritiū fru
ctuosū cū subiūgit barnabā
qñ filiū p̄solationis interpretat
¶ Prīo qñ ad p̄mū est sciēs
dū qñ tria sunt a q̄b⁹ libēter
hoīes sepant. Prīo a con
tagiosis. Scōdo ab inimicis
tertio a locis seruitutis. Prī
mo ergo hoīes libentē sepā
tur a contagiosis: ut sūt lepro
si p̄p̄rerea Leui. xvi. Qñda
bitur qñ habitaret ex castra
sic debem⁹ separari a malis ho
minib⁹: qz interficiunt malis

morib⁹ et exēplis sup̄ illud ps.
Quā scōs scōs eris. et cū puer
so puer ter. Et eccl̄ xij. Qui
terigerit picez inqñabit ab
eant qui cōicabit sup̄bo idu
et superbias. Scōdo libēter
debēt hoīes separari ab ini
micis. sup̄ illud Ecc. vi. Ab
inimicis tuis sepa te. Et Ec
cl̄ xij. De inimico tuo nō cō
fidas ietnū: inimici n̄ri sunt
demonēs et iō ab eis separari
debem⁹. i. Pe. ij. Aduersari⁹
n̄r dyabolus tanq̄ leo rugi
ens circuit q̄rēs quē duoret
cui resistite fortes in fide.
Tertio libēter debēt hoīes
separari a locis seruitutis. Et iō s̄z
bvoluit de⁹ separare filias isrl̄
ab Egypto vbi suiebāt pha
raōi s̄b onere luto: paleas
Iste loc⁹ ē mūdo qñ tot⁹ in
maligno posū ē. n̄. Pe. v. In
quo hoīes suūt pharsoni
i dyabolo s̄b onere auaricie
palea ē et superbie: luto luxu
rie. Dē em̄ qñ est in mundo
est p̄cupiscētia carnis: aut
p̄cupiscētia oculorū aut sup
bia vite. i. Jo. ij. Prop̄ h̄mōi
p̄dicta vult deus aīas a cor
pore separari. Et prīmo a con
tagiosis ne inficiant. Secū
do ab inimicis ne seducan
tur. Tercio a mūdo ne opp̄

manē et affligant varijs ren-
tariōib⁹ et vincant. ppter h
vult de⁹ amicu suū segrega-
re a mūdo. Un⁹ raptus est ne
malicia mīraret aīam ei⁹.
Sap. iij. Scdo not. in xbo
pposito pfortiū gaudiosus
cū addit mihi. Prio q̄ suz sa-
nitas idēficiēs. ps. Qui sa-
nat cōtritos corde et alligat
p̄tritiōes eoz. Scdo qui suz
amic⁹ subueniēs. Lañ. v. Co-
medite amici mei mecu. Ter-
tio q̄ suz do locū pmanēs et
sufficiens. Mat. xv. Venite
bñdicti pa. mei p̄ci. para. vo.
a cōsōne mūdi. Tertio no. i
xbo pposito meritū fructu-
osus: cū subiūgit. Barnabā
q̄iterp̄at filiu p̄solatiōis. qz
em̄ iste libent⁹ p̄solat⁹ est ali-
os: nō meruit p̄solari. Juxta
illud Mat. In q̄ mēsurā mēsi
fueris alijs remeris et vobis
a deo. s. et i vita eterna. De-
rito igit⁹ iste cōsolat⁹. Prio qz
fuit filiu p̄solatiōis lugētib⁹
iuxta illud Eccl. iij. Nō des-
sis plorātib⁹ p̄solatiōne p̄m
ei p̄s. it. Eth. Magna p̄so-
latio est visitatio amicorū.
Un⁹ ait. P̄ntia amicorū est de-
lectabilis. et idē ait apls Ro.
xij. Gaudere cū gaudentib⁹
et flere cū flentibus. Addit

aut p̄s. Qz p̄solatio ē affli-
ctis p̄ntiātiō in tribulatiōe
p̄opte sunt visitandi In cōso-
latiōe pigres et h ne possint
notari amici q̄ p̄p̄ seipos h
agāt. Scdo fuit fili⁹ cōsolat⁹
rēdis viduis et pupillis. Exē-
plo iob. ix. dicētis. Cor vidue
p̄solat⁹ suz. et hoc est bene ne-
cessariū: qz vidue sūt vt p̄s
mū desolate. vñ. i. ad Th. v.
Que autē vidua et decorat
speret in deū. Tertio fuit fi-
lius p̄solatiōis egētib⁹. Iux-
ta illud exēplū thobie. Tho-
bias p̄gebat p̄ oēs cognatio-
nē suā et cōsolabat eos. Diui-
debatqz unicuiqz p̄ut pote-
rat de facultatib⁹ suis. Naz-
sm bñm Greg. in. iij. dyalo-
gorū. Domus celestis acqui-
rit opibus mie et pietatis.
Rogemus ergo dñm et.

¶ Matthias. Sermo. xxiij.

Ors cecidit
sup mathiā
Act. i. Quia
dñs est vo-
catus. Ma-
thias. et fors
mortis cecidit

dit sup eñ. idē p̄grue pōt dici
et exponi de ipso xbo p̄posito
in qdē xbo tria notant. Pri-
mū ē necessitas moriēdi. cū

Sermo. xxiij.

premittit. Sors cecidit. Secū
clidū est pprietas decederē
cū addit sup eū. Tertiu ē cō
moditas vlt vtilitas pgaudē
tis cū subiungit. Et annume
rat est. ¶ Prio qm ad pmiū
est sciēdū q mors dī sors p
pētria. ¶ Prio ppt dubita
tionē pcedētē. Nescit em hō
finē suū. eccl. xxi. Nil icernit
mortē vel hora mortis. Scdo
ppter timorē comitatē Job
Peccatē me quotidie timor
mortis p̄turbat me. Et ps.
Timor mortis cecidit super
me. Tertio ppt certitudinē
subsequētē. Iheb. ix. Statu
tū ē oibus semel mori. Circa
aut hāc necessitatē moriēdi
est sciēdū q iste casus mortis
prio ē vltis. Scdo ē inuita
bilis. Tertia ē irrecupabilis
¶ Prio dico q casus mortis
est vltis. Quis em fm ps. est
hō qui viuet ⁊ non videbit
mortē. q. d. nullus. Tā diues
q paup. tā potēs q debilis
tā sapiēs q stultus vñ Ba
ruch. vbi ē pnceps gētū ec
ce potētia: ⁊ q prātē hnt sup
bestijs q sūt sup terrā q ar
gētū thesaurizat ⁊ aurū i q
pfidnt hoies. Ecce diuitie ⁊
tū exterminati sunt ⁊ ad ife
ros descēderūt. Scdo ē me

uitabilis: qz statutū ē hoib⁹
semel mori. Iheb. ix. Statu
tū aut regis nō lē pterire. Ihe
ster. i. Tertio est irrecupabi
lis. ij. Reg. xiiij. Oēs mori
mur ⁊ qm aq dilabimur sup
terrā q nō reuertunt. Ecce ir
recupabilitas. ¶ Scdo po
nit in xbo pposito ppetas
decedēt cū addit sup math.
qui deo donat⁹ iter p̄rat. Fu
it aut b deo donat⁹ tripli in
baptismate: i penitētiā ⁊ eu
charistie sūptiōe. In sup in
sua glorificatiōe in spe vlt in
re. De prio Job. vi. De vltia
vltia dōate mihi xbi ē dei ap
petēs vt faciāt pueros ba
ptizati. De scdo. i. de pnia.
Eccl. xxv. Da altissimo p̄s da
ta ei⁹. De tertio dī. Sen. xiiij
Da mihi aias: cetera tolle ti
bi. duo dicit: qz pmo de⁹ pe
tit suū. Scdo relinqt qd nō
vlt em eē suū. Prio petit suū
s. aias que sunt sue creature
ps. Ipse em fecit nos ⁊ non
ipsi nos. ⁊ Sen. ij. Inspira
uit in faciē eius spiraculū vi
te ⁊ factus est hō in aiam vī
uentē. Scdo recreatiōe i ba
ptismo in q aia scrificat ⁊ pe
rit fides ⁊ abrenūciat diabo
lo. Tertio redēptiōe. vñ ps
Redēptiōez misit dñs p̄p̄o

Lucas est mecum.

fuo mādauit in eternū testa-
mentū suū. Scōdo dimittit
mūdo quod suū est. Q̄ Pri-
mo diuitias. Q̄ Secūdo ho-
nores. Q̄ Tertio delicias. oē
enim quod in mūdo est: aut
concupiscētia carnis est
aut concupiscētia oculorū:
aut concupiscētia vitē: ut
habetur. i. Johannis secun-
do cap. Ista tria dimittit do-
minus mūdo. Q̄ Primo di-
mittit et relinquit diuitias
videlicet concupiscētia ocu-
lorū. Unde Psalmista. Dor-
miesunt somnum suum et
nihil inue. omnes viridi. in
manibns suis. Q̄ Secundo
dimittit honores. vñ Psal-
mista. Homo cum in hono-
re esset non intellexit com-
paratus est iumentis insipi-
entibus et similibs factus est
illis: quia iumenta in morte
non honorantur: sed in ster-
quiliniū proiciūtur. Q̄ Ter-
tio reliquit delicias et dat
tormentum. vnde scribitur
Apocalipsis decimo octauo
capitulo. Quātum se glorifi-
cavit et in delicijs immun-
dis fuit in carne. tantum da-
te ei tormentum et luctum
sin enim mensuram delicti
erit et plagarum modus. ut

habetur Deutero. xv. ca. 26.
Rogem us ergo dñm no.

Q̄ Lucas est mecum.
Sermo. xliij.

Lucas ē me-
cum. ij. ad
Thessalonis
cen. iij. Lu-
cas dicitur
a luce. Unde
de q̄ iste q̄

hic iacet luxit multipliciter
in mūdo: ideo bene pote-
rat lucas vocari. Et q̄r ope-
ra et exempla lucida meren-
tur diuinum consortiū. Iux-
ta illud Johan. duodecimo
caplo. Qui mihi ministrat
me sequatur: et ubi suz ego
illuc et minister meus erit.
Ideo possumus credere q̄
erit cum deo. Et ideo bene
sibi conuenit verbum pro-
positum. Lucas est mecum
potest dicere dominus iesus
christus. In quo quidez ver-
bo ad cōmendationem duo
notantur. Q̄ Primū est splē-
dor gloriose cōversationis:
cum premititur. Lucas.
Q̄ Secundus est dulcor glo-
riose retributionis cum ad-
ditur. Est mecum. Q̄ Primo
q̄rum ad primum est scien-
dus. q̄ iste dominus habuit.

quattuor. ¶ Primo splēdo
rem sapiētiē. Secūdo splen
dorem operationis merito
rie. Tercio splendorem con
scientie bone. Quarto splē
dorem preclare fame. Pri
mo dico q̄ iste dominus ha
buit splendorem sapiētiē
de quo Prouerbiorū. xxvij.
In facie prudentis lucet sa
piētia: et primo q̄tum ad
honestum intuitiū et ad
necessariū iuxta illud Pro
uerbiorū. iij. capitulo. Pal
pebre tue precedēt gressus
tuos. et ps. Auerre oculos
meos ne videant vanita. in
via. tua vi. meam. De stultis
ut habetur Prouerbiorum
xv. capitulo. Oculi stulto
rum in fines terre. ¶ Secū
do relucet iste. in sermone.
iuxta illud psalmum. Luce
na pedibus meis verbum
tuum. z. l. f. meis. Secundo
iste dominus habuit splen
dorem operationis merito
rie. iuxta illud Mathei qui
to capitulo. Luceat lux ve
stra coram hominibus: ut
videant vestra bona opera
hoc bene fuit figuratus Jo
sue in lapidibus que lux
runt pre lagenarū fractio
ne: que significant opera la

boriosa. ¶ Tercio iste domi
minus habuit splendore cō
scientie bone. De quo habe
tur Prouerbiorum quarto
capitulo. Istos semita qua
si lux splendens procedit et
crescit vsq; ad profectū dies
Nam splendor bone cōscien
tie incipit interius: z. crescit
ad exteri⁹ de bono in meli⁹
quousq; pficiatur. Unde vi
cit Augustinus. Vestra me
reretur augeri. ut aucta mere
atur proficisci. Quarto iste
dñs habuit splēdore precla
re fame. De quo habetur. ij.
Regū vigesimo quarto capi
tulo. Sicut lux aurore oriē
te sole absq; nubib⁹ rutilat
sic iste sine auctoritate ali
cui⁹ infamie in ecclesia ruti
lauit. Curā enim habuit de
bono nomine iuxta cōsiliū
sapiētiē. Ecclesiast. duode
cimo. Secūdo dico q̄ in ver
bo pposito notatur dulcor
gloriose felicitatis vel retri
butionis cū dicitur est me
cum. Ubi est sciēdum q̄ iste
est vel erit ut creditur in re
quiem sempiternam. Pri
mo ad quiescendum. Unde
pōt de ipso exponi illud Lu
ce vndecimo capitulo. Pue
ri mei mecum sunt in cubili.

Generalis sermo.

pueri. s. q. purificati sunt per
pniam sicut fuit ista in fine.
Sunt mecum in cubili ubi est re-
ques post laborem. Apoc. xiiij.
Amo ia dicit sps vt regera-
labo. suis Secdo ad posside-
da. Necu sunt diuiti et glia d
q q cu eo sunt principat. Sunt
em heredes dei coheredes au-
te xpi. Tertio sunt cu deo ad
cogaudenda. Un pot de b ex-
poni illud qd Luc. xxiij. Vos
die me cum eris i paradiso. Non
vleo q iste sit ia in paradiso
pnialiter sed snialiter et p
spem qd satis est. Ad quam
nos pducatur iesus xps rc.

Generalis sermo. xv.

Quis es aut
quo vadis:
aut cui sunt
ista q sequi
Gen. xxiiij
Tres qstio-
nes pponu-
tur homini in xbo pposito.
Q. Prima est de utilitate hiane
pditionis: ch pmitit Quis
es? Q. Secda est de necessita-
te trasgressiois cu addit aut
quo vadis. Q. Tercia est de
vanitate possessiois cu sub-
iungit aut cui sunt ista q seq-
ris. Q. Primo ponit prima q-
stio vbi qrit qtu ad hois vi-

le conditione cu bz. Quis es?
Ad hac qstione rñder dauid
dicēs. Ego sum vermis et nō
hō vermis ei de terra nascit
sic et hō. Fecit em de hōiem
delimo terre. Gen. ij. Cū la-
bore pascit hō em nascit ad
laborem. Job. v. Faciliter mor-
ri: hō aut qsi flos egredit et
perit. Job. xij. Quid est hō
Ad hac qdnes respōdit qdā
phs Adriano principi pete-
ri qd est hō: hō est rosa ma-
tutina hospes vni diei. Lu-
cerna in vtro posita aceru-
niuis. Rosa ē hō qz in mane
iuuetutis pulcher in sero se-
nectur turpis. ps. Quae flo-
reat et trāseatiuespe dicidat
iduret et areseat Hospes vni-
diei est hō: qz cū gaudio red-
pit et post recessu obliuioni
traditur. ps. Oblividi dat-
sum tāq mortu a corde. Lu-
cerna in vtro posita: qz in cō-
tinuo piculo ē ne extingat a
morte. Un Job. i. Venit v-
tus repente e regioe deserti et
percussit qttuor āgulos dom-
id est qttuor hiores dissol-
uit. aceru niuis ē hō qz ab
estu febrili facili dissoluit
paret in puero quez suscita-
uit iesus regulo. Jo. v. Quia
heri hora seprima reliq em

febris propter quā mori iei-
piebat. Scdo ponit scda qd
q̄ est de necessitate trāsmig-
tiōis cū querit. Quovadis?
Ad hāc q̄stionē pnt r̄ndere
tres dñe hoim. Quidā enim
pnt r̄ndere qd vadit ad ifer-
nū sicut latro ad patibulus
nō reuersuri ad trā miserie
et tenebrarū: vbi vmbra mor-
tis: et null' ordō: s; sempitē
horroz inhabitat. Ecce nūq̄
redēnt a miseria: qz sempitē-
naliter hic habitant. Scda
dñia hoī est eorū qui vadūt
ad purgatoriu et tales sicut
debitores ad carcerē post so-
lutionē debiti exituri. Et isti
cū q̄rit quo vadūt pnt r̄nde-
re sigillati. Uadā ad portas
inferi. Esa. xxxiii. In d̄ exitu-
rus: ppter qd d̄ ibidez. xij.
A porta inferi erue dñe aīas
meā. porta inferi d̄ purga-
toriu qz sicut p portā intrat
ad domū sic p locū purgato-
rii ad ifernū. Uñ ifern' d̄
q̄si inferior loc'. De hac por-
ta d̄ Sap. xvi. Tu dñe q̄ p̄tā
tē habes vite et mortis deducis
ad portas mortis et redu-
cis: sup. purgādos deducis
et purgatos reducis. Est autē
notādū qd tres sūt distinc-
tiones locorū infraterrā. P̄ia

distinctio et dñia est loc' infi-
mus. s. ifern'. Scda distinc-
tio et dñia ē qz supra ifernū
est lib' puerorū q̄ nō sunt ba-
ptizati. Tertia differētia et
distinctio ē purgatoriu qd est
supra limbū: qz sup purga-
toriu erat limb' scōrū patrū
Abrahe et aliorū. Quarta
dñia et distinctio est scōrū qui
vadūt ad nuptias: siue eorū
q̄ vadunt ad paradisu: sicut
q̄ vadūt ad nuptias. de qb'
Apo. xix. Beati qui ad cenā
nuptiarū agnosciti sunt. Et
si q̄rat ab his quo vadūt po-
test vnusq̄sq̄ eorū r̄ndere di-
cere. Uado ad deum q̄ misit
me. Joh. xvi. Ad locū vbi ē lu-
men indeficiēs: vbi gaudiū
sempiternū vbi vita phēnis
et immortalis: vbi ciuitas san-
ctorū: vbi dolor null' nec tri-
sticia post gaudiū vbi nox ef-
fugiet et senect' nō appebit
vbi charitas inexplicabilis
vbi pax indiuidua: vbi affi-
stūt āgeli et vnīuersē p̄tāres
vbi māna et cibus celestis et
vita angelica et infinite: et vt
breuiter cōprehēdā oīs do-
lor et oīne malū nō videbit:
et oē bonū deesse nunq̄ pōt
Hec Aug. Querit hic vtrū
vnus plus habeat q̄ al' de

Quis es aut quo.

glia: et videt quod non quod secundum Iohannem.
xvii. Nec est vita eterna ut
cognoscant te solum et verum deum
et quem misisti Iesus Christus: sed omnes
ipsi cognoscunt ergo etc. In op
posito est illud Iohannem. xlii. In
domo patris mei mansiones mihi
te sunt. id est. diversi stat? et quid?
glie. Respondet quod unus plus habet
de gloria quam alius quod meritum de
rindere premio. Et hoc requirit
diuina iusticia que reddit uni
cuique secundum opera sua. math. xvi.
Ad argumentum dicendum est quod si
omnes videant deum unum? clarius vi
det quam alius: sicut etiam in hoc
mundo unum? melius videt et in
telligit quam alius. Tertio ponit
tertia questio de possessionis va
nitate: cui subdit. Aut cuius
sunt ista que sequis. Respondet Gre
go. quod nostra non sunt que nobiscum
ferre non possumus. Sunt autem
tria que sequuntur: et que nobiscum
ferre non possumus. Primum diui
tias ferre nobiscum non possu
mus? unde psalmus. Dormierunt somnus
sui et non inueniuntur. omnes vi. diuitiarum
in manu suis. unde quoniam unum? canis
sequitur duos homines nescit ab
alijs cui? sit: nisi in recessu ab
inuitis? sic est de diuitijs quod se
quuntur et mundum et homines: sed
quoniam homo recedit a mundo
tunc patet quod homines non sunt: quare

manent in domo. Secundo deli
cie etiam homines non sequuntur
sed pene. unde Apocalypsis. xviij. Quas
tamen se glorificauit et in delicijs
fuit mundi et carnis tamen dare
illi tormētum et luctum. Unum? deli
cie comparantur esce existenti
in hamo: quem apprehensum mors
sequitur. Item veneno quod sub
melle dat. Item vino dulci quod
in fine mordebit ut coluber
Proue. xliij. Tertio honores
etiam homines non sequuntur. Ratio
est secundum philosophum. i. Ethicorum. Quod
honor est in honorante ho
norate autem in mundo isto re
manet decedentibus honora
tis. psalmus. Non descendet cum eo
gloria eius. honor. Tria sunt
que non lucet nisi de nocte secundum
philosophum. ij. d. anima. Squame pisci
um Noctalus et Quercus put
rida Squame que facte sunt
ad modum denarii pecuniam si
gnificant. Noctalus que venter in
nocte habet lucidum significat ven
tris et luxurie delicias Quercus
putrida: que est arbor alta
et fortis et folijs ornata honor
re mundi et gloriam significat. Nec non
lucet nisi in nocte huius mundi
Unum? diuiti epuloni nec diuiti
e nec delitie cum epulare
quidam splendide ne honor bis
si et purpure profunt: nec cum

Sermo, xxvi.

secute sunt sed totū p̄trari-
um. Nā pro diuitijs habuit
oīmodam paupertatez ita vt
paup̄is auxilium iuocaret.
Pro delitijs tormenta: p̄ ho-
nore vestiū iferni habuit se-
pulturā. vñ. Ber. Quid p̄fuit
illi inanis gl̄a: breuis leticia
infidi potētia. carnis volu-
ptas: false diuitie magna fa-
milia ⁊ magna cōcupiscētia
q. d. nihil Qd̄ aſit nullū iſtoz
hoīez ſequat̄: p̄ in rege Ale-
xādro de quo legiſ q̄ eo mor-
tuo ⁊ ſepulto in tūba aurea
puenerūt p̄hi plurimi. Quo-
rū p̄mus dixit ⁊c. vt ſupra.
in ſermone de morte. Et iō
bene d̄. Eccl̄. viij. Melius eſt
ire ad domū luctus q̄ ad do-
mū cōuiuij: in illa ei cuncto-
rū adinouetur hoīm interi-
tus et cogitat i eius q̄ futu-
rus ſit: de vtilitate et humili
ſtatu hominis mortui legiſ q̄
cū Alexāder ireret vt iueniret
paradiſus terreſtre inuenit
quēdā ſenem et cū locutus
fuisset cū eo et ſenex cogno-
uiſſet q̄ eſſet Alexāder rex p-
tulit quēdam lapidem lapil-
lus album: et dixit volo tibi
hoc iocale dare: qd̄ habet ta-
lem virtutē: qz ſi quis eū di-
ſcoop̄tū poſuerit in ſtatera

p̄pōderat oībus que p̄tra
ponūtur. Si vero coopertū
fuerit modica terra quātū-
cūqz ſit modicū corpus p̄-
pōderabit eidē. Et tunc acci-
piens ſtaterā corā eo proba-
uit quo facto ſubiūxit Volo
tibi dicere qd̄ hoc ſignificet
lapis iſte diſcoop̄tū ſic pon-
deratus eſt rex alexāder. dñ
vixit qui oībus alijs hoīb⁹
plus appreciat. ſed ſi modic-
ca t̄ra coop̄tus ſit poſt mor-
tē: quodlibz corp⁹ vile plus
eo valebit ⁊c. Rogem⁹ g. d.

¶ Generalis. Sermo, xxvi.

Vmbre trāſſi-
tus eſt t̄p̄s
vite noſtre.
Sap̄. v. Int̄
oīa que ſūt
vana et cito
trāſeūt: eſt
vmbra. Et iō bene ſignat vi-
tā noſtram q̄ res debilis eſt
et citiſſime trāſit. Et hoc eſt
qd̄ d̄r in x̄bo propoſito in q̄
quidē verbo duo notantur.
¶ P̄miū eſt propriet̄as n̄re
peregrinatōis cū p̄mittit
vmbre tranſitus. ¶ Secū-
dū eſt mutabilit̄as n̄re con-
ditiōis cū addit̄ tēpus vite
v. ij.

Umbre transitus.

nostre: qđ tēpus pparatūm
bre ppter quattuor additiōes
Prō ppter duratiōis breui
tatē. Scđo ppter deceptionis
falsitatē. Tercio ppter denfi
tas obīcuritatē. Quarto p
pter mutatiōis pmutatē.
Prō dico qđ vita nra cōpat
vmbre ppter duratiōis bre
uitatē. Breues eī dies hoīs
sūt. dī Job. xiiij. vñ ps. Dies
ei sicut vmbra p̄tereūt: hoc
p̄siderātes defuncti dicunt il
lud Sap. Quid nobis p̄fuit
supbia? Quid diuitiaz iactā
tia cōtulit nobis: oīa trāse
rūt tanq̄ vmbra: et tanq̄ nū
cius p̄currēs: et tanq̄ nauis
q̄ p̄transit fluctuātē aquam
aut auis q̄ trāsiolat in aere
cui nullū ē iuenire argumē
tū itineris ei: aut tāq̄ sagit
ta emissā in locū destinatus
vbi sapiēs pparatā nostrāz
q̄nq̄ reb⁹ q̄ trāseunt velocif
sime. Prō vmbre q̄ q̄to ma
ior ē citi⁹ trāsit ut p̄s in ves
pis. vñ ps. Iūd vanitati filis
fact⁹ est: dies ei sicut vmb. p̄te.
Scđo vita nra transit veloci
ter ut nūcius p̄currēs dñz
suū iterū ad gloriā vel ad pe
nā. vñ. Prouer. xv. Indigna
tio regis nūci⁹ mortis. s. eter
ne: qz opa mala sunt nūci⁹

mortis eterne: et nūci⁹ bon⁹
de terra. i. longinq̄. s. de mun
do sic ei mala opa nūciauit
vñ rex indignat⁹ sic bona vñ
rex placat⁹. Tercio trāsit vita
nra sicut nauis trāsit aquā
fluctuantē cū multis pericu
lis de q̄b⁹. ij. Cor. xi. Pericu
lis fluminū: periculis latro
nūz. Quarto vita nra trāsit
sicut auis volās p̄ aerē ppter
insidiantū demonū sagaci
tatē. Multe sunt insidie do
losi. i. demonis. ecc̄. xi. Sed
nos debem⁹ facē sicut auis
sedēs in ramo: et circūquaq̄
respiciens ut possit venātū
picula declinare. iuxta illud
Prouer. i. Frustra iacit rhe
te an̄ oculos p̄natorū. Quito
vita nra trāsitur sicut sagit
ta q̄ in altū p̄iecta statim ad
yma reuertitur sic ē de vita
nra: qz q̄rumcūq̄ hō per ho
nores et diuitias sublimet⁹
necesse ē in terrā reuerti. vñ
Job. i. Nud⁹ egressus suz de
vtero m̄ris mee. nud⁹ reuer
tar illuc. et Ecc̄. xiiij. Reuer
tatur puluis in terrā suam
Scđo dico qđ vita nra cōpat
vmbre ppter deceptionis fal
sitatē. Aliū em̄ videt esse vmb
ra et aliū est. Videt em̄ esse
corp⁹ et non est: sic est de vita

nostra qz aliud offedit. et aliud
impedit. Offedit enim querit: et la-
borem impedit. vñ. Job. v. Non
nascitur ad laborem. vñ dicit Au-
gu. O vita misera quātos de-
cepisti quātos excecasti q̄ te
videt nō te cognoscit: qui te
cognoscit nō te diligit: qui te
diligit tu eū decipis et iō dicit
Ecclesi. xiiij. Qui apprehendit um-
brā sequitur vērū sic q̄ attendit
ad ista mūdāna. Tertio dico
q̄ vita nra cōparat̄ umbre
ppter desideratis obscuritatē
Quarto ei umbra deflorat̄: rāto
frigidior sic et vite hui⁹ felici-
tas q̄to maior rāto magis ab
amore dī refrigerat. vñ gre.
Rāto q̄s ab amore dei disti-
git: q̄to inferius delectat̄. De
hac umbra dicit in ps. Nulla
est nos i loco afflictionis et co-
opuit nos umbra mortis. Lo-
cus afflictionis ē mūdus iste
plenus miserijs. vñ Grego.
Quibus malis nō urget mū-
dus iste. q. d. oib⁹. Et iō ista
umbra figurat̄ p̄ umbrā iu-
niperi spinose sub q̄ requirit.
Iher. li. reg. xxi. Umbra ei
iuniperi spinosa mūdi vitas si-
gnificat plenā p̄suctionibus
multarū penarū. de q̄ Boet.
lib. de consolatiōe dicit q̄ in lū-
mine iouis sunt duo volat:

quarū alterū est pleni ama-
ritudinē: et alterū pleni dulce-
dine: et de his oēs ingredien-
tes oēs gustare. Quidāna fe-
licitas multis amaritudini-
bus est resp̄sa. Nec aut̄ um-
bra quādo deflorat̄ rāto magis
ut dictū ē a diuino amore re-
frigerat: et calore diuine dul-
cedinis p̄uat. Quarto dico
q̄ vita nra cōparat̄ umbre p-
pter mutatiōis p̄mutatē.
vñ Job. xiiij. Non nat⁹ de mulie-
re: breui viuēs tpe replet̄
multis miserijs. q̄ quasi flos
egredit̄ et cōterit̄ et fugit ve-
lut umbra et nūq̄ i eodem sta-
tu p̄manet. In q̄b⁹ v̄bis. Pri-
mo ponit p̄pagatiōis iniq̄-
tas cū dicit. Non nat⁹ de mulie-
re. vñ ps. Ecce in iniquitatib⁹ p̄ce-
ptus suus: et i p̄ctis p̄cepit me
mī mea. Secūdo ponit vite p̄-
sentis modicitas cum addit.
breui viuēs tpe. vñ Job. x.
Paucitas dierū meorū finie-
tur breui. s. tpe. Tertio po-
nit penarū varietas: cū dicit.
Replet̄ multis miserijs. d̄ quo
Grego. dicit q̄ his v̄bis augu-
stamur ad vitā et dilatamur
ad penā. et ps. Multiplicate
sūt infirmitates eorū. Quarto
ponit p̄plexiōis fragilitas:
cū subdit. Qui q̄si flos egre-

Statutum est

ditur et coterit de quo Jaco.
i. Exort⁹ est sol cum ardore: et
arefecit fenit: et flos ei⁹ ceci
dit vel decidit: et decor vult⁹
ei⁹ deperijt. Quinto ponitur
vite instabilitas ibi. Et fugit
velut umbra et nunquam in eo
de statu permanet. de quo Eccles.
viij. Stultus ut luna mutat⁹
Stultus est homo qui per parum
magna relinquit. sicut ille qui vi
dit umbram carnis carnem reli
quit hic ut luna mutat: quia nunc
est lucidus nunc obscurus nunc cor
nutus per dominum nunc sine cor
nibus per servitium nunc magnus
per potentiam nunc parvus per im
potentiam. Regem⁹ ergo d.

Generalis. Ser. xxvij.

Statutum est
hominibus semel
mori. Iob.
ix. Res inso
lita est causa ad
mirandis.
vnde ex admi
ratione ceperunt homines probari:
ut scribitur per logothaphis
ce voluerunt autem scire quare ta
les res insolite contingebant.
Quod non est res insolita:
sed visitata a principio mundi ex
divino statuto Et ideo non est mi
randum: si homines vel quasi homines
moriuntur: sed magis si primum

eueniret: quia secundum primum quod scribitur
Iob. i. Decretum regis
non potest preterire. Et hoc est quod di
cit apostolus in verbo proposito. In quo
quod de verbo. primum ponitur auctori
tas potestatis punitoris: cum pre
mittitur statutum est. Secundo ponitur
fragilitas laboris peccatoris cum
subditur hominibus. Tertio ponitur
subtilitas furoris exactoris
cum subditur semel mori primum
ponitur auctoritas potestatis pu
nitoris. cum dicitur statutum est. Ubi
est sciendum. quod hoc statutum fecit
imperator altissimus creator ce
li et terre propter tria primum ut liquet
de monstraretur peccatum transgres
soris. Secundo ut integre seruetur
preceptum mandatorum. Tertio ut
acriter purgetur delictum pre
toris: primum dico quod statutum
mori debet fecit dominus eternum ut li
quid de monstraretur peccatum transgres
soris. Bona consequentia est quod si
quis punire iuste quod peccauit cum
igitur deus sit iustus iudex et puni
uerit primum hominem morte et
toram eius posteritatem quod pecca
uit: sed posset aliquis dicere quod
cum solus adam peccauit: solus de
buit puniri. Unde solus adam
non peccauit sed omnes peccave
runt in eo. Rom. iiij. Rota eius na
tura humana erat in adam. et ideo
rota die fuit corrupta in eo.

fluit spēs venenosus gnat
 serpētē venenosus ita adā p
 petm̄ corruptus oēs genuit
 pctōres: et qz stipendia pcti
 mors. Ro. vi. Jō oēs mori d
 bemus et nullus excipit qui
 nō aliqñ moriamur cuiuscū
 qz pditionis sit. Scdo qz hō
 mori ut itegre seruet pce
 ptū mādatoris. si em̄ nō ser
 uaret diuina statuta minus
 tueret pceptoz. vñ qz nō statū
 p malos pfert. suam absq
 dubio filij hoīs ppetrāt ma
 la Eccl. viij. Ut igit hoīes rie
 ant trāsgredi diuina pcepta
 morte trāsgressōis puniūt.
 Alia rō ē qz pceptū gne non
 fuit iux illd Jo. v. Mādara
 eius gūia nō sūt. Tertia rō ē
 qz magis credidit dyabolo qz
 deo. Tertio dico qz p b statu
 tū purgat acriter delictū cō
 reptoris. mors ei ē. Prio itē
 siue afflictīua. Scdo extēsi
 ue pūatiua. Tertio decepti
 ue pūetiua. Quarto pmafi
 ue retētia. Prio dico qz mors
 est itēsiue afflictīua. vñ dicit
 iij. Echi. qz mors est vltimus
 terribiliss. et rō ē qz vbi ē ma
 ior vnionibī ē difficilior sepa
 tio et p pñs maior dolor. Si
 cut em̄ dilectio et cōiunctio
 cōueniētis cū conueniente

ira dolor est separatio eoz. Et
 iō dixit qdā rex. i. reg. iij. Ibi
 cine qz separat nos amara
 mors qz ppter vniones maxi
 mā corpis et aīe est dolor ma
 ximus. iō dicebat dauid. Ec
 ce in pace. i. vnione corpis et
 aīe amaritudo mea amariss
 sima. et Eccl. xli. O mors qz
 amara ē mēoria tua hoī ba
 bēti pacē in substētijs suis.
 Scdo mors est extēsiue pūa
 tiua. Nā eius pūatio se extē
 dit ad oīa bona mūdi: pūat
 em̄ parēribus et amicis hono
 ribus et dñtīs. Prio pūa pa
 rēribus et amicis. vñ ps. Pe
 rit memoria eoz cū sonitu. s
 palmarū et cāpanarū. Eccl. iij
 hēmus trīstī amicorū. Scdo p
 uat hoīes diuītīs honorib
 et dñtīs. vñ sap. vi. Quid
 nobis pfuit supbia. Quid di
 uitiaz iactātia prulit nobis
 Oīa trāsierūt velut vmbra.
 et Baruch. iij. Ubi sūt pñcis
 pes gētīf et qdñant sup bes
 tīs q sūt sup terrā? Ecce su
 pbia hoīs. Qui argētī the
 saurizāt? Ecce diuitie. Qui i
 anibus celi ludūt? Ecce deli
 rie et tñ exterminati. i. extra
 mūdi fīnīos positi sunt oīa
 reliquētes in mūdo: et nihil
 portātes. Etio dico qz mors.

Quis est homo

est deceptiue preuentiua. **Uñ**
Eccē. ix. Nescit hō finē suū: sicut pisces capiuntur hamo
et aues apprehēduntur laqueo sic
capiuntur hoīes in tpe malo. s.
mortis. Pisces qdā et aues
delicias in cibo q̄runt et mor-
tē accipiūt. sic est de hoībus.
Exēplū hēmus **Lu. xij.** De di-
uite q̄ dicebat. **Bia** mea ha-
bes mltā bona cōgregata in
ānos plurimos. **Epulare** re-
quiesce: comede et bibe. Cui
subito dictū est. **Stulte** hac
nocte animā tuā reperēt a te.
Quarto dico q̄ mors est p̄-
māsiue retētiua: sicut em̄ de-
scēdūt flūia sine reuersione
sic est de hoīb⁹ moriētibus.
idō dicit qdā sapiēs dñā regi
Dauid mortuū filiū deplorā-
ti. **Noli** mi dñe nimis flere
filiū tui mortē: q̄ cū recupa-
re nō potes. **Oēs** em̄ morimur
et q̄si aque dilabimur sup
terrā: que non reuertunt. **ij.**
Reg. v. **Rogemus** ḡ dñm.

Generalis. Ser. xxvij.

Quis est hō
qui uiuet et
nō videbit
mortē p̄s.
Ne hoīes
confidāt in
iuuētute v̄l'

fortitudie vel potētia p̄p̄a
eos instruit et p̄fidēs in his
arguit dicēs. **Quis** est hō tā
iuuenis: tā fortis. tā potens
q̄ possit resistere mortī. **q. d.**
null⁹. **Et** hoc ē qd̄ dicit in **Arbo**
p̄posito. in q̄ duo nō. **Prīmū**
est fragilitas hūane cōditio-
nis cū premittit. **Quis** ē hō
homo em̄ dicit ab humo qd̄ ē
terra d̄ q̄ fact⁹ est. **Gen. ij.** **For-**
mauit ḡ dñs de⁹ hoīez de lī-
mo terre. **Scdō** ē necessitas
finalis p̄clusionis qd̄ notat
cū addit. **Qui** uiuet et nō vi-
debit mortē. **Oēs** em̄ mori-
mur et q̄si aque dilabimur
sup terrā que nō reuertit. **ij.**
Reg. iij. **Circa** ergo sci. est q̄
q̄z inuitabilis est. **Prīo** est
memorāda cū attētiōne sol-
licita. **Scdō** ē expectāda cū
p̄paratione debita. **Tertio** ē
tolerāda cū firma cōstātia.
Prīo dico q̄ q̄z mors est ieu-
tabilis ē memorāda cū attē-
tiōne sollicita. **Nā** s̄m b̄m
l̄ iero. **Facile** cōrennit ola q̄
semp se cogitat moritū: vñ
p̄p̄t̄ tria est mortis mēoria
habēda. **Prīo** q̄z excludit dul-
cediā mūdane delectatōis.
Scdō q̄z inducit formidinē
eterne dānariōis. **Tertio** q̄z
inducit multitudinē fraterne

cōpassionis. ¶ Primo mortis
memoria ē habēda: qz exclu
dit dulcedinē mūdane delecta
tionis: sicut em̄ amaritu
do secl' vberib' supposita fa
cit infantē refugere lact' dul
cedinē sic mortis mēoria cō
solatōez ⁊ dulcedinē delecta
tiōis mūdane. Est em̄ valde
amara. vñ Eccl. xli. O mors
q̄ amara est memori tua Et
iō merito facit dulcedinē de
lectatiōis effugere. Naz sm
Breg. Nō moriē dulcedomi
ni em̄ amaritudie. Nō moriē
frigus nisi in calore. Nō est
mortua mors nisi in vita. Et
ideo nihil adeo tñ valet ad
domādū carnis vitia: q̄ tu
cogitare qual' sit mors tua.
Et de hoc habem' exēplū in
trib' nobilib' q̄ cū venerarēt
iuenerūt sepulchrū spurcitiā
pleni. Qd' p̄siderātes mūdi
delicias reliqrūt. Scdo dico
q̄ memoria mortis iducit for
midinē eterne dānatōis. vñ
Eccl. vii. Odeli' est ire ad do
mū luctus: q̄ ad domū cōui
uij. In illa em̄ cūctor' admo
netur interit' ⁊ cogitat iuue
nis qd' futur' sit: qz p̄p' pec
cata post mortē dānand' est
hō. Jō dicit Aug. Mortē ti
metis? Si timet' q̄re a pctō

nō auertis mori male time
tis: male viuere nō timetis
Noli tiere: nō pōt male mo
ri q̄ bñ vixit. Discas bñ mori
si didicer' bñ viuere. Tercio
dico q̄ memoria mortis indu
cit multitudinē fraterne cō
passiōis: ⁊ de b' legiē. ij. Ma
cha. xij. Sācta q̄ ⁊ salubris ē
cogitatio p̄ defunctis exora
re vt a pctis soluant' ⁊ hic qz
p̄siderabat q̄hi q̄ cū pietate
dormitiōē acceperant opti
mā haberēt repositā grāz p̄
viuētū supple suffragia. Et
iō ipi hoc petūt instāter sū
illō iob. ix. Misere mihi mei
misere mihi mei. s. v. a. m. quia
man' dñi tetigit me. Scdo
dico q̄ mors ē expectāda cū
p̄paratiōe debita: ⁊ ad b' in
ducit nos saluator Math.
xiiij. dicens. Jōqz ⁊ vos estote
parati: qz nescit' q̄ hora dñs
nr ventur' sit. p̄ mortis iudi
ciū. Debem' aut' esse pati tri
pliciē. Prio sicut seruitor ad
obediēdū. Scdo sicut bella
tor ad pugnandū. Tercio sic
viator ad ambulandū. Prio
dico q̄ nos debem' esse pati
ad mortē sic seruitor ad obe
diēdū. iux' illō ps Parat' suz
⁊ nō sūm turbatus: vt custo
diā mādata tua. Qui enim

Reuertatur puluis

vult ad vitā ingredi fuer mā
data. mar. xix. Scdo dico q
nos debem? eē pati ad mor
tē sic bellator ad pugnādū. i
Pet. v. Aduersari? vī dyabo
lus tāq̄ leo rugiēs circuit q̄
rēs quē deuoret: id ad resistē
dū obem? eē pati iux illd qd
seq̄. Cui resistite fortes i fi.
maxie in fine vbi insidiat nro
calcaneo. Gen. iij. vñ. i. Lox.
xxiij. Si incertā vocē det de
us. s. subito vocādo q̄s ppa
bit se ad bellū. q. d. stultū ad
ultimā horā spec̄are. Tertio
debem? eē pati sicut viator
ad ābulādū. Viaticū corpis
xpi sumēdo deuote. iux illd
Ehob. v. Parat? oībus que
necia erāt i via fec̄ Ehobias
vale p̄i suo. Sic debem? nos
in morte facē parētib? Tertio
dico q̄ mors est substinē
da cū firma p̄stātia. Qd̄ em̄
vitari nō pōt debemus fm̄
Gen. patiēter ferret nec tie
re. s. em̄ Amb. p̄p̄ tria t̄iet
miles amittē equū. p̄iō ne
emēda hēat. Scdo qz eq̄ p̄di
ro capi possz. Tertio qz equū
ē nobilis bonitat? 2 magni
valor? p̄p̄ ista tria nō obem?
timere corp? amittē. Securi
em̄ esse possum? de emēda a
dño. vñ Amb. Mori nō t̄ico

qz bonū dñm habeo: nec p
pter timorē captiōis qz per
mortē sumus ex piculū iux
illd ps. Aia nra sicut passer
erepta ē de laq̄o venātū: las
queus p̄tritus ē 2 nos libe
rati sumus. Nec p̄pter boni
tatē qz reformabit corpus
hūanitatē nre p̄figuratus
corp̄i claritatis sue. Roge
mus ergo dñm nostrū 2c.

Generalis Sermo. xix.

Reuertat pul
uis in terrā
suā 2 sp̄s re
deat ad deū
qui dedit il
lus. Eccl. xij.

Naturale ē

q̄ oīa ad suū p̄ncipium re
uertātur. Unde de fluminib?
bus dī Eccl. i. Ad locū vñ ex
eunt flumina reuertunt? vt
iterū fluāt. 2 Gen. iij. dī hō i
in p̄mo patri. In sudore vul
tus tui vesceris pane tuo:
donec reuertaris in terram
de qua sumptus es: qz pul
uis es 2 in puluerē reuerter
is. Sciēdū est igit q̄ hō hz
duo p̄ncipia. s. corpus 2 aīa
p̄ncipiū corp̄is est terra. ani
me vero deus. Et ideo opor
tet eam reuertī ad sua p̄n
cipia. Et hoc est quod eis

Sermo pro quocūq; mortuo. xxi.

dicitur in vbo pposito. In quo quidē vbo duo notant. Prīmū est resolutio ad principium subiectiuū: cū pmittit. Reuertat puluis i terrā suā. Scdm est regressio ad principium pductiuū: cū additur. Et sps redeat ad deū q̄ dedit illū. ¶ Primo quantū ad principium subiectiuū. qd̄ notatur cū dicit. Reuertat puluis in terrā suā est sciendum q̄ pulueris cōditio v̄l reuersio p̄ quas nostra resolutio per mortē designat tres h̄z malas pprietates. ¶ Primo puluis de terra orit̄. Secundo puluis facili ter spargit̄. ¶ Tertio puluis pedib; conculcasset subijcit̄. Sic est de nro corpe miserabili. ¶ Primo nāq; de terra est. 2. d̄ terra nascit̄. vñ Job. i. Ipse loq̄nes ad deū sic ait. Quemēto q̄lo q̄ sicut lutū feceris me 7 in puluere reduces me. Lutū autem de puluere fit. Re. vii. c. Induta ē caro mea putredine 7 sordib; pulueris cutis mea. q. di. de sordib; pulueris fact' suz. Et iō non d̄ hō sup̄bire: sed se humiliare p̄pterea dicit̄ Eccl. i. c. Quid sup̄bis terra et cinis. q. d. nō habes materiā

sup̄biēdi p̄p̄ duo videmus q̄ hoies h̄miliāt se. Primo p̄ sui infirmā p̄ditionez. Vñ Matth. v. Humiliatio tua in medio tui. Scdo p̄pter alioz cōparationē. vñ greg. i. lib. Dialogoz dicit. Si q̄s putat se aliqd̄ eē dñ de alijs meliora audierit humiliat̄. Exēplū habemus in moralibus. Videm' em̄ q̄ hoies in fine cōditionis semp̄ sedēt inferius. Si q̄ putet se etias aliud esse maioribus sup̄uenientibus eius cedēt. Duas predictas causas h̄militatis h̄nt in se hoies huius mūdi. Pr̄o habēt in se vtilitatē cōditionis q̄ de terra sunt. iō sup̄bire nō debent. vñ Eccl. i. Quid sup̄bis terrar cinis q. d. causam sup̄bire non habes. s̄z h̄militatis magne. Scdo h̄nt in se inequalitatē cōparationis: quid oīa sunt eis nobilioza. vñ Bern. Si purpureo habitu re iactas paulo honestius nobilitat. Si cantu philomena dulcis cantat. Si pulchritudine rosa pulchrior. Si fortitudine thaur' fortior. Si aiositate leo animosior vel audacior. Si sapientia formica sapienrior. Si generositati de

non generosior. Nō solū hō
de terra est: s; in puluere re
uertit. vñ de eo dicit dñs p p
phetā. Eruit tanq̃ testa vir
tus mea: et lingua mea adhe
sit faucibus meis: et in puluere
mortis deduxisti. vbi nota q̃
res trāsit cū onere suo. s; iu
ra. hō autē de puluere est p
mortē aut trāsit in puluere.
Et iō sicut hō viuus ē vilis sic
etiā mortuus. et multo āplius
vñ Inno. dñtilitate p ditiōis
hūane nature. Quid feridi
hūano cadauere. Quid hor
ribilius hōie mortuo? Cuius sa
cratissim⁹ erat aspect⁹ i vita
molest⁹ erit aspect⁹ i morte.
Scdo dicebat q̃ puluis faci
liter spargit. Sic et hō facili
ter morit. Vñ modico vento
modico ferro: modico vene
no cōterit. Jō dicit Job. Ec
ce nūc i puluere dormio: et si
mane me q̃stieris nō subsistā
Ubi est sciē. q̃ cōditio pulue
ris qñq; reddit odorē vt aro
mata irita qñq; reddit fetō
rē vt stercoꝝ puluis. sic ē de
resolutione p mortē. Quidā
em̃ relinquit post se odores
bonarū virtutū et exēplorum
sāctorū sicut fecit Job et Tho
bias de quib⁹. ij. Job. hanc
autē tentationē permisit ei

deus vtripoſteris daretur ex
emplū patientie eius sicut
et scdo Job in quo odorē san
cte aīe cōuenit. Alij pulue
res relinquūt fetorē peccat
oꝝ et pessime fame. De q̃b⁹
in figura dicit Job. vij. Indur
est caro mea putredine et
sordib⁹ cutis mea. Ista pulue
ris resolutio p mortē bñ fi
gurata fuit Daniel. vij. In
statua Nabuchodono. q̃ h
beret caput aureū p fulgētē
sapiētā vel p dñius et epulē
tiā pect⁹ et brachia argētea
p sonorā eloquētiā. vētrē ere
us p sanitatē pmanētiā. rē
as et pte pedū ferreas p for
titudis excellētiā: n̄ ps vltis
ma fuit fictilis p instabilita
tis: et fragilitatis deficiētiā.
vñ et lapis diuine iusticie cō
minuit et redegit in puluere
qz fūdata fuit in fragilitate
lutea. Tertio dicebat q̃ pul
uis pedib⁹ subijciat. vñ Mat
th. xxiij. Excute puluere de
pedib⁹ vris. Pes q̃ ē vltia ps
hōis figurat mortē q̃ ē finis
vite. Vñ dicit Beñ. ij. Dyabol⁹
insidiabit calcaneo ei⁹. Nauic
subijciat puluis nre fragilita
tis. vñ aug. in sermōe. Audi
qz nolēti dñata ē mors. has
insidias in resolutione sui pul

Sermo. xxi.

uer? metuens hic dñs vl' dñs
cōtra se munīuit sacramēt?
ecclie. maxie viatico corpis
xpī: qd ē robur in via qua ad
patriā tēdit vt illuc pueret
secure. ¶ Scdo pñcipalr in
hōbo pposito notat egressio
ad pñcipiū effectiuuz: cū dñr
Et spūs redeat ad deū q̄ de
dit illū Sz q̄s aut q̄lis spūs
redibit. Rñdeo q̄ r̄dibit ad
deū. Pñio spūs q̄ pñgīt nō
spūs obstinat. Scds spūs
dirigit: nō spūs obliq̄t. Ter
tio spūs q̄ cōpatit: nō spūs
obdurat. ¶ Pñio dico q̄ ad
deū reuertit spūs q̄ cōterit
nō spūs obstat. vñ ps. Sa
crificiū deo spūs ptribulat
cor cōtritus &c. Qualr aut de
beat fieri h̄ sacrificiū. Sciēs
dū est q̄ in veteri testō sacri
ficiū fiebat de aialib?: & sic fi
ebat. Nā pñio pecora occide
bantur. Scdo exortabatur.
Tertio inscidebant. Quarto
in piscina lauabant. Quito
sacerdoti offerebāt. Sexto
cremabāt. sic spñalr dz fieri
sacrificiū spūs p̄triti i pñia
¶ Nas pñio dz volūtas spūs
nrī mūdo mēfici iuxta illud
Col. iij. Mortificare mēbra
v̄a q̄ sunt sup terras. Scdo
dz excoiari p̄uersatōez vete

rē amouēdo: iuxta illd Col.
iij. Expoliātes vos veterem
hōiez iduīte nouū: q̄ sz deus
creat? est & Esa. lv. Dereliq̄e
impī? viā suā: & vir iniqu? co
gitatōes suas. ¶ Tertio dñe
pctā in frustra diuidi o sub
tilē examinatōez: & distīcte
iuxta illd. Esa. liij. Recogita
bo rī. om. an. me. i amaritu
dine aīe mee. Quarto dñt
lauari p lachrymaz effusio
nē iux illd. Esa. i. Lauamini
mūdī estote: auferte malū
cogitationū v̄e. ab ocu. me.
¶ Quito dz sacerdoti offer
rī p verā p̄fessionē iux illud
ps. Dixi cōfitebor aduersus
me iniusticiā meā dñō. dixi
cōfitebor. i. pposui: qz suffi
cit bona volūtas vbi nō est
oportunitas p̄fiteī se q̄ ad
uersum me nō aduersus p
ximū me excusando: sicut fe
cit adā dicēs. Gn. iij. Ouli
er quā dedisti mihi sociā de
dit mihi de ligno & comedi.
seqtur iniusticiā meā: nō
meas iniusticias sicut fec̄ pha
rise? q̄ dicebat. Dñe nō sū sic
ceteri hōis. Sexto & ultimo
dñt p sacerdotē icēdi p inter
grā absolutōez. Tñc em̄ oīa
pctā delēt. iux illd. mat. xvi.
Quecūq̄ solueris sup terrā

erit soluta et i celis: et qñq ligaueris sup terrā erit ligatū i celis. Tale sacrificiū est deo spūs ptribulat⁹ nō spūs obstinatus. Un̄ Ro. ij. Scōs duritiā tuā et impenitens cor tuū thesaurisat tibi irā id est effectus ire per penas in die ire. id ē iudiciū. de quo q̄ cōtat ecclia. Dies illa dies ire: calamitatis et miserie: dies magna et amara valde. Talis nō fuit spūs hui⁹ dñi vl̄ oñe. Sed fuit spūs ptribulat⁹ et cō iunct⁹. ¶ Scōdo dico q̄ ad deū reuertit⁹ spūs q̄ dirigit nō spūs obliquat⁹ et dñs spūs dicit ps. ip̄s postulās dari sibi. Spm rectū inoua i viscerib⁹ meis. Rectū est cui⁹ me dñs nō deuiat ab extremis. Extrema dilectōis sūt de⁹ et proxim⁹. mediū ē ipsa dilectio. Tūc autē ē recta dilectio sūm Greg. cū amicos diligim⁹ in deū et inimicos diligim⁹ ppter deū. De talib⁹ dñs Eccl. i. Recti diligūt te. Spūs talit⁹ reuertit⁹ recta via ad deū iux̄ illud ps. Spūs tu⁹ bon⁹ deduxit me in terr. rectā: et nō spūs obliquat⁹ p odium et inuidiā q̄lis fuit spūs saulis q̄ nō rect⁹ ocul⁹ ppter inuidiā dauid aspicebat ut dñs. i. Reg. xviij. Talis nō fuit

it op⁹ hui⁹ dñi vl̄ oñe sicut nō stis. Tertio dico q̄ ad deū reuertitur spūs qui pparitur non spiritus obdurat⁹. Beati est⁹ misericordes: qñ. ip̄s miām psequitur. math. vij. sūm Grego. Oia comes est defūctorū. et post dicit q̄ nō vidit misericordē mala morte perisse ve perire. De tali spūs dñi i p̄sōa viri p̄ij. eccl. xliij. Spūs me⁹ sup mel dulcis: et vere sup mel et plusq̄ melior dulcedo mell⁹ h̄s deterioratos effect⁹. Dulcedo nō ppassiōis h̄s indeteriatos. vñ ad Zhi. i. Pietas ad oia valet. Talis spūs ad deū reuertit⁹ nō spūs obdurat⁹. Cor em̄ dñz male habebit i nouissimo. ecc. xliij. Talis nō fuit spūs hui⁹ dñi vl̄ oñe: s̄ plen⁹ oī pietate et mīa: iō ibi dñs. Euge sue bōe q̄ i pauca fuisti fidel⁹ supra mīra te pstitui itra i gaudiū dñi tui. Ad qd̄ gaudium nos pducatur ies⁹ c. d. si. amē.

¶ Generalis sūmo. xxx.

Edm multitudine dolor meorum i corde meo letificauerunt aiam meas ps. Quilis

bet dolore cordis attraxit & morte huius charissimi fratris vii. Si prudens est dicet cum propheta. Secundum multitudinem re. Consolatio nobis ingerit mors eius propter tria. Primum quod fuit pacifica. Naturaliter enim obiit non gladio non veneno non re petino morbo non fulgore subito sed naturaliter debita vni uerse carnis exoluit. Ita quod ipse potuit dicere istud psalmus. In pace in ipsam dormiam et requiescam. Sicut ei primum homini per penam totius posteritatis eius dictum est. Puluis es et in puluerem reuerteris. Genesim. ij. Secundum quod eius mors fuit domestica. In propriis enim suis obiit non in aliena patria et lingua sed parentibus parentibus fratribus sororibus moris et amicis quod eo egrotante et moriente consolati sunt et in sepulchrum antiquum suorum humanere. talis mors omnibus naturaliter desideranda est. Legimus ei de berzalay amico dominus dixit ei cum dominus inuitaret eum ad delicias regias. iij. Regum. xix. Reuertar super terram et moriar in ciuitate mea et sepelietur in sepulchrum patris mei et matris mee. Tercio quod eius mors fuit deuota. Spiritualibus enim armis munitus obiit sub armis in confessionis pure absolutionis

ecclesiastice. Ediciones sacrosancte unctiois extreme que cum solenni benedictione prosecuti sumus et orationibus deuotis. Ista sunt arma fidelium per quod dyabolo resistit et vincit. Ephe. vi. Induite vos armata dei ut possitis stare aduersus insidias dyaboli. Hoc est quod legitur Exo. xij. Qui filii israel de egypto exiites in terram promissionis hierico tres armati ascenderunt. Rogemus ergo dominum.

Generalis sermo. xxxi.

Consolamini inquit consolamini inquit prope meus dicit dominus deus noster. Esa. xi. Ista sunt verba domini consolati eos qui perierunt de morte carorum suorum. Debemus autem consolari de morte carorum nostrorum propter quatuor rationes. Prima ratio est propter mortis consolationem quod omnis inuoluit finem et iudicium mortis. Ecclesiasticum. iij. Communionem mortis scito. Ecclesiasticum. xl. Omnia que sunt in terra sunt in terram conuertentur. Ecclesiasticum. xli. Noli metuere iudicium mortis. Memeto quod ante te fuerunt et qui post te superuentura sunt. Hoc enim iudicium omni carni a domino datum est. q. di.

Paucitatem.

Mors nemini parcat: nō ē
apud eam psonaz accertio.
¶ **S**ecunda rō est: qā mors est
ab erūnis hui⁹ mūdi libera-
tio. Carnis educatio. Debīti
solutio. Laborū merces. Exi-
lijs finis. vie termin⁹ hostis
trīph⁹ eccl. xxiij. **O**dicus
plora sup mortuū qm̄ rege-
unt. ¶ **T**ertia rō quare sola-
ri debem⁹ est: qz nō possum⁹
eos flēdo suscitare. Ecclesi.
xxxviij. Ne dederis i tristitia
cor tuū s; repelle eam a te ⁊
memēto nouissimaz et noli
obliuisci: neq; em̄ est cōuer-
sio: ⁊ huic nihil pderis ⁊ re-
ipm̄ pessimabis. Quarta rō
est: qz oēs seqm̄ur eos ⁊ sat-
cito: ⁊ in b̄ cōsolari debem⁹
sicut aliq̄s sciēs se in pximo
cursurū vltamare sine re-
uersiōe: nō multū dolor et i-
mo gauderet si videret am-
icū suū illuc pcedē. Eccl. xxx.
viij. **O**deoresto iudiciū mei:
sic erit et tuū mihi heri ⁊ ri-
bi hodie. vñ. ij. Reg. xij. Di-
xit dauid ppter infantē vuz
adhuc viueret ieiunauit fle-
ui dicebā enī q̄s scit. Si for-
te donet enī mihi dñs ⁊ uiuat
infās. Nūc autē qz mortu⁹ ē
q̄re ieiuno Nūq̄d potero re-
uocare eū ampli⁹ Ecce yadā

magis ad eū ille astit nō re-
uerterē ad me. Et cōsolar⁹ est
dauid ⁊ bersabe vxorē suaz.
ij. Reg. xij. Oēs morimur et
q̄si aq̄ dilabimur sup terras
q̄ nō reuertūt. Rogemus g.
¶ **G**eneralis sermo. xxxij.

Paucitatē di-
ersi meorū
nūcia mihi
ps. l. pphes-
ta ptra insti-
pientiā illo-
rū q̄ sibi mlt̄
ros ānos prefugit. sic dice-
bat diues ille. Luc. xvi. Nūc
mea hēs multa bōa posita i
ānos plurimos req̄sces: co-
medet ⁊ bibe: s; dixit illi de⁹.
Stulte hac nocte aīaz tuaz
repetet a te q̄ aūt pgregasti
cui⁹ erit? Paucitatē q̄s dicit
stra illos q̄ pponit de mlt̄
dieb⁹: q̄rū stultitiā redargu-
it ap̄ls Jacob⁹ dicēs. Eccl. iij.
Ecce nūc q̄ dicūt hodie i autē
cras nō ibim⁹ in illā ciuitatē
et faciem⁹ ibi quidē annum
⁊ mercabimur ⁊ lucrū facie-
mus q̄ ignoratis qd i crasti-
nū erit. Et iō pgrue d̄r p ps.
Paucitatē diez meorū nūcia
mihi. Quattuor modis nū-
ciat nobis dñs paucitatem
diez nr̄orū. s. in scripturis; in

Sermo. xxxij.

picturis: in exēplis: in q̄tidi
anis defectibus. P̄rio in scri
pturis Job. Paucitas dierū
meorū finiet breui. idem. xij.
Breues dies hoīs sūt. Idem
homo natus ē muliere bre
ui viuēs tpe. idē. Dies mei fi
niet breui. 2. dō. Anni mei sicut
arana meditabit: 2. dō.
es ānoꝝ meorū i ipsē septuagi
ta annis. Si aſit in potētati
bus octuaginta anni et am
plius eorum laborū 2. dolor.
Adā legiſſe annis nonis
gēis 2. xxx. 2. septuaginta q̄
reſtabāt vſq; ad milenariū
relict; vite n̄re. Nota q̄ oēs
ad hūc terminū veniāt: ſ; illi
q̄ multū viuūt vel ad. lxx. vel
lxxx. ānos p̄nt habere vires
2. potētias 2. āplius eorū labor
et dolor. Scdo in pictur; qz
in q̄busdā loc; depigīſ mors
hoc mō. ſ. vetula. Nigra ala
ta. Ore patulo: vultu palli
do. Aspectu toruo et vncū in
manibus tenēs. Uetula de
pigīſ p̄p̄ antiq̄tatē: qz nō ē
nouū q̄ hoīes moriunt: sed
ab initio sic fuit. Nigra p̄p̄
aduerſitatē: qz inter oīa dā
na q̄ accidunt iſtō est potissi
mū: sicut est qn̄ aliq̄s amis
rit amicū vel consanguineū.
Alata p̄p̄ velocitatē: qz cito

et ipso uisa venit. Bre. Nū tu
certius hora mortis. Ore pa
tulo p̄p̄ voracitates: qz oēs
deuorat et nō est homo q̄ vi
uit et nō videbit mortē. Vultu
pallido p̄p̄ effectū: qz
q̄tūq; os pulchz fit mors
ip̄s pallidū efficit 2. deformē
Aspectu toruo p̄p̄ crudelitā
tem: qz nemini p̄cīt Un Boe.
Dors spernit altā gloriā
iuoluit pariter et hūile casū
caput: equat sūmis infima.
Vncū gerit i manibus p̄p̄
rapacitates: qz aiā educit
de corpe. vñ. Sic cine sepat a
mara mors. Terrio i exēplis
moriētis Eccl. vii. Melius ē
ire ad domū luctus. q̄ ad do
mū cōuiuij. In illa eſm finis
cūctoꝝ admoneſ hoīnt: et in
illa cognoscit hō qd futurus
sit. d. hoc hēs Job. xxxvii. In
grediat̄ bestia latibulū suū
2. in antro suo morabit̄ bestia
d. q̄ si vastia a vastādo est hō
qz bona naturalia vñ gratui
ta vastauit: q̄ cū honore eſs
non intellexit: cōparatus est
iumentis inſip̄ētibus et filis
ſctis ē illis. ps. hic d. igrē
di latibulum vteri materni
vbi p̄ nouē menses latitauit
et aiaduerte qualis ibi fuit
Et in antro sepulchri d. mor

Generalis Sermo. xxxij.

rari: ut videat aliis erit. De memoria mortis petrus manducator fecit hos usus super sepulchrum suum. Petrus etiam quam petra tegit dictusque comestor. Nunc comedo docui vivus nunc cesso docere. Mortuus ut dicat qui me videt in cineratum. Quod sumus iste fuit: erimus quicquid hic est. Quarto in quotidianis defecibus: quia dolores et egritudines membrorum sunt quasi nuntius et precubuli mortis. Unde dicit dominus in evangelio. math. vel Luc. Estote siles expectantibus dominus suus: ut cum venerit et pulsaverit per vestras aperiantur ei. Ubi dicit Gregorius. Venit cum ad iudicium properat pulsantem eum per egritudinis molestias esse mortem vicinam designat. Cui confestim aperimus si hunc cum amore suscepimus. Quod ipse nobis prestare dignetur. Rogemus ergo

Generalis. Ser. xxxij.

Mortuus esto iudicii mei sic erit et tuus mihi heri et tibi hodie. ecclesi. xxxv:ij.

Hec verba possunt esse defuncti auxilium implorantis. Que

quidē verba. Primum sunt mortua ad compassionem eius dicit. Memor esto iudicii mei. Secundo sunt contentiva per utile instructiones cum addit. Sic erit et tuus: mihi heri et tibi hodie. Ut autem verba ista magis nos moveant ad compassionem consideranda sunt quattuor. Primum est quod quilibet nostrum sit ei obligatus. Quilibet autem nostrum est obligatus cuilibet eorum qui sunt in purgatorio. Aut vinculo nature: hoc vinculo obligati sumus parentibus nostris. Ecclesi. vii. Honora patrem tuum et gemitus matris tue ne obliviscaris: memeto quoniam nisi per illos non fuisses. et retribue illis quoniam et illi tibi. Et ideo ecclesia orat per parentibus condit sicut per generaliter. Aut vinculo beneficentie. hoc vinculo sumus obligati nostris benefactoribus. Iacob. vi. Beneficentie autem et condonis nolite obliviscitur talibus enim hostis perimere debet. Nam oblivisci beneficiorum magna ingratitudo et rusticitas fore ab omnibus iudicatur. Aut vinculo amicitie hoc vinculo obligati sumus amicis et familiaribus. Quorum cuilibet potest esse illa vox Job. xix. Misere mini mei. misere mini mei. saltem vos amici mei quia man-

Generalis sermo. xxxij.

bñi te. me. Sz mlti sunt quo
rñ vñculū in hoc dissoluit pro
speritas tpalis. iij. esdre. Nō
meminerūt cū biberint ami
citiā nec sterilitatē. Aut vñ
culo grē. hoc vinculo obliga
ti sum⁹ oib⁹ parentib⁹ spūali
bus et fratrib⁹. vñ possumus
nos dicē illud Mach. Oēo
res sum⁹ nrī. Scōz est q̄s sit
eorū status. Ad hoc autē vt
ampli⁹ moueamur ad cōtra
tiēdū eis debem⁹ cōsiderare
statū eorū qualiter p̄sistit in
trib⁹. Primo in pene acerbis
sitate: vt pote in camio ignis
ardēdis. De quoz quol⁹ pōt
dici illd. i. Eoz. ix. Ipse autē
salu⁹ erit si trāsiuit q̄si p ignē
Scōdo in patiētie necessitate
vt pote positos duri carceris
ergastulo vt possit q̄libz eorū
dicere amico suo illd. Be. lx.
Memēto mei cū bñ tecū fu
erit et facies meā mīaz vt
suggeras pharaoni vt edu
cat me d̄ isto carcere. Tertio
in se iuuādi impossibilitate
vt pote positos i miseria ex
treme depauperationis: vt
possit quilibet dicē cuilibet
nr̄m illd. i. Recordare
paup̄at⁹ ⁊ trāsgressiōis mee
abfinthij ⁊ fellis. Tertio est
q̄s subueniēdi mod⁹ Quid⁹

subueniēdi eis d̄z esse. Prio
affectuosus: qz pena intēsa.
Debem⁹ ergo eis subuenire
ex magno affectu vt implea
mus illud apli heb. vi. Me
mento iunctor tanq̄ simul
iuncti et laboratiū tāq̄ et ipsi
in corpe cōstituti. Scōdo ope
rosus vt sit redēprio sita. De
bem⁹ ei eis subuenire mlti
plici effectu. De quo i hīs
vñbus continet. Oīssa fre
quens: sancte q̄s precasti iei
unia sacra. Profunt defictis
prodest elemosyna crebra.
Ibis ei suffragij captiui ille
redimēt. ij. Macha. xij. Vir
fortissim⁹ iudas col. fa. duo.
mil. drag. ar. mi. hler. of. eas
ibi p pec. mor. iustet re. d̄ re.
su. co. Tertio s̄fitemur qz nō
est eis interpellatōis gratia.
Debem⁹ em̄ subuēire eis
ptinē. i. p loco ⁊ tpe vt rñde
re eis possit q̄libz nr̄z. Tēn.
ij. Memoria memor ero et
tabescet in me anima mea.
Quartū est q̄s subueniēdi
fructus. Fructus subuētiōis
magnus ē. Prio istam subuē
tiōē de⁹ acceptat vt de h̄ aci
iudicio dicturus sit. Math.
xxv. Amen dico vobis q̄ diu
fecistis vni de fratrib⁹ hīs
meis minimis mihi fecistis

e ij

Pro adolescente Ser. xl.

Secundo quod per hanc subuentionem afflictorum animas liberat. Item. Ma. xij. Sancta et salua est cogitatio pro defunctis ex. ut a peccatis soluantur. Tertio quod per hanc subuentionem subuenientes remunerat. Eho. xij. Elemosina ab omni peccato et a morte liberat et non parit animas ire in tenebris. Amen. ¶ Pro adolescente Ser. xl.

Consummat in breui expleuit tempus multa. Sap. ix. In his verbis nunc vobis proponitur scriptura: de hoc puero duo dicit. Primum velocem transitum huius vite. ibi. consummatus in breui. Secundo dicit utilitatem istius transitus. ibi. expleuit tempus multa. Dicit ergo consummatum et quasi diceret quod aliquid facit multis temporibus iste puer fecit in breui. Et propter hoc illud non est lamentabile sed magis laudabile. unde Ecclesiastes. Laudauimus mortuos magis viuentes. Deus voluit quod vita istius pueri cito finiret propter tria. Primum antequam corrumpere vitio. Secundo antequam grauaretur senio. Tertio antequam affligeretur supplicio. ¶ Primum voluit deus quod vi-

ta istius pueri cito finiret antequam corrumpere vitio. Ne enim propter longiores vitam innocentiā perderet eripuit cum deus de presenti vita cito. Sicut impossibile est declinare per viam puluerosam quod pedes non impulerizentur: sic impossibile est diu viuere in mundo quod homo non peccet: propterea dicit. Sap. xap. ne malicia mutaret intellectum eius. ¶ Secundo voluit deus quod vita istius pueri cito finiret antequam grauaretur senio. Quis est qui angustias et tribulationes senum possit narrare? Audi quod dicit gre. Si homo ad senectutem venerit statim cor affligitur: caput concutitur. aures surdescunt: calligant oculi: nares fluunt: dentes putrescunt: fetet anhelitus: tremit tactus et deperit actus. Et ideo deus hunc puerum de hac vita vocauit ut hec mala non sustineret. Tertio voluit deus quod vita istius pueri cito finiret antequam affligeretur supplicio. Deberis scire quod qui veniunt ad annos discretionis vix post mortem euadunt penam saltem purgatorij. ratione offense. Sed hic puer cum adhuc nihil peccauerit in vita ista pro mortis nullam penam sustinebit quia qui non fuerit princeps

Sermones ad quoscunq;

culpe nec erit pene. Un ipse
pr dicere illd i. zhi. iij. Cur
suz psumauit. s. isti vite fide
seruauit. s. recipiendo baptis
mū z alia sacra ecclie. In re
liq reposita est mihi corona

¶ Sermones alij fune
bres ad quoscunq;

Duxit me de
lacu misie z d
luto fecis. ps
xxx. Sic mun
dus amatori
bus ei e dele
ctabil z ames
nus. Viris aut spūalib e io
pia z miseria sic carcer ple
nus miserijs. in illud Job.
Putredini dixi pī me res mī
mea z soror mea nō mib. Et
iō amatores mūdi hāc vitā
nūq optāt finiri. Ibi econ
trario dolēt z pōrunt eā p
lōgari diuiti. Voces amato
rū mūdi sūt he vt hī Sap.
xx. Venite frusmur bōis in
vita nra coronemus nos ro
sis aūq marcescāt. Justoruz
aūt voces sūt he. ps. Ne mi
hi qz icolatus me. plōg. est.
Et Apo. Infelix ego qz me li
berabit a corpe mort hui.
Et iō dic nō bñ ppositū. Edu
xit me. zc. Ubi ē sciē. q dñs
eduxit electos suos. Prio de

ptō dādo eis pstrictionē Se
cūdo de amore huius scilicet ad
amorem suū. s. trahēdo d ma
lo ad bonū vel ad religionē.
Tertio eduxit de corpe pdu
cēdo ad bñtudinē. Prio dico
q eduxit de ptō dādo ei cō
trictionē. Status em ptōr
est plenus misia z abhoia
tiōe qz ptōr ē hostis dei iux
illud. Qui facit pcrām seruus
ē pcrā. Prouer. xij. Justicia
eleuat gēre: misos aut facit
pcrām. Dñs g de statu pcrā vos
cat ad pūas: educit de lacu
miserie. Scōdo educit de mū
do trahēdo ad religionē: vel
sibi infundendo suus timor
rem qui exstinguit amorem
mundi. In statu quippe mū
di inheret mūdānis et ter
renis que acqruūt cū labo
re z sudore. Et gubernat cus
tione. vñ Boe. Nūq dies agit
qn trepidēt mētes hoīm. et
Job. Iñ natus de mul. bre.
vi. tpe repl. ml. mī. q qñ flos
egre. z pte. z. fugit ve. vm. let
nūq in eodē statu pmanet.
Quare mō sanus: mō infir
mus. Dñs g p grās dei efficit
ptēptor mādī z iebrīat amo
re dei educitur de lacu mise
rie. Tertio educit de corpe
re ad bñtudinē quia in hoc

¶ H)

Sermo cōmunis ad mortuos.

mundo hō nōn pōt habere
pacē nec requiē: qz diuersa
gna inimicōz hz. s. dyabolus
mūdū z carnē z pūitatē ad
malū z difficultatē ab bonū.
Uñ Job. Quare data est mi
sero lux z vita his q in ama
ritudie sūt. Dñ g̃ separatur a
corpe educit de lacu misie z
de luto. vñ Esa lv. In leticia
egrediemini z in pace educe
mini montes z colles cāta
būt corā vobis laudē. Unde
Spōst. Nec oculus vidit nec
auris audiuitque zc.

¶ Sermo cōis ad mortuos.

Libera me dñe d
morte etna. Job
vi. Alia que exiit
de corpe timēs
penas iferni o
rat z clamat ad
dñm dicēs. Libera me d. zc.
Sci. est s̃m Aug. de ciuitate
dei q̃ triplex est mors. P̃ia
est mors corpis q̃ fit qñ aia
deserit corp⁹. Et hec ē mors
ñra. Sc̃da est mors aie quā
do tpa deserit g̃ra. Et hec ē
mors culpe. Tertia ē mors
vtriusq. s. aie z corpis q̃ fit
qñ nec aia viuificat corpus
nec de⁹ viuificat aiaz. Et hec
est mors gehēne que vocat̃
eterna. P̃ia ergo mors est

corpis quā nullus pōt euad
dere: nec diues: nec pauper:
nec fortis: nec debil. nec sa
piēs: nec stultus: qz nemini
pcit. vñ x̃sus. Est cōe mori
mors nulli pcit honori. ps.
Quis est hō q̃ viuet z nō vīs
debit mortē. q d. nullus. ho
rā nescim⁹ mortis. Mortes
qñ scim⁹. Uñ dñs voluit tps
eē incertū vt omni hora hē
ret suspecta. Et in euāgelio
Estote patī: qz nescitis qua
hora dñs vester ṽturus sit.
Uñ br̃s ille seruus quē cūz
venerit dñs eius z pulsaue
ris ianuā z iuenerit eñ vigi
lantē. Amen dico vobis qm̃
super oia bona sua p̃stituet
eñ. Sc̃da est mors aie. mors
et̃a aie est pctm̃: quia qñ ala
peccat ip̃a morit̃. vñ pphe.
Alia qui peccauerit ipsa mor
iet̃. Et Jaco. Pctm̃ cū cōsū
matū fuerit generat mortē.
Et i euāgelio de iudeis legiē
Vos in pctis vestris moriet̃
mini: hāc possum⁹ euadere
per p̃niam. Uñ Apo. Surge
q̃ dormis. i. qui iaces i. pctis
z exurge a mortuis. i. a vitijs
z pctis q̃ sunt mors aie nō
stre. Et qualiter debem⁹ sur
gere. s. per verā p̃niam: q̃ est
mala p̃terita plāgere z plā

genda iterum non committere
 Un̄ Amb. ait. Vera p̄ntia est
 cessare a p̄ctō. Et sic secure
 poterit dicere. Libera me d.
 de mor. et̄na. Tertia ē mors
 v̄rius q̄. i. tā aīe q̄ corpis
 que erit in inferno i quo nul-
 la est redēptio v̄n in inferno
 nulla ē redēptio. Tarda p̄fes-
 sio. infructuosa p̄ntia nulla
 indulgētia: vbi mors sine de-
 fectu et dolor cū gemitu: vbi
 mors vocabit et miseris fi-
 nis nō dabitur. Un̄ In dieb⁹
 illis querēt gēres mortē et
 nō inueniēt cupient mori et
 mors fugiet ab eis. De hac
 morte dicit p̄pheta. Mors
 peccatorū pessima. Idē sicut
 oues in inferno positi sunt. i.
 sic bestie positi sunt i inferno
 Mors opascet eos qz trāsi-
 bunt de morte ad mortē: de
 pena in penā. Et de vna dā-
 natione in aliā. hec mors er-
 go est de qua aīa rogar. libe-
 ra me dñe de morte eterna.
 Ad mortuos Ser. cōis.

Et vos estote
 parati qz qua
 hora nō puta-
 tis filius hoīs
 veniet. Lu. xij.
 In his verbis
 dñs. P̄rio indi-

cit preparationē ibi. Et vos
 estote parati. Secundo po-
 nit rationē preparationis ibi.
 Qz qua hora non putatis fi-
 lius hoīs veniet. P̄rio nota
 q̄ tria sunt que faciūt homi-
 nem paratum ad diem mor-
 tis. ¶ P̄mū est iudiciū in
 seipso scilz quādo homo pu-
 nit peccata et affligit mem-
 bra. hoc iudiciū valde di-
 ligat dñs. Unde psalm. Nos
 nos regis iudiciū diligit. i.
 ad Corin. xi. Si nosmetipsos
 iudicaremus nō v̄r̄is iudi-
 caremur. ¶ Secūdu est iu-
 sticia ad proximū scz quādo
 homo restituit aliena. Eccl.
 xij. Ante obitū operare iu-
 sticiā qm̄ non est apud infe-
 ros inuenire cibū. Idē Ante
 mortē benefac animo tuo et
 fm vires tuas exporrigens
 da pauperi. ¶ Tertius est vi-
 gilātia ad deum. Mat. xrv.
 Vigilate qz nescitis diē ne
 q̄ horas. Vigilat aut̄ homo
 tripliciter. P̄rio vigilat ad
 aspectū veri luminis oculos
 incertis ap̄ros tenet. Secūdo
 vigilat q̄ seruat operādo qd̄
 credit. Tertio vigilat q̄ cor-
 poris et negligētie a se tene-
 bras expellit. Et de his dicit
 Michae. vii. Iudicabo tū
 e iij

Generalis sermo

bi o homo qd dñs reqrat a
te: utiq; facere iudiciū q̄rus
ad teipm. et solitū ābulare
cū deo q̄rū ad deū. Circa sm
nota q̄ tria sunt q̄ ignoram⁹
de morte ppter q̄ necesse ha
bemus pparare nos. Prius
est tps. Math. xxv. Nescitis
diē neq; horā. et hic dr. Qua
hora nō putatis filius hoīs
veniet. Certū habes frater
q̄ morier⁹: s; qñ vbi; qñ nō
pores scire. Mors em̄ vbiq;
te expectat. Tu q̄ si sapiens
fueris vbiq; eā expectabis.
Scdm̄ est status. Nescit hō
i quo statu moriat⁹. Eccl. ix.
Nescit homo an odio vel a
more dign⁹ sit. Tertio ē mor
tus. Eccl. ix. Nescit hō finē
suū sed sic pisces capiūt ha
mo et volucres celi laqo; sic
capiuntur hoīs i tpe malo
Ido. ps. dicit. Notū fac mihi
dñe finē meū. Rogemus g.

¶ Ser. cōis ad mortuos

Quis est hō q̄
vuet ⁊ non
videbit mor
tē ps. In sta
tu innocētie
hō erat im
mortalis. i. nō poterat mori
sed post pct⁹ ipe cū eius po
steritate. educ⁹ est necessita

ri moriendi iux illud Be. vii.
Quactiq; hora comederitis
morte moriemini. Ro. vi. Cor
pus p pctm̄ mortuū est. i. ne
cessitati moriēdi subditū. Et
ido dicit ps. Quis est hō. ⁊c.
q. d. null⁹. qz null⁹ pōt defen
dere se ab ipsa. Quattuor ei
sūt q̄bus hoīs se solēt defē
dere i hoc mūdo scz. Primo
ē diuitie. Scdm̄ scia. Tertū
p otētia. Quartū fortitudo.
S; cōtra mortē nullo istorū
hoīs se valēt tueri. Primo
nō valent se tueri a morte di
uitijs. vñ ps. Thesaurizat ⁊
ignorat cui pgreget ea. Idē
reliquet alienis diuitias su
as. Et ideo post mortē dicūt
illud Sap. Qz nobis p̄fuit
abundātia nostrā: aut qd di
uitiaz iactantia cōtulit nob
Oīa trāsierūt tanq̄ vmbra.
Et pone exēplū regis Priā
mi. Item Alexātri qui fuit
honorat⁹ a suis. Item Crassi
imperatoris romanorū q̄ ha
bebat turrīm plenā auro q̄
postea romani ligauerūt sup
discū et dederūt ei bibere au
rū liquefactū dicēs. Aurū si
nisti. aux bibe. Et sic mortu⁹
est Itē pompeius romanorū
impator q̄ fuit decolatus a
ptolomeo rege egypti qui

Pro mortuis

prolomeus postea a Cesare mortuus est. Ecce quomodo diuitie non possunt liberare hominem a morte. Que inducit ad mortem eternam nisi fuerit bene dispensare. Et ideo dicitur **Ecclesiasticus v.** Qui amat diuitias fructum non accipiet ex eis. Item diuitie perseruant in manu domini pereunt in afflictione pessima. Dominus in euangelio. Facilius est camelus intrare per foramen acus quam diuitem in regnum celorum: impossibile est diuitibus affluere et Christus sequitur. Diues hic epulatur quotidie id est purpura et morietur in inferno sepelitur. unde dominus **Mortuus est diues et sepultus est in inferno.** ¶ **Secundo** non valent se tueri a morte sciamus quia mortis doctus pariter et indoctus **Ecclesiasticus i.** Et unus est iteritus hominis et iumentorum id est simpliciter et sapientius. Unde ergo inflant sapientes huius seculi: quia ab ipsa morte non possunt liberari. Pone exempla salomonis qui fuit sapientissimus Et tamen una femina eum fecit imolare ydolis. **Mortuus est Plato et Socrates** qui tamen sapientissimi fuerunt. Et non potuerunt se liberari a morte, sed veneno mortui sunt: et sic multi sapientes qui propter sapientiam nunquam potuerunt se li-

berari a morte: nec unquam potuerunt illam vitare. **Esaia.** De qui sapientes estis in oculis vestris et coram vobismetipsis prudentes quia prudentia carnis mors est. ad **Rom. vii.** ¶ **Tertio** non valet se tueri a morte potentiaue fortitudinis in propriis viribus. Si quidem dicunt sapienter. Venite et opprimamur viri iusti et non permittamur vivere: nec reuerentur eis multi temporis. si autem fortitudo mea lex iusticie. id est fortitudinis per legem tramur. Sed certe hec lex per mortem nil valebit: ut dicit **Iherosolymus.** Non gloriatur sapiens in sapientia sua et fortis in fortitudine sua: et diues in diuitiis suis: sed in me gloriatur: quia gloriatur scire et noscere me. Erit fortitudo vestra ut falli studeat. Nihil ergo horum potest liberari a morte. Et ideo non debemus confidere illis sed operari bonum et ad omnes vias cum extrema dies venerit securi per angustam portam ad veram vitam iremus ubi sine defectu erimus diuites sine errore sapientes: siue potentes sine aliqua diminutione vel infirmitate fortes et finem hoc magis laudandi sunt mortui recta morte quam viuentes. **Rogemus ergo dominum etc.**

¶ **Sermo communis.**

Sermo cōmunis

Sintra et salubris est cogitatio pro defunctis et orare: ut a peccatis solvantur. *ij.* **O**ra-
eb. *xij.* Quid sibi autem prodest hoc
dum facere libenter vnde orare pro
mortuis prodest illis et nobis
Et ideo dicitur sancta talis cogitatio pro-
dest etiam mortuis. ideo dicitur salu-
bris. Circa primum notandum quod oratio
sancta pro mortuis prodest nobis
tripliciter. Primo ratione debiti quod
exolumus. Tenemur enim ad hoc
ex parte scripture ecc. *vij.* mor-
tuo non prohibeas gratias. Ex parte
nature: quia fratres nostri sunt. Pro-
uer. *xv.* Qui tempore diligit quem amicus
est. et frater in angustis com-
probat. Ex parte gratie quod facit
nos subuenire peccatis. *Gal. vi.*
Alter alterius onera portate.
Et sic adimplebitis legem christi
¶ Secundo prodest nobis ratione de-
biti quod acquiritur. Et hoc est tri-
pliciter. Primus est quod ipsa oratio
non solum eis sed etiam nobis prodest
quia quod per alio orat pro seipso labo-
rat. *ps.* Oratio mea in sinu meo
conuerteretur. Secundum est quia obli-
gamus eos ut cum fuerit in gloria
pro nobis oraret. Qui enim negli-
gentes sunt orare pro mortuis

puniunt in hoc ipso ut post mor-
tem alii sint negligentes orare
pro ipsis *Sap. x.* Per quod quod pec-
cat per hoc torquetur marth.
vi. In qua mensura mensi fue-
rit remerietur vobis. Iohannes admo-
net nos *Ecc. dicēs.* Memne-
ro iudicii mei sicerit et tui.
Tertio prodest nobis ratione rei
ultime quam ad memoriam redu-
cimus. siquidem orando pro mortuis
habemus memoriam mortis
que valet ad vitandum peccatum
Ecc. vij. Memorare novissi-
ma tua et ieternum non pecca-
bis. Idem ad continendum mun-
dum. Hieronymus. Facile continere
omnia quod se semper cogitat
morum Ad providendum ad sta-
tum futurum *Lu. xvij.* Quid fa-
ciamus quia dominus meus auferat ame-
villicat deus meum. Ideo est ore
parari. Circa secundum nota quod pro-
dest etiam mortuis. Et ideo dicitur
salubris. Et hoc est quod se-
quitur a peccatis solvantur. id est
a penis inflictis pro peccatis. Et
hec sunt tres. Carentia visionis
diuine. Qui iherusalem sunt in purga-
torio non possunt videre deum *Job*
xvij. In tenebris stravi lectu-
lum meum. Item dilatio glorie *Job*
xvij. Constituas mihi tempus in
quo recorder mei. vnde quilibet
christianus in purgatorio dicit

Sermo nūnis mortuorū

Qñ veniā z apparebo añ fa-
ciē dei. Itē acerbitas pene.
Job. xix. *Odise mini mei mi-
seremini mei saltē vos am-
ici mei: qz manus dñi tetigit
me. z ex his penis di. Gre. qz
tribus modis liberāt. ¶ Prio
p orōnes scōr. ¶ Scōdo per
oblationē sacerdotū. ¶ Ter-
tio p elemosynas paupib⁹
factas. ¶ De prio habemus
in dialogo scī Grego. q sua
orōne liberauit aīam illius
pagani. Itē de sancto Nico-
lao de Tolentino: q orationi-
bus suis liberauit aīas fra-
tris sui z fratris pegrini et
multorū aliorū. ¶ Scōdo habe-
mus pariter in dialogo scī
Greg. q inuenit aīam illā stā-
tē in lacu qui cū celebrasset
triginta missas p eo liberat⁹
fuit z ad gaudia paradisi eno-
lauit. ¶ De tertio pone exē-
plū quod est in fine legēde
mortuorū. Rogemus g dñs.
¶ Sermo cōis mortuorū.*

Ece ego ve-
nio sic fur:
brūis qui vi-
gilat. Apo. i.
Dñs noster
in his vobis.
primo amo-
net nos cum dicit, Ecce ego

venio sicut fur. Scōdo cōfor-
tat nos ad bonorū operū solis-
citudine: cū dicit. brūis qvigi-
lat. Un notādū ē q dñs veni-
et p pccōres in hora mortis
triplicr. ¶ Primo ad terrens
dñ. ¶ Scōdo ad spoliandus.
¶ Tertio ad interficiendus.
¶ Primo dico q dñs veniet
p pccōres in hora mortis ad
terrēdū. Terrore enī erit vide-
re faciē tāti iudicis iratam.
Un Job ait. xliiij. *Et facie fu-
roris eius turbat⁹ sum. Et
idē. Quis mihi tribuat vt in
inferno ptegas me z absco-
das me donec ptranscat fur-
or tu⁹: ppter hoc pauci sūt
q nō torqueāt os z oculos in
hora mortis. Considerat enī
peccator q tāti offēdit deū
q p offēnsiōib⁹ eius sustine-
bit dānationē z penē. Un di-
cit Apoc. iij. Penitētiā age si
nō vigilaueris veniā a te: et
nescies qua hora veniā. Un
Mat. xxy. Vigilate qz nesci-
tis diē neqz horā. Et iō semp
debemus vigilare z manere
in pūna penitētiā. Scōdo di-
co q dñs venit contra pccō-
res in hora mortis ad spoliā-
dū. Xps enī spoliat pccōres
oibus bonis suis. s. ipalib⁹ z
spūalib⁹. Prio spoliat ipali-*

Sermo communis mortuorum.

bus q̄ iniuste acq̄sierūt. vñ
Osee. xij. Fur igressus ē spo
liās latrūcos. Et Esa. xliij.
Ue q̄ p̄darj mō qm̄ z ipe de
p̄daberj. Debem⁹ q̄ p̄sidera
re diē mortj i q̄ spoliādi su
m⁹ t̄palib⁹ z sp̄nialib⁹ bōis.
Terrio dico q̄ bñs vēiet p̄tra
p̄ctōres i hora mortj ad iter
ficiēdū. Ita q̄ nñq̄ hēbit vi
tā glie: s; hēbit mīas p̄perue
dānatiōis. vñ Job. xliij. Dic
mane p̄rio surget hōicida. i.
tēpestatiue z cito vēiet p̄tra
p̄ctōres p̄ iudiciū mortj: z is
terficiet egenū z paup̄es.
paup̄ z egen⁹ dñr p̄ctōres: p̄
p̄t carētiā virtutū z gr̄e. Ergo
fr̄s k̄m̄i dñi r̄ps hēm⁹ ope
mur bonū: z dñs n̄r ihs x̄ps
p̄cedet nobis suā sc̄tissimā
gr̄āz. Amē. Quā p̄p̄t fr̄s
k̄m̄i hēam⁹ fidē verā in dñs
no. i. e. x̄pm̄: sic h̄sit iste defū
ct⁹. Et b̄ p̄p̄ m̄ltā signa. s. i vi
tā i firmitate z i morte z sic
ibim⁹ cū x̄po ad gl̄iam. Ad
quā ille nos p̄du. ¶ Ser. ad

mortu. cō.
Odicū plo
ra sup mor
tū qm̄ i e
q̄euit. Eccl.
xliij. Hic in
ueniē q̄ in

morte amicor. s. filior z pa
rētū n̄roz tristitia ē ostēden
da lachrymis ibi. Oadicū
plora sup mortuū: s; mode
rāda ē p̄ solationē ibi. Qm̄
requieuit. P̄rio d̄r plorā sup
mortuū. Est asit plorādū in
morte amici p̄p̄ duo. ¶ P̄rio
quia hoc exigit naturalis af
fectio. Nō em̄ p̄t pungi cor
humanū sine dolore. Et ideo
in morte dilecti cor rangit et
p̄figit. Et ideo necesse est vt
p̄ducatur flumē lachrymarū.
vñ Aug. pro amico suo Ne
ludio plorauit vt habet in
lib. p̄fessionū. Hic affectio
mouebat Jeremiā qui dice
bat. viij. Quis dabit capiti
meo aquā z oculis meis fon
tē lachrymarū vt plorē iter
fectos ppli mei. ¶ Sc̄do di
co q̄ ē plorādū in morte ami
ci: q̄ lachryma ē p̄batio die
lectiōis. vñ Jo. xi. Lachryma
tus ē iesus sup lazarus. Vñ
dixerūt iudei. Ecce quō ama
bat eū. Jō cōcedit vt lugeas
Eccl. xxxix. O fili in mortuū
p̄duc lachrymas. Idē fac lu
ctū sup mortuū vno die vel
duobus. ¶ Sc̄do addit mo
dicū vñ modicū est plorādū
p̄pter duo. ¶ P̄rio p̄pter de
structionem corporis. vnde

Sermo mortuorum ad quoscunque.

Ecclesi. xxxvij. Ne dederis in tristitia cor tuum sed repelle eam a te. Noli tñ obliuisci animam tuam. Secundo dico qd modicum est plorandum super mortuum propter celerem recuperationem unde modicum est plorandum qd cito est recuperandus. Et hoc propter bonam vitam et bonum finem quem habuit. Et ideo apostolus dicit prius ad Thymotheum. Noli constristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Itaque consolamini inuicem in verbis istis quia consolatio deus consolatur nos filii dei qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

Sermo mortuorum ad quoscunque.

Beati mortui qui in domino moriuntur. i. Apoc. xliij. Homines tripliciter moriuntur. Prius qui

da extra dominum. Secundo quidam pro domino. Tercio quidam in domino. Prius extra dominum moriuntur qui moriuntur extra charitatem quales sunt qui in peccato mortali decesserunt. De quibus dicit psalmus. Mors peccatorum pessima. unde aristoteles dicit quod triplex est mors. scilicet mala: peior et pessima. Prius est mors naturalis qui separebit eos ab omnibus que in hac breui vita dilexerunt. psalmus,

Peccator cum iterierit non sumet omnia neque descendet cum eo gloria eius. 2u. xvi. Mortuus est dives et sepultus est in inferno. Et quod quotidie epulabatur splendide denegatur ei gutta aqua. Item quod facient nostri diuites nostri potestates quando ueniet mors et separebit eos a filiis a parentibus et a diuitiis. Et tales plangent de separatione huius seculi et eternis diuitiis quod de propriis peccatis. Plangent hanc mortem quod dei iudicium quod extremum supplicium unde ecclesi. xl. i. O mors quod amara est memoria tua. Et vere huius amara est mors qui dilexerunt diuitias et honores huius seculi quod valde est amara. Item reliqueruntque secundum Augustinum. Nemo ledi uult affligi potest nisi in eo quod diligit. Hec mors est mala propter exemplum illius iuuenis qui erat in thoro et fecit sibi afferri uerbes suas preciosas et in visu earum decessit. Alia mors erit eis adhuc peior et amarior qui persequitur eos: qui est separatio anime a deo quam dicet eis Mat. xxv. Discedite a me maledicti. c. i. c. Quod valde amarum erit eis audire. si enim amara est eis separatio a creatura quanto amarior erit eis separatio a creatore cum Augustinus dicat summum bonum est

Sermo cōis p mortuis.

Deus sine q̄ nullū bonum est
Quā dicit vera mors est quā
hōies nō timēt separatio aīe a
deo. Vera autē vita ē coniunctio
aīe cum deo. ¶ Tertia mors
erit pessima: qz ieternū sup-
pliciu cruciabit. ps. Sicut
oues in inferno positi sūt. Et
mors depascet eos. Apo. In
dieb⁹ illis q̄rēt hōies mortē
et nō inueniēt: cupiēt mori et
mors fugiet ab eis: qz semp
habebūt mortē. Et p his nō
est orandū qz in inferno nul-
la est redēptio. ¶ Scōdo qdā
moriūtur p dño sicut marty-
res de q̄bus dicit. Ipsi mortui
sunt p xp̄o et uiuēt in eternus
et ps. Preciosa. i. p̄cio digna ī
cōspectu dñi mors scōrū ei⁹.
¶ Tercio qdā moriuntur in
dño de quibus dicit hic. Beati
mortui q̄ in dño moriunt q̄
in pura fide: spe et charitate
ac vera p̄sua decedūt. S; qz
cū imperfecta p̄sua venialib⁹
p̄ctis decedūt. id obtinēt lo-
cū purgatorij: et eos oportet
purgari aīq̄ collocentur in
illa beata requie his debet
mus compati: et subuenire:
quia ut dicitur. ij. Macha.
xxij. Sancta et salubris est
cogi. p defunc. etc.

¶ Sermo p mortuis cōis.

Eniat dile-
ctus me⁹ in
ortum suū
Lac. iij. Do-
min⁹ n̄r ih̄e-
sus xp̄s in
his v̄bis al-

loquitur vocans dilectu suū
dñm. ¶ N. quē hodie post me-
ritū vocauit ad premiū: post
pugnā vocauit ad coronam:
post laborē ad eternā merce-
dem post tribulationē ad re-
quē. ¶ Hui⁹ sp̄alis vocatōis et
tate dilectōis tres fuerūt cau-
se. i. puritas: charitas et hūi-
litas. P̄ia cā fuit puritas.
Xp̄s em̄ sine macula m̄tū di-
ligit puritatē. vñ Prover. xx.
Qui diligit cordis m̄dicias
p̄p̄e gr̄as laborū hēbit amicu
regē. i. xp̄s. hāc puritatē et in
corruptionē habuit p̄dictus
dñs. ¶ N. mō defunctus qz hōe-
stus et cast⁹ mansit. Scōda cā
hui⁹ dilectōis fuit charitas
vñ Sap. iij. dicit. Ego diligen-
tes me diligo. Nō qz n̄ra di-
lectio sit causa q̄ de⁹ diligit
nos: qz ip̄e prior dilexit nos.
Sed est meritū q̄ ip̄e pl⁹ vel
specialiter nos diligit. Et q̄a
p̄dict⁹ dñs. ¶ N. hodie defun-
ctus in xp̄i dilectōe multū
fauebat meruit ab ip̄o sp̄ali

Sermo pro quocumque mortuo.

ter diligi. **N**ō p̄t̄ ex multis
gratijs &c. **T**ercia cā hui⁹
dilectōis fuit hūilitas q̄ effi
p̄s diligit hūiles qd̄ p̄t̄: qz
vt di. Aug. lib. iij. de doct̄ia
xp̄iana. Nō est inq̄t fere aliq̄
pagina sc̄tōz libroz in q̄ nō so
net q̄ de⁹ sup̄bis resistit: hūi
lib⁹ aut dat gr̄as. Hoc effi p̄t̄
ex b̄ q̄ i mlt̄ locis legi⁹ des̄
respicere hūiles. vñ ps. hūi
lia respicit in celō & in terra.
Et Luc. de br̄a x̄gie dicit. Re
spexit hūilitates ancille sue:
hui⁹ aut respect⁹ cā sp̄alis ē
amor: qz vbi amor ibi ocul⁹:
& qz p̄dict⁹ dñs. N. hodie des̄
fuit⁹ fuit hūilis sicut notus
est oib⁹ nobis. Et sicut p̄ mlt̄
ta signa māifestū fuit. Ideo
a xp̄o specia⁹ meruit diligi
h̄ec ergo tria. s. puritas: ca
ritas & hūilitas sunt signa p̄
pter quas dignat⁹ est dicere
dñs n̄r. N. hodie defuncto
veniat dilectus meus &c. Ad
quā ille nos perducet &c.

Sermo p̄ q̄cūq; mortuo.

Modicum plora su
per mortuum qm̄
requieuit. ecclesi.
xxij. Et sit natura
le et humanum plorare de
morte carorum fm̄ illud Ec
clesia. xxxvij. Fili in mortuo

um produci lacrymas & q̄st
excedere tamen modus est
reprehensibile et nocuum.
Ideo sp̄s sanctus in verbis
prepositis permittit: vt in
morte carorum aliquid pos
sumus plorare quasi huma
num cum dicit plora super
mortuum. Sed prohibet ex
cedere modum tanq̄ vānis
cum dicit. Modicus de mor
te enī amici nullus debet
nimium contristari propter
tria. **P**rimo propter mori
entes irrecupabilitatē. Nam
q̄sticūq; ploramus: tamē p̄
fletus nostros aut gemit⁹
mortuos non possumus re
uocare. Ideo quidam sapi
ens dicit. Inutiliter quis de
amisso trīstat de q̄ recuperā
di fiducia nō h̄t. Et de b̄ ha
bem⁹ exemplū dauid. ij. Reg
um. xij. Qui de filio se affli
gebat et ieiunabat cum ad
huc infirm⁹ viueret vt ei de⁹
vitam elōgaret. s. cum mor
tuus esset dicit. Nunc autē
qz mortu⁹ est q̄re ieiuno. Nū
qd̄ potero eū reuocare am
pli⁹? Ego vadā mag⁹ ad eū
Ille x̄o nō reuertet ad me si
cut d̄: i ps. Sp̄s vadēs & nō
radī. vñ qdā sapiēs de mor
tuo fr̄e dicit. Nō recessit sed

Sermo pro quo cūq; mortuo.

ancessit. Expectat me: s; non
expecto eū: iboq; ad eū s; nō
reverteē ad me: sic p̄t; q; p
fletū nō pōt reuocari. Qd si
fieri posset oēs nos q; hic a
stam? amore v̄o r̄m spo cla
marem? q; ip̄s a morte susci
tarem? ut facit Zeena q; cū
filios mortuos peperit tam
dire clamat q; eos viuificat.
qd ē nature sue. S; b nō est
nostrū vt mortuos clamore
aut fletu viuificem? ¶ Secū
do ppter dolentis dānosita
tē t erga defunctū nullam ne
cessitatez. Qui em de alicui
morte nimis tristat defuncto
nullū p̄stat auxiliū: t seipsū
in aīa t in corpe grauiter le
dit. vñ Salomō eccl. xxxviii.
vos monet circa hoc dicens
cuiuslibet vestrū. Ne dederis in
tristitia cor tuū. s. ppter mor
riētes s; repelle eā a te: t me
mōto nouissimoz tuorum et
noli obliuisci. Neq; em ē con
uersio t huic nihil pderis et
teipm pessimabis. ¶ Demor
esto iudiciū mei sic erit t tuū
¶ Mihi herit tibi hodie: hoc
pōt dicere defunctus pōt di
cere illis. Luc. xxiij. Nolite fle
re sup me. ¶ Tertio propter
mortis equalitatē. Deus ei
aut mors nulli fecit iniurias

cū eq̄liter oēs moriamur: vt
d; heb. ix. Statutū est hoib;
semel mori. t. ij. Reguz. xiiij.
Oēs morimur t q̄si aq; dilas
himur. nec vltra reuertimur
Eccl. ij. ¶ Moriē doctus p̄ter
t idocrus. ps. lxxxviii. Quis
est hō qui viuet t nō videbit
mortem. Bernar. in eplā ad
Raynal. Est commune mori
mors nulli p̄cit honori. idem
¶ Magnificos p̄mit et modis
cos cūctis dñat. Nobilius ce
net īperiū nulli reueret. Laz
ducibus q; p̄ncipibus cōis
hī. ¶ Mors iuuenes rapit at
q; senes. Seneca. hac additio
ne itraui vt exire. idē. Sētius
lex est qd acceperit reddere
Idem. Peregrinatio est vira
homis super terras. Et cum
mētū ambulauerimus rede
undū est domi. idē. Stultus
est timere qd nō possis vita
re. Istū nō effugiet etiā q; dis
tulit. Adaz vixit annis noni
gētis triginta: tū mortuus ē
Sem vixit annis nonigētis
xij. t mortuus ē. Noe. ix. c. l.
annis. ¶ Iherusalem. Et tū
oēs mortui sūt. vñ Lucas
¶ Mors est vltima pena. Nō
metuēda viris. Cū ergo oēs
mors capiat: non est nobis
plāgēdū. sed potius letādū

Generalis sermo ad mortuos.

iuxta illud Sene. Variis
solacium est cogitare id sibi
accidisse qđ oēs passi sunt:
oēsq; passuri. Patiēter ergo
ferēdū ē qđ fragilitas hūa-
na prulit: qđ iusticia dei vo-
luit qđ naturalis vsus cōces-
sit. Rogemus ergo dñs &c.
¶ Ser. ad mortuos gñalis.

Beati mor-
tui qui i do-
mino mori-
unt. Apoc.
xiiij. Inue-
nit quadru-
plex genus

mortis in sacra scriptura.

¶ Prima est sustinēda. Se-
cūda fugienda. Tertia desi-
derāda. Quarta est detestā-
da. Prima mors est susti-
nēda: qđ oēs eam opz susti-
nere. Nā oēs morimur Iob
ix. Salutū est homibz se-
mel mori. ij. Reg. xiiij. Om-
nis morimur et sicut aqua dila-
bimur nec ultra reuerri-
mur Eccl. ij. Moritur doct-
pariter & idoct. ps. lxxxviij.
Quis est hō qui vivit & non
videbit mortē? Et qđ h mors
est ex necessitate hō eam d-
s sustinere patiēter: & semp
retinere in mēoria. Et sic nō
peccabit Eccl. vij. Demora

re novissima tua. Et incēn-
sū nō peccabis. Peccatū novis-
sima sunt q̄tuor. Primū est
mors qđ oēs morimur: hac
contēnes oīa gaudia mūdi.
Ihero. Facile cōtēnit oīa q̄
se cogitat esse moritur. Se-
cundū est extremū iudiciū
quo oēs recipient s- sua me-
rita. ij. Cor. v. Oēs nos ma-
nifestari opz ante tribunal
xpī: vt recipiat vnusq; s- p-
ut gessit in corpe siue bonū
siue malū: qđ de iuste iudi-
cabit. ps. Iudicabit orbē ter-
rarū i iusticia & pplos in eq-
tate. Tertiū est infernū. Ubi
vt d- Job. Nulla ē redēptio
idē. vij. Qui descēdit ad infe-
ros nō ascēdit. Ibi erunt pe-
ne innumcrabiles & diuerse
Esa. xij. Dolores & tortores
tenebunt eos: quasi parru-
riētes dole bnt. Facies eorū
obuste. ma. iij. Ibi erit flet-
& stridor dentiū. Quartū est
padius vbi erūt oīa bona
incogitabilia. i. Cor. ij. Ocu-
lus nō vidit nec auris audi-
uit nec in cor hoīs ascēdit q̄
pparavit deus diligētibz se
Exo. xxxij. Si ostēdero tibi
faciā meā ostēdā tibi omne
bonū. si ergo hec novissima
psiderant, nūq; qđ peccabit

Generalis sermo pro mortuis

Secunda mors est fugienda et hec est mors peccatorum pessima que occidit animas. Eze. xviii. Anima que peccauerit ipsa morietur. psal. Mors peccatorum pessima. Ioh. 8. Ecc. xxi. Quasi a facie colubri fuge peccatum. Nam sicut coluber veneno occidit corpus ita et peccatum animam. Tertia mors est desideranda a sanctis et bonis per quam intrant paradus. Et ideo sancti cupiunt super maiori seculo ut in paradiso uiuant christo. Ideo Phil. i. Cupio dissolui et esse cum christo. et Job. x. Dedit animam meam uite mee. Et si tales potius gaudent mori quam uiuere quia talis mors ut dicitur in psalmo. Est preciosa in conspectu domini. Quarta mors est detestanda. Et hec est mors inferni eterna plena multis malis a quibus liberemur totis uiribus debemus conari ut uicamus tria que sunt. Mundum carnem demonia diuersa mouentur. Mundum debemus vincere contemnendo populos. Quod docet Job. ii. c. Nolite diligere mundum neque ea que sunt in mundo quia transiit mundus et concupiscentia eius: carnem debemus vincere per continentiam et macerationem. Eoz. iij. Mortificate membra uestra que sunt super terram. Demonia debemus uin-

cere reatibus suis resistendo i. Pet. v. Aduersarius uester dyabolus tanquam leo rugiens circuit querens quem deuoret cui resistite fortes in fide. Quod fecit iste defunctus ut patet per signa nouissima que ostendit ut fuit confessio. cor. 10. 2c. Et sic habemus in presenti dei gratiam et in futuro gloriam 2c.

¶ Ser. pro mortuis generalis.

Domo natus de muliere breui uiues tepe. Job. xiii. ca. In his uerbis beatus Job

comemoratur miseriam uite hominis ut in memoria in humilitate perficiat et se a peccatis custodiat. Respondit autem ei miseriam secundum triplicem statum. scilicet Ingressum progressum et egressum. Primo ingressum uerecundus quia homo dicitur ab humo. id est terra que est uilissima. Et quia natus est de muliere. id est de uili re et immunda. quia fuit initium peccati. Quod attendens dicit. xxxiii. quis potest facere mundum de immundo concipit semine. Secundo progressus est fraudulose propter breuitatem temporis. Ioh. dicitur breui uiuens tepe. Et ideo Ecc. i. x.

Generalis sermo pro mortuis.

Hodie ē et cras moriet̃. Jac. iij. Que est vita n̄ra nisi vapor ad modicū parēs. Et maxime mali debēt timere q̄ cito moriunt̃. ps. Uidi impius sup̄ exaltatū ⁊ eleuatū sicut cedrus libani ⁊ trāsiui ⁊ ecce nō erat questui eū et nō ē inuentus locus ei⁹. his dī Eccl̃ x. Quid sup̄bis terra remis s̄ n̄. iij. Dicit de⁹ Puluis es ⁊ in puluerē reuerter̃. S̄ n̄. xix. Abrahā dixit. Loquar ad dominū meū cū sim puluis et cinis. ps. Auferes sp̄m eorū ⁊ deficiēt ⁊ in puluerē suū reuertent̃. Nec hec tñ dī terrē hoīez sed etiā consideret qd erit añq̄ sit cinis. Audi Eccl̃ x. Eū em̄ moriet̃ homo hereditabit serpētes ⁊ bestias et vermes. Sup̄ ter. sternetur tinea et erūt vermes operimentū rui. hec oīa generāt a temptū huius m̄di. Die. Facile cōtēnit oīa qui seip̄ se cogitat moriturū. Tertio egressus ē formidolosus: qz p̄ minimo moritur et cadit iō Job. xiiij. Quasi flos egreditur ⁊ cōterit̃ ⁊ fugit velut umbra et nūq̄ in eodē statu p̄manet. idē. Ille ego quōdā opulētus repēte contritus sum. S̄ p̄cipue hō dī formi

dare: qz nescit an odio vel a more dign⁹ sit. Que oīa p̄dicta cōsiderās defūctus n̄ noluit vereri p̄pter ingressū verecūdi voluit sp̄nere m̄dū p̄pter ei⁹ fraudulositatē. Et timere egressū suū formidolosus. Et hoc patet in vita in infirmitate ⁊ i morte. Quia p̄pter ut fidelissim⁹ xp̄ian⁹ recepit oīa sacramenta. Un̄ de ip̄o nō est multū plorādū sed modicū: qm̄ trāsiuit ad requiē. Qd nos monet sapiens. Eccl̃. xx. Modicū plora sup̄ mortuū qm̄ requieuit. Ad quē gloriā ille nos ⁊c.

¶ Deplozario illustrissime Beatricis dñe dñe nostre vita funere. ⁊ Ludouici Sforzie ducis n̄ri excellentissimi cōsolatoria per Nicolauū lucarū rhetorē Cremonensēz habita. dum iusta funebria Cremonē celebraretur.

Nstituēti mihi aliquādo eū apud vos viri cremonensēz sermones habere in q̄ officiosum ciuez agens ea cōplere: que aurib⁹ vestris suauitatē aliquam grauiū fī.

misq; iudic; aculeos si nōve
 hemētes oprabiles saltē in
 ſcerēt. Ecce acerbi inopiari
 q; casus q; immortalitate di
 gnū ingenius quo humani
 tas ipa quo virtutū oīs quās
 muliebris sexus pōt attrin
 gere splēdore euamuit obla
 tū est argumētū. Res sanez
 mihi concionaturo difficilis
 cū alios p̄solatur p̄solatiōe
 idigeā non pua et his quoz
 afflictissimo cōspectu excru
 rior perpetuo dolēda Quis
 igit̄ dicturo opē ferat quis
 ſba suggeret ei accōmoda
 ta q; apte dispōet: q; eloq;
 facilitatē sup̄peditabit: labē
 tē memoriā sistet: q; deniq;
 acioni quādā energiā p̄sta
 bit iacentē animū eriget.
 Nemo eqdē qd̄ ex publico
 oīs meroze p̄spicere licet: su
 scipim⁹ nāq; diue beatricis
 funebres nenias: ⁊ iusta de
 more maioꝝ celebranda in
 quo cōsummatissima orato
 rū fatigarētur īgenia: susce
 pim⁹ etiā Ludonici florie ce
 saris nostri mestissimi p̄sol
 latioēs eo nob̄ difficiliores q;
 mag; in ei⁹ splēdore velut in
 sole colligamus. Verus q; vi
 uenti sinceritatē amoris ⁊ fi
 deli exhibuerit ead̄ mortuo

p̄stare: nullūq; officioꝝ ge
 nus omittere oīs quod oīno
 ad me attinet sfortiane gēt;
 mancipiū plenū obseruācie
 plenū fidelit̄ ⁊ ad queq; disici
 lima p̄ eo p̄optissimū et p̄
 hūanitatis p̄fessione palas
 asseuerare: decus ac lumen
 hūane pudicitie extinctū in
 esse. Lugere itaq; mecum q;
 adest oēs. Lugere ip̄mis. Res
 rasime magnifice desolatissi
 mū p̄ncipē nr̄m et vice ⁊ me
 roze referēs. honoratissime
 p̄cor ceteriq; maḡat⁹ aplis
 simi. Lugere ciues vnico ves
 lut refugio spoliati. Oratio
 ne sup̄mas muliebris sex⁹
 delicias amissas lamētentē;
 indicto iusticio elaudantē ta
 bernevlulantū ciulantiūq;
 voces vndiq; exaudiantē plū
 ta barba incultoq; capillo
 q; p̄deat lugubri habitu
 publicū dolorē testatur⁹: et
 accēs finalibus diē auctu
 rus deplorēt si fas est huius
 sacratissimi tēpli pietes ac
 testudines eā sibi lucē abla
 tā sine qua oīa futura sūt te
 nebricitia. Nec īmerito qd̄
 em̄onq; in p̄ncipis sforte ex
 cogitari potuit qd̄ in beatri
 ce p̄ncipe nr̄a nō emineret.
 Reperantē antiquoz monū

Litteralis.

menta fidelissima remouet
memoria cuiusq; pmarie fe
mine troianos: phoecensis
chicargiue: pfidos tyrrhene
celtice: millestie: licie: sagynthi
ne romanerdeniq; quā vete
res admirari sint raras hu
ic cōtuleris nullas equidez
puleris. Adoleſcētie floren
tes annos uōdiz exegerat
felix pulcherria sobole. her
cule: iſſortia duob; splēdissi
mis syderib;: felicissima eo
cōiuge vel poti; mortali deo
cui sydera ipsa cū hoib; ob
tēperate q̄s ambigat; ea fa
cie eoq; vultu cui appelles
nō maiorē venustatē aut ma
iestatē pingēdo addidisset.
Ulix decorez exp̄ssisset. Poli
dēt; nihil ausus vltra leues
genas ad hāc aſit ozis diſhni
tatē accedebat romanū illd
supciliū: muliebz angust
or matronalis iūitas vt si
qñ p̄fidētī cesari n̄ro aſtitif
set qd̄ frequētissimuz erat.
Augustā liuiā mox: p̄bita
tis ipatorie specimē p̄fidere
putasses quid aſit ea idole
magnificēt; q̄ vtrūq; parē
rez referebat vt ex q̄b; veru
tissime: z regie nobilitat; iſi
gnia accepat eos vel anteis
re vel cōre: soltē cōi oīm snia

videret. Et sane loc; iste rhe
goniā illā recēsendā suade
bat; s; veluti a mult; traditā
atq; iter annales iā relatā p̄
tereo ne acta agere videar:
iteratoq; smone delicat; au
rib; rediū parere. Nā tot tā
taq; sese mihi i hac diuina ſi
gine laudāda offerūt; vt vñ
potissimū exordiar icertis
sim vtrq; educationē potētā
gl̄iā: z reliq; id gen; filētio in
uoluā. Dicēda mihi eēt i p̄
mis ea q̄ philosophātū snia
vera bona noiant; magnitu
do aī grauitas p̄stātia. vite
modestia: pietas erga deus
inenarrabiles. S; peculias
tis illa in Ludonici p̄ncipē
z mariti dilectissimū charis
tas q̄ Elcesten admeti. Cas
thonis portā Arthemisiā in
māseoli. Juliā deniq; Cesa
reis vicisset ferreaq; voce la
teribusq; firmissimis extol
lēda eēt: hec erat Ludonice.
Cesa affectissime vt iā te ab
sentē alloqr thozi augusti so
cia: hec curarū lenimē q̄ruz
agmib; distinger; hec cuius
cūq; archani p̄ticeps hec al
tissimi illi; p̄siliū filacrū. hec
prudētia z iusticia snalari
qua oīa recte metiebat oib;
equa lācea subueniēdū cēse:

Oratio

bat. Uidisses sydereā frōtē
 nō cape. arā nō rugiosas pe-
 titiōnū aliqñ puiā in sūma
 crediderim in ea totū deda-
 le nature opus efficiū q' qui
 dā oīa mirissime pnceps ac-
 celerata morte tibi sublata
 fuisse: vident z vtroq; oculo
 re orbatum existimas nectra
 reo illo colloqō priuat? An
 nescis sapientissime Cesar q
 dei sunt pūpua quadā cura
 ad ei' puidētia gubernari
 z foueri. Cōcesserat tibi sup-
 mus rerū oīm cōditor bea-
 tricē vxorē suauissimā quas
 post regia germinia suscepta
 pūciosissimos sanos thesau-
 ros z stabile imperij tui sū-
 damētū: ne diuturna felici-
 tate tibi hic numiū placeres
 euocauit futurā in ethereis
 sedib' pro regno tuo floren-
 tissimorū supplicē z assiduam
 cōcionatricē. Fit em̄ plerūq;
 vt vnde dispendiū suspicia-
 mur: cōpēdiū suboriat. Des-
 cessit dies tempestiuo numi-
 um obitu audi obsecro Plī-
 niū attestantē, ex oībus bo-
 nis que hōi natura tribuit:
 nullū esse melius tēpestati-
 ua morte fuerat eadē antea
 vox dictatoris. Claris repē-
 tinā mortes optabilem esse

Utrum hanc premunitā: ce-
 lestibusq; pūdijs vndiq; sti-
 parā nouercāte lucina inua-
 sit astropos illis iexorabilis
 nemini quidē parcēs. S; in
 nocētibus liberuz ad celos
 iter struens vt bearnici nre
 cōtigis. Quod si imperitorū
 more voluerim? mortē diffi-
 nire: pūsentia tūm incōmoda
 metiēres in muliebres pūe-
 cro vociferatiōes effūdēt
 has lugubres voces sepi' re-
 perētes. O fallacē hōim spē
 fragilem q; fortunā. z ianes
 nostras contētiones que in
 medio spacio sepe frangū-
 tur cursu obruunt q' portū
 conspicerē potuerūt: vt ait
 Cicero o q' graui calamitas
 te pūmimur ex tāte virginis
 amissione heu q' frustrati
 sūt cogitatus nostri de eius
 diuturnitate. Uex nobis re-
 spiscētibus succurreret: non
 amplius voliturā nec corpo-
 ris lāguorib' animiq; anxie-
 tatib' amplius verādā: non
 humanarū rerū tedio: non
 morbis: nō senio: nō hōlum
 insidijs aut dolis: nō fortune
 laqis aut varietate pūturba-
 ti iri. In sup̄mis poti' deli-
 tijs iter brōz spūus choros
 regnaturas vt ficut iter mu-

lierū ordines eminebat oīa
 q̄ ad beate viuendū refere
 bat: sciens beatā vitā lauda
 bilē nec quicq̄ sine virtute
 laudabile esse: sic igitur ad
 beatitudinē per virtutē ascē
 derit. Te igit benignissime
 cesar si p̄ntem iacturā inspi
 cias nulli mestissimo s̄z me
 rito offirmaueris cū grauiss
 simi labores q̄s scire orbem
 terre capeffis: talibus etiā
 adminiculis egeāt q̄ prospe
 ris dubijsq̄ rebus p̄sto tibi
 ederāt nedū virginē sed vir
 raginē referēris. Uerū si ani
 mū colligeres et sup̄mos co
 gitar? tuos postq̄ ab oculis
 recessit dei optimi maximi
 iussu in cui? nomē vltimum
 eius vocē exisset palā est. In
 gratū ei te facturū existima
 to si grauiter luxeris sic em̄
 illi immortalitātē inuideres et
 delicias extremas quib? fru
 itur. Deinde cōditōis h̄siane
 parū memor esses: que nos
 oībus fortune telis veluti
 scopō obiecit. Preterea a bi
 uin? tate mētis tue alienū ef
 fet meroze pficiūbi itelligas
 nīhil posse pfisci. Zollerāda ē
 igitur equo aīo cōis fors. et
 q̄ alios auctoritate splēdo
 re prudētia ceterisq̄ virtutib?

bus longissimo iteruallo su
 pas: reipsus vince. q̄ nichil
 p̄stanti? solet imperatibus
 cōtingere: hocq̄ solariū cel
 situdini tue maximū sit de
 cessit sup̄stib? suis: florentie
 repu. impante Ludouico cō
 sorte fidelissio cui? vitā ab
 rūpi in tāto rerū turbine ar
 maturaq̄ trāsalpina tumult
 uate vndiq̄ nefas ēēt quo
 stāte nīhil metuēdū nobis ē
 Aurea poti? sperāda secula
 Quare pp̄lor oīm qui recte
 sēriūt publica hec sint vora
 Ludnuic? nestoreos annos
 impleat cū āgusta sobole casal
 pine galie pacato statu cuz
 toti? Italie. Ogratulationē cū
 exucerat? barbaroz aīmis
 si q̄ in faustissimū regnū in
 dias ane vim aliq̄ moriunt.
 Reditur? tandē ad cādidi
 ma illi? cōiugis oscula ad o
 prarissimos amplex? ad ce
 lestē illā ideā cū qua incēnū
 q̄escat et post lōgissima āno
 rū spacia q̄escat obsecro dici
 Acta Cremonē in frequētissi
 mo diue Marie tēplo. p̄die
 no. februarij. M. cccc. xvi.
 Babriste Diasij astronomi
 pitissimi funebri laudatio
 per Nicolā lucarū rhetorē
 Cremonensem edita.

Nam diffi-
 cile labori
 omnibus nego-
 cii suscepe-
 ris viri ma-
 gnifici de-
 solatissimi
 Quod presens tu ex rei ipsius condi-
 tione: tunc ex dicentis habitu per
 facile iudicari potest. Nam cum me
 cum diligenter cogito quanto splen-
 dore orata quibus ornamentis
 ac delictis spoliata coris pa-
 tria sit: ob Baptistam Parisium
 omnis gentium omnium seculorum omnibus
 memorie in triplici doctrina: fa-
 cile principem inuidie mortali-
 tarum viculo nobis sublatum se-
 quitur ut qui solator accessit
 ratione consolatus ipse sine eo namque
 animo erga patriam aliosque ei
 prestantissimos semper fuit ut com-
 moda mea ex eorum commodis
 metirer nihil vel triste vel letum
 eis acciderit quam id mihi com-
 estimaris. Hinc itaque lacri-
 me hic suspiria hic a pseudo
 pectore eripientes gemitus
 quod omnium maximus est acerbis-
 simo merore posternatus ani-
 mus ingenij vim dicendi co-
 pias imminuit attonitusque ac
 prope illucinat redduit: sed cum
 dolor succubere: rationemque
 ex arce sua dimouere esse

minari ac parum prudentia esse
 aduertam. postulat admiculo
 utendum censeat: ut animi perturba-
 tione procul expulsa ratione toti
 us ciuitatis frequentie omnibus
 ordinum splendore: supremum de-
 numque defectu laudibus saltem per
 virili portione non defuisse vi-
 deat: quem amicitie vetustas
 hominis dignitas omnium sciam co-
 gnitio in eo supra homines efful-
 ges: innumerabilia in me benefi-
 cia adeo commendant: ut vel
 Pyricam vocem mihi exopte
 vel Demostenis grauitates
 vel Liceronis copiam. Non enim
 video ubi maius orandi argu-
 mentum sese mihi offerre potuis-
 set quampe in vno aliquid preclarum
 ac peculiariter sancte cognitionem
 reperiens quam autem disciplinas
 non omnes ibiberit solus sed ab his
 de hauserit virum ex plurimis
 inuenies in Baptista viro
 nostro cuius memoriam lachryma
 huiusmodi usurpationem aliquid desi-
 derandum esset ex his que vera
 bona stoici appellamus currere
 opere precium erit ut unicuique
 vim sit exploratissimum tanti
 viri iacturam communem cala-
 mitatem perpetuo desolanda esse cum
 propter vite integritatem moresque
 sanctissimos vobis cumulatissime
 cognitos. virtutum suarum serie

me laudatore pceperit? Su
puacanesi viri cremoneses
fore existimaui patriā gñis
claritatem: fortune largissi
mas dotes ppinquorū lōge
lateq; patētes grad' iter ma
gnas viri hui' laudes cōme
morare. Quē rex gestaz nū
mero z magnitudine: grāde
aliqđ dec' q's addidisse poti
us q' inde splēdoris icremē
tū accepisse cōstat. Illustra
uit quidē baptistā nostrum
Cremona patria celeberrī
mī noīs vrbs vt nostis. Ba
ptista hō patriaz pperuis i
mortalitatibusq; pconijs ce
lebrādā reddidit: ita mori
bus sapiām per oēs etatus
gradus iunxit. Nā cū pma
līaz rudimēta sub Jacobo
Alierio viro sane integerri
mo atq; doctissimo i oculis
parētū pciperet magnitudi
ne indolis statim iter eqles
excellēs eā de se opinionē ex
citauit quā oliz Cicero de se
ipso pollicebat. Sed hic Ci
cerone maior ille nāq; iactā
tie a puero vsq; inhiabat.
Hic vō solū deus añ oculos
hūis disciplinaz incrementa
soli deo accepta referebat:
purus ore purior oīa tā dei
q' hōim metuētiōz, crescēti-

bus mox annis eloquētiāz
audissime amplexus tātūz
in ea profecit vt q' inter grā
maticos poeticeq; studios
os imineret etiā iter postre
mos oratores hūd' nō esset
Ceterū pactis pueritie stu
dijs cū varia essent discendi
gñā in q'b' egregia cū laude
v'sari posset triplices pbiām
successiuis t'pib' aduent:ssi
me pdidiscit: logicē q' p'prie
tates v'boz erigit. phisicen
q' rerū naturā scrutat' ethicē
q' aīm cōponit: easq; sub flo
rentissimis pceptozib' hau
sit: logicen sub Nicolao Cre
monensi ordinis heremita
rū optimo z factē theologie
professore acerrimo. i pbiā
vero pceptozes habuit Av
pollinarē Offredūz oīm sui
seculi doctissimū z ciuitatis
nrē radiāntissimū sydus. cele
berrimiq; noīs apd oēs phi
losophātū cōuent' eū supre
mas delicias appellantium
ab eodē quoq; bene beate
q; viuēdi precepta didiscit
societatis exēplo q' rex natū
rā p'scrutat' de morib' cepit
differere. vñ pbiām e celo in
terras duxisse prim' tradit
sed illo atzene. Hoc aūt Ti
cinense gymnasium gloria

tur: ubi fere in ipso adolescentie exitu cōi philosophorum cōsensu philosophie professor declaratus est. Medicinae praeterea q̄ hūana corpora vel tuetur vel instaurat: insignia maximo applausu ibidē meruit cū illā Esculapio eiusdē inuentore. vñ ab hypocrate Loco qui primus Ciuicem instituit pcepisse videre: s; maioribus auspicijs p̄fundus pelagus sculcādū erat generosusq; animus ad honestiora semp aspirās mathematicas disciplinas: mūerorū ac mēsurarū rōnes: musicosq; cōrent pcepit. Astronomiā deniq; tāto ardore conquisuisse fertur vt qd̄ pene incredibile est velut alē carthaginiēsis angustinus nullo tradere ingenij sui solertia p̄tinaciq; studio percalluerit. Cū factū est vt oīz artifi q̄s liberales vacāt cognitōe instructus nō i patria sub silentio daret us esse valuerit. Nā ferrariā ab illustrissimo leonello essenfi reipublice sue tūc optime p̄sulēti accitus est vt publica p̄ductiōe q̄s se cū attulerat p̄ciosa merces philosophādi studiosis impartiretur fideralēq; sciam

paucissimis tūc cognitā antea octo publice traderet: tam frequenti auditorio vt ablatā ad quē ei⁹ origo referē. ad lucē rediisse: vñ hunc ad mēphiticis astronomis q̄cqd̄ de motu celi astrognōsticisq; cursib⁹ p̄moderata iterualloz spacia p̄cipit haurisse p̄staretur q̄ si q̄tuz auctoritatē: q̄tūe splēdorē assecutus fuerit: repetere voverimus locupletissimi testes nobis erūt Borstiusq; ferrarie dux inclit⁹ frāscus itez Sforcia oīm cesarum famā supgressus vna cū blāca cōiuge digna q̄ immortalitati nō esset innoxia. Testis item erit pius p̄rifex maximus ad quē ei⁹ multe extāt ep̄le cū Eneas silius adhuc esset l̄ratissimoz perfugiū vnicū q̄ in māturo amphyteorico baptistas n̄m orantē attentissime audiuit: de futuris verissime differentem tā roperē admiratus est vt honestissimo solario ferrariā borstius mediolanū frāsc⁹ sforcia in vrbē deniq; pontifex ille diuin⁹ euocare tentauerint: vt q̄ patrie ornamētū erat toti⁹ italie opida vrbēsq; nois sui celebrare cō-

Pleret. Quid plura? cardina-
les ac principes illustres ma-
tue comorantē magna excel-
lētq; hoīs gloria cōpulsi ad
eū vīfendum venerandūq;
certatim confluerunt. Pe-
ctore igitur indefeffo para-
uinaq; eloquētia opus eēt
in eo meritis laudib⁹ extol-
lendo: quē alterū aristarcus
in lineari scientia. In dicēdi
arte socrates. In dyalectice
leontium gorgiam. In phifi-
ce aristotelem. In ethice se-
nonē. In arithmetica pyta-
gorā. In musica platonē. In
geometria archimēdas ſira-
cufius. In astronomia pho-
lomen thaletē milefium. Ana-
xagorā atq; hypparcus ex-
titiffe palā est: Nam tota ba-
ptiſte nri astronomia erat
in qua ſolus regnabat. velu-
ti cicero in iudicijs. Quis ei
verius firmiorib⁹q; rōni-
bus futura prenunciavit
ſtanē id eius ſcripta ventu-
ras per ſingulos annos rez
viciffitudines pſagētia: qui-
bus ſi ceteroz iudicia confe-
ratur: caligabūt in ſole apo-
logiā ei⁹ omitto: qua Johā-
nem cacobroſcū: gyrdū
ſablonetā astronomos peri-
tiſſimos tueſq; aduerſus ipe-

riū romauū quē barbari in
opere ſuo appellatū nō min⁹
accorate quā ſubtiliter per-
ſcripto ad refutandaz hoīs
barbariē qđ ppediē lucem
accipiet futurum illius ar-
tio ſtudioſiſſimo cuiq; ad-
miniculū nō mediocre. Q vi-
rū toti⁹ noſtre eratis decus
inſigne. Q rauidē mortj me-
uitabilē violētiam: erat pfe-
cto vir iſte ſi inuidiaz illam
atropō viuere ſas eēt imor-
talitati donādus ne tot pre-
clare artes vno eodēq; tpe
pirēt. Qñ aut cremonenſes
meſtiſſimi tales vici ſecula
vel pñtia vel futura dei optā-
mi maximi indulgētia aſſe-
quent: qñ pter inſuplicē do-
ctrinā tot in vno hoie cōge-
ſtas vrtutes cōreplabimur:
an referā ei⁹ prudētiam tan
magnitudinē aī q̄ oblatos
honores ptepsit honeſtiſſi-
mas pñcipiū additiōes parui
ſecūan modestiā in amplo
patrimonio excellētq; do-
ctrina oībus notā. Hic po-
tētū amicus terminoz ami-
cior erat taceo pñtia egro-
tātib⁹ opē grauitatē qđ villa
vnq̄ iniuria ſe vel laceſſit-
tum vel affectū ab eo expo-
ſtulauit. Religiones omitto.

si baptistas querereres in hoc
 diui augustini rēplo orantē
 de rebus diuinis verba faci
 entē: vel familiati colloquio
 edocentē vidisses. Quis euz
 male mētis in deū fuisse co
 arguat: nemo sane. vidi pa
 tres oprimi: vidi iniquā mē
 ros plurimos quoq; fuisse
 a maiorib; accepti sūmo ige
 nio atq; doctrina p̄ditos: de
 orthodoxa aut fide pperāt
 sentiētes ausosq; scripsimo
 rū viroz scriptis sede et ina
 niter derogare. Ibi vero pu
 rissime mētis vir vnū deum
 esse p̄dicabat: sapiētē ac po
 tentissimū. Unde fit vt iter
 ceteros meip̄suz excrucie: na
 turāq; ipsam incusem. Que
 me delictis meis. Ciuitatem
 vero nostrā fulgētissimo sy
 dere orbauerit: possuz itaq;
 hoc in loco intelligi. Verba
 ad filios de scipioe vita fun
 cto in mediū afferre. Ite fi
 lij celebrate exeq̄as nūq; ci
 ues maioris funis videbi
 tis: et ad romanos. Accurris
 re inq; q̄rites accurrere. Qu
 nostre ciuitat; decus et lumē
 extinctū est. Nā si quid boni
 in vita est id euitauit. luge
 ra patres baptistā sanctita
 te: et omni virtutū genere ve

nerabilem claudantur offi
 cine: deserta sint gymnasia
 destituatur theatra. Fiat de
 niq; in vrbe iusticiū: publico
 in tāri viri memore: quē ra
 men nō accelerata mors nō
 violēta assūpsit: s; paulatim
 sensu mēbzorūq; vigore la
 befacto irrepsit ante acto
 vite respōdens: quā trāquil
 lam ac suauissimā egit. si ta
 mē mortē appellare licet q̄
 baptiste mortalitas magis
 finita q̄ vita est. Unū postre
 mo superest magnifici deso
 latissimiq; p̄es. Euz hely
 see quē merore cōsternatus
 vide. Frācisce hieronymeq;
 nepotes afflictissimū: vt post
 q̄ ab oculis recessit ciuis pa
 ter auusq; suauissimus ple
 nus honoribus plenus an
 nis: integerrimo ad octoges
 simū secundū etatis annum
 adhuc corpore: non multis
 lachrymis non singultibus
 assiduus abeuntē prosequa
 mini: ne celoz gaudia: feli
 cioresq; patriam ei inuide
 re videamini baptistam co
 gitate eius vestigia an ocul
 los habere: sinceritatis ac
 sanctitatis exēplas vobis oī
 no psuadētis qui celoz mo
 tus contemplari non desti

Vitalis.

rit relicto terrestri domici-
lio cum superis eternā om-
niumq; molestia carentem
vitam agere. ¶ Ne Zichari-
ston, id est ingratum s; po-
rius euchariston, id est gra-
tum helyseum. Piasum ex-
periamini magnifici magis
stratus. Doctores consultis-
simi vosq; humanissimi pa-
tres cum frequētissimo: ce-
leberrimoq; conspectu ves-
stro sup̄mos cineres Bap-
tiste sui decoraueritis. Hely-
se' filij agniti cognatq; oēs
immortales agunt gratias
abeuntq; perpetuo relatu-
ri pro tempore sed vtiā
lectioni dixi.

¶ Johānis cropelli soncina-
tis ad lectorem carmen.

¶ Qui lachrymis oculos: ge-
mituq; insana fatigas.
Pectora baptiste seuq; a-
cta gemis
Iheu luctus pia causa' tui ē
quippe ille saluris.
Astrozumq; iacet: iusticieq;
pater.
Nec tñ inuidiaz lachesis fa-
cinusq; minerue,
Pertulit ausonie Cecro pie-
q; decus.

Exculteq; tonans Zugarus
preconia lingue.

Funeribus iussit hñc super
esse suis.

Ihic postliminio reuocauit
ad ethera: fatis.

Fortior: ⁊ superuz nectar a
mare meatus.

Ergo vagos celi q̄ nouerat
ante meatus.

Sidera nunc etiam cum io-
ue summa tenet.

¶ Vale candidissime lector
acta Cremonae in frequētis-
simo diui Augustini templo
Decimo kalendas februa-
rij. Millesimo quadagesi-
mo nonagesimo secundo.

¶ Do gratias.

Tabula.

Sermo primus p religioso
 Glorietur frater humilis.
 Sermo. ij. p religioso. Cur-
 sum consummaui.
 Sermo. iij. p medico. Ho-
 noza medicum.
 Sermo. iij. p doctore. Ubi
 litteratus
 Sermo. v. p mercatore. Si-
 mile est regni celorum.
 Sermo. vi. p mercatore. Ul-
 lam emi.
 Sermo. vij. p sene. Abrahā
 mortuus est.
 Sermo. viij. p domina. Sa-
 piens mulier.
 Sermo. ix. p domina. Date
 ei de fructu.
 Sermo. x. p puella. Non est
 mortua puella.
 Sermo. xi. pro paruo. Si di-
 ligeres me.
 Sermo. xij. pro paruulo. Si
 nite paruulos venire.
 Sermo. xij. Petrus quidez
 Sermo. xij. Paulus peragra-
 tis superioribus.
 Sermo. xv. dixit dñs phili p.
 Sermo. xvi. Johannes cum
 impleret cursum.
 Sermo. xvij. Unus ex duo-
 bus qui secuti sunt dñm.
 Sermo. xvij. iacob abijt it.
 Sermo. xix. Simon dormis
 Sermo. xx. Ubi iesus ho.

Sermo. xxi. Ascēderit in te
 Sermo. xxij. segregate mi-
 bi barnabam.
 Sermo. xxij. sors ceci. sup.
 Sermo. xxij. Lucas ē me.
 Sermo. xxij. gñales ad qñq
 Sermo. xxv. Quis es. aut q
 vadis.
 Sermo. xxvi. Umbra trāsit
 Sermo. xxvij. Statutus est
 hoibus semel mori.
 Sermo. xxvij. Quis est ho.
 Sermo. xxix. Reuertat pul-
 uis in terram.
 Sermo. xxx. scdm multitu.
 Sermo. xxxi. Lōsolami olo.
 Sermo. xxxij. Paucitate di.
 Sermo. xxxij. Oñeoz esto
 iudici p adolescente.
 Ser. xxxij. Lōsumar i bre.
 Sermo. xxxv. Eduxit me de.
 Sermo. xxxvi. Libera me.
 Sermo. xxxvij. Et vos esto.
 Sermo. xxxvij. Quis ē ho
 mo qui viuet.
 Sermo. xxxix. Sctā t salu.
 Sermo. xl. Ecce ego venio.
 Sermo. xli. Oñdici plora.
 Sermo. xli. Beati mortui.
 Sermo. xli. Veniat dilect
 Sermo. xli. Oñdici plo.
 Sermo. xlv. Beati mortui.
 Sermo. xlv. Homo natus.
 Item oñones litterales.
 ¶ Finis tabule.

22

22

